

שלום יהודה גראס

אבדק"ק האלמין

בעהמח"ס: קובץ ספרי ארץ ישראל כ"ו חלקים, שמירת המצוות כהלכתן ח"ן חל', קובץ ספרי כשרות ג"ן חל', קובץ ספרי שחיטה כ"ו חל' קובץ ספרי ניקור ל"ג חל', קובץ ספרי שמירת שבת ד"ח, קובץ ספרי מקוואות ח"ח, שמירת הברית י"ח, דברי תורה עה"ת ז"ח, קובץ ספרי סת"ם כ"ב חל', קובץ ספרי קדושת ביהכ"נ י"ז חל', שכר ועונש ו"ח, שו"ת זבחי צדק ג"ח, אור הזוהר ה"ח, ועוד.

קהל עטרת ישעי' האלמין * רחוב נחל לכיש 24/8 * רמת בית שמש

CONG. OF HOLMIN ,NACHAL LACHISH 24/3 RAMAT BEIT SHEMESH, 99093 ISRAEL , TEL: 02-995-1191

ב"ה, ז' אדר לסדר "ויקחו אליך שמן זית זך" שנת "תשע"ח לפ"ק.

היות כאשר ידיד נפשי אהובי הרב **יוסף שלום צור** שליט"א, עומד להעלות מחדש על מכבש הדפוס הספר **על הכשרות השחיטה**, אמינא לפעלא טבא יישר, והשי"ת יהא בעזרו שיוכל להוציא לאור עולם ולהפיצו בישראל, ויתקבל לרצון לפני שוחרי התורה והחסידות. אשרי חלקו שזכה להיות ממצידיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד, ואבקש בזה מכל שוחרי תורה להביא הברכה הזאת לתוך ביתם, ולקנות את הספר בכסף מלא, וגם אני אקח אי"ה כמה ספרים, שנהיה מוכנים, וממני יראו וכן יעשו.

ואני בעניי הוצאתי לאור ב"ה מאות ספרים על הכשרות, והאמת אגיד שהספר הזה יותר שוה מכל הספרים שכתבתי שמביא שם כל תמצית כשרות השחיטה וכל המסתעף, ובאמת יש לי הרבה לכתוב על זה, אבל האמת עד לעצמו, כי במכתב גם צריכים לכתוב את האמת לאמיתו, ולכן אעתיק בזה לשון הצדיק הקדוש רבי שלמה יהודה שווייצער זי"ע מה שכתב לי להבחלי"ח, וזה יהיה גם מוסר וגם הסכמה שקיבלתי את זה לספר אכילת תרנגולים

שבזה אתה עוסק כעת, רק במקום שמי צריך לכתוב רבי יוסף צור הצדיק, וזל"ק:

הרב שלמה יהודה שווייצער, רב דקהל דרכי נועם, ספרינג וואלי, ניו יארק

מחבר ספר דרכי נועם, וספר שו"ת "לשלמה משפטיך" על עניני חו"מ

בס"ד, יום א' לסי' מי לה' אלי תשל"ט לפ"ק

החיים והשלום וכט"ס למעייכ ידידי הרב הגי' הגודר גדר ועומד בפרץ ולוחם מלחמות ה' במסירות נפלאה, אשכל הכפר הנותן אמרי שפר, בחבוריו, ללמד לבני יהודה קשת לעמוד על המשמר ה"ה מוהר"ר שלוי יודא גראס שליט"א, רב דקהל עדת האלמין.

אחדשה"ט באהבה רבה, הנה מעייכ ידידי שליט"א הודיע לי שעומד להוציא ספר חדש (וכמעשהו הראשון) להזהיר ההמונים ולהרים **כשופר קול להסיר מכשול מדרך עמינו**, ובענותנותו החשיב אותי השפל, והגדיל אותי עד כדי להיות שר המסכים על חבוריו הנעלים, ומי אנוכי לבוא עד הלום, ואין הלום אלא מלכות, ומאן מלכי רבנן, אך לאות ידידות וכמענה להפצרותיו התבוננתי לכתוב לו איזה מילים בדברי תורה מפרשת השבוע ממה שחונני השי"ת, כדי לחזק את רוחו ולכתב בדרכו דרך ישרה, וזה החלי בס"ד:

בפרשתינו כתוב אחר מעשה העגל, בשמות (פרק לב כו-כח) וַיַּעֲמֵד מֹשֶׁה בַּשַּׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לִיהוָה אֵלֵי וַיֹּאסְפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי לֵוִי וַיֹּאמְרוּ לָהֶם פֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׁימוּ אִישׁ חֲבֵרוֹ עַל יָרְכוֹ וְשׁוּבוּ מִשַּׁעַר לְשַׁעַר בְּמַחֲנֶה וְהָרְגוּ אִישׁ אֶת אָחִיו וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת קָרְבוֹ: וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי לֵוִי כַּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּפֵל מִן הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כְּשִׁלְשֵׁת אֲלָפֵי אִישׁ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֵלֹא וַיִּדְכָם הַיּוֹם לִיהוָה כִּי אִישׁ בָּבְנוּ וּבְאָחִיו וְלָתֵת עֲלֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה: ומשה רבנו ע"ה שבח אותם בפרשת ברכה: (דברים פרק לג

ט) הָאֵמַר לְאֲבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא רָאִיתִי וְאֶת אָחִיו וְאֶת הַכִּיר וְאֶת בְּנוֹ לֹא יָדַע כִּי שָׁמְרוּ אֶמְרָתְךָ וּבְרִיתְךָ יִנְצְרוּ: וכו'.

מקראות אלו אומרים: דרשוני. הלא כל ההרואים שעבדו לעגל נתחייבו מיתת בי"ד ע"י חרב בעדים והתראה, ושבט לוי דנו אותם כדון, ולמה היה צריך ההורג לפגוע באחיו וברעהו ובקרובו, ולעשות לו שונאים במשפחתו? הלא כשיפגע באחד ממשפחתו שחייב מיתה, אל יגע בו, אלא יקרא לחבירו מבני לוי שאינו ממשפחת הנאשם ויהרג אותו, והוא יעמוד גם כן לחבירו לשרתו להרוג את קרובו של חבירו? למה היה צריכים לקיים צו הדין דווקא באופן כזה? מזה אמרתי, יכולים ליראות שכשמגיע זמן פריקת עול, שרבים פורקים מעליהם עול מלכות שמים, אשר אותם הכהנים הלויים והצדיקים אשר שמרו את משמרת הקודש שנשארו נאמנים למלך מלכי המלכים הקב"ה, ורוצים לקנאות קנאת ד' צבאות, יכולים להצליח רק אם קנאתם הוא "בלתי לה' לבדו" בלי שום נגיעה של שנאה או של נקמה בלי שום פניות רק לנקם נקמת ה'.

מרע"ה בחן אותם וצוה "הרגו איש את אחיו ואת רעהו" דייקא. אם מי שהורג את אחיו את או קרובו ורעהו באותו נימוס שהורג לאחר שאינו קרובו, שאותם בוודאי לא הרג מחמת שנאה, אז הסימן שכוונתו לשם שמים.

ועל ידי זה שיבח אותם מרע"ה "האמר לאביו ולאמו לא ראיתו ואת אחיו לא הכיר וגו', "שכל קנאתם היתה מחמת אהבתם ונאמנותם לה', ומחמת זה שנאו הרע ורצון לבער שונאי ה' עושי רע, בלי הבדל מי עשה הרע רעהו או קרובו.

זה אגיד לו, לפני כמה שנים, כשהיה רעש מהנעשה בשחיתות והכשרות, נמנו וגמרו להושיב בי"ד ואני הק' היה גם כן מוזמן להופיע, כשהגעתי שמה אמרו לי, שכל העניין נתבטל על ידי גורמים שונים שנתערבו לבטל הדבר, והדבר נשאר תלוי ושקט ברחובות העיר, ואין פוצה פה, וכל הקנאים נעשו פתאים לעניים, ומקימים הכתוב **יאכלו עניים וישבעו**,

והגם שדבר זה היא בנפשם ונפש בניהם, כי כבר הזהירו לנו רבותינו שהכשרות היא יסוד בית ישראל, ובלא יסוד זה אין בנין, ואין להאריך בזה.

יהודה אתה יודוך אחיך (בראשית מט) ופרש"י ז"ל לפי שהוכיח את הראשונים בקנטורים (קרי בקונטרסים) התחיל יהודה לסוג לאחוריו, וקראו יעקב בדברי רצוי **יהודה אתה לא תהיה כמותם**, וראה זה פירוש יפה מרבי מרדכי חיים מסלונים (טעם זקנים קס"ו) על הפסוק לך רד כי שיחת עמך (שמות ל"ב ז') ואמרו בגמרא רד מגדולתך, וכך היה דורש מקרא זה: "כיוון שנודע למשה כי חטאו ישראל בעגל היה מקום שירצה להישאר בשמים וללמוד תורה מפי הגבורה, ומה לו לפולחי עגלים? משום כך צוהו הקב"ה לך רד מגדולתך! עכשיו לא תעסוק בתורה "כי שחת עמך" ועליך לירד ולראות מה ניתן לעשות בכדי לכפר חטאתם....

זהו תפקידו של מנהיג בישראל. לא להתרחק מן העם ברגע שסרחו, לא להפקירם כי אם לדאוג ולחפש דרכים אין להחזירם למוטב, להצילם מעונשין ומפרענות קשה.

כן ידידי הרה"ג ירד לראות מה נעשה ברחובות העיר בעגלים ובמעשה שחיתתם וחפש דרכים לחזק חומת הכשרות ולהחזיר עטרה ליושנה. יישר כוחו וחילו לאורייתא!

ולכן אפריון נמטיה לכבוד מע"כ הרב המחבר דן, שכשראה התנהגות שלא כשורה הרים קול מחאה, ולא הניח ולא שקט. אפי' כשהתנגדו לו בני משפחתו: את אחיו לא הכיר. ואפילו אבד על ידי זה את פרנסתו: את בניו לא ידע. למה? כי שמרו "אמרתך"! כי קנאתו היא לשם שמים מאהבת ה' שעלה על אהבת אחים ורעים ובנים, והוא הוא הקנאות של שבט לוי להיות בלתי לה' לבדו, והמבחן, כאשר אמרנו, אם מקנא בעושי עוולה אפילו כשהם קרוביו או רעיו אז סימן מובהק שהיא בלתי לה'.

ובדבר זה המחבר שלנו הוא מהיחידים שבדור שהשליך ומשליך נפשו מנגד, ועולה לו בממון ובדמים תרתי משמע, וכל הרוחות שבעולם אינם מזיזים אתו ממקומו, ועומד וצועק אף בדברים שאפילו רבנים גדולים עומדים מן הצד. ועי' רש"י ריש פר' פנחס מ"מ סוף הכבוד לבוא, "דבר שהוא לש"ש סופו להתקיים" דהיינו שיוצא מזה דבר קיימא, דבר שיש בו קיום העולם, והמבחן במחלוקת אם היא לש"ש או לא, לראות: אם הדברים פועלים ונשמעים אז סימן כי מתוך יראת שמים הי' וכל מי שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים. (ואף שקמים עליו אויבים מכל הצדדים והוא בצד אחד, וכל העולם מצד שני כנגדו, כמו שהיה אאע"ה אל יתפעל מזה, כי אינו אחד, כי יחידו של עולם עמו, וסוף דבר הכל נשמע. הסוף יהיה שכל שנאתם וקנאתם יאבדו, ודבריו יעשו פירות וקושטא קאי).

להמחבר דן ביודעים קא אמינא, שדבריו וספריו פעלו הרבה להתעוררות הכשרות, והודות לו נתייסד הועד הכשרות שע"י פעולתיה הכבירים, נתייסדו כמה ועדי כשרות בשכונות העיר לפקח על הכשרות בשכונתם, והרבה קהילות הכינו שחיטה עצמאית לעופות ולגסות בעיני פקיחה, אחרים יסדו ב"ד מיוחד לפקח על הכשרות שהיתה מוזנחת מאוד בעוה"ר (שנתגלה שאחב"י נתפטמו כעשרות שנים בדברי מאפה וממתקי איסור, וכיוצא, ואיכ"מ לפרט הכל, וכבר הארכתי יותר מדל).

ונקווה שאי"ה גם להלאה יעשו דבריו רושם.

ולא אמנע מלהעתיק איזה גרגרים ממה שדרשתי באסיפה של וועד הכשרות בפסח תשל"ט:

כדי לספר בנוגע לשוחטים (מובא בספר זוהר דעת בשם ההה"צ רבי עקיבא יוסף שלזינגער שהיה חתן של הגה"צ ר' הלל מקאלאמיא זצ"ל, שמספר בספר שלו, **שמו משפט** מאיש פלאי מעשרת השבטים שבא להרה"צ רבי הלל לייכטנשטיין, והיה אצלו על הפסח שנת כת"ר, והביא איתו ספר בשם **ספר האב"ב** (ר"ת אחינו בני"י בגולה) ששם מסופר כמה עניינים, ואני העתיק רק קצת ממה שנוגע לדעת בדורינו, וזה לשונו של הגה"צ מוה"ר עקיבא יוסף שלזינגער זצ"ל בעהמח"ס לב העברי כותב ח"ל שם: הגהצ"ק ר' נתן אדלער זל"ה רצה לפסול השו"ב דפ"ד, ולהכניע החותם של הסטרא אחרא **השורה על השוביים הפסולים בסוד על חרבך תחי' וכו'**, ואלמלא השיג כל רצונו הי' בא משיח צדקינו, אך **הס"מ העמיד עליו רודפים קצבים, והוצרך לברוח מפפ"ד**, ותלמידו החתם סופר רץ אחריו כמה פרסאות וכו' עכ"ל. (הובא בספר משכיל אל דל להגה"ק מוה"ר הלל מקאלאמיא זי"ע, עיין שם באריכות).

כדאי להתבונן בסיפור הזה בגלל שכמה נביאים מתנבאים בסגנון אחד, בגלל זה אנחנו מביאים עוד סיפור, מה ששמעתי בשם מרן האדמו"ר מבעלזא זצ"ל, כשהוא היה בטון, בא אליו יהודי אחד וצעק רבי, הרבי רואה מה שקורה כאן שדם יהודים נשפך כמים, למה אינכם עושים מאומה, למה אתם לא מתפללים, הרבי ענה לו מה הכוונה שאיננו עושה, והמשיך ואמר, כתוב במלחמת עמלק "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל, וכאשר ינוח ידיו וגבר עמלק (שמות בשלח) כשמשה הרים ידו למעלה גבר ישראל, וכותב שם "וידי משה כבידים וכו', ואהרן וחור תמכו בידי וגו'. שכבדו ידי משה משום המלחמה והתחילו ליפול, ורק אהרן וחור תמכו בידי שלא יפול, והסביר הרבי, היום אין תומכים ע"כ.

וכשנוציא מדברי משו"ת דברי חיים הקדוש זי"ע (יו"ד סימן ז') שבגלל השוחטים הפסולים כמה קהילות קדושות יצאו מהדת, ובוודאי היתה הכוונה על קהילות כאלה כמו פראנקפורט ועוד קהילות מגרמניה, שבזמן רבי נתן אדלר היתה פראנקפורט עיר ואם בישראל שיצאו משם רבי נתן אדלר, החתם סופר, והגאון רבי זלמן עמדין, ושבעים שנים אחר זה בסוף ימיו של הדברי חיים זי"ע כשרבי שמשון רפאל הירש רצה להקים קהילה שם, היה קשה למצוא מניין שומרי שבת, ועל זה אמר הדברי חיים, שזה בא משוחטים פסולים.

בספר האב"ב מבעל רוה"ק מעשרת השבטים כותב בפירוש שבפראנקפורט היו שוחטים פסולים שחותם הס"א היה עליהם בסוד על חרבך תחיה, ורבי נתן אדלר רצה לפוסלם להכניע הס"א רק הקצבים גירשו אותו משם, ונשארו השוחטים הפסולים ונתנו חיות שזה חרב של הס"א, שדרך זה נתפטמו הציבור בבילות וטריפות ונטמטם ליבם, ודרך זה גבר הס"מ ולהסית לעבירות החמורות ביותר עד שקהילות שלימות יצאו מן הדת ר"ל.

ומה בא לאחר זה? שלמה המלך ע"ה אומר בקוהלת (ג' ט') **מקום המשפט שמה הרשע**, המקום שהיה המשפט שם היה הגזירה ששם היה הרשע, עכשיו רבותי הבה ונתבונן על הגזירה המרה של מלחמת העולם השנייה בא מגרמניה, ששם היה הרשע, ומשם באה ההשכלה הארורה ששימד מליוני יהודים ר"ל, ומה היה כוחם של אנשים המופקרים האלה שהיה להם השפעה גדולה כזאת, היא משום שמקודם הס"מ השפיע שהשוחטים יאכילו נבילות וטריפות ונתפטמו הציבור בזה, ואחר זה ירדו כולם בקלות מן הדת, וסכין השחיטה שלא נשחזה כראוי, לפני שחיתת הבהמות השחיו חרבו של הס"מ שהיא השר של עמלק, ודרך זה הרשע הגרמני שהיא עמלק, יכל לשחוט מליוני יהודים, ע"כ. וכמו שאמר בעל הרוה"ק הרבי מבעלזא זי"ע.

והיא גמרא מפורשת בקידושין (דף פב ע"א) כשר שבטבחים שותפו של עמלק, היינו טוב שבקצבים שותפו של עמלק, ומבאר רש"י שבגלל שספיקי טריפות באות לידו וחס על ממונו ומאכילן - שבאה לידו טריפות, וחושש על כספו, ומוכר ליהודים ככשר, ומשום הכי קראו לו חז"ל שותפו של עמלק ששאית עמלק להביא כליון על ישראל ח"ו, כמו המן הרשע, והרשע הגרמני ימ"ש, והשוחטים הפסולים הם שותפיו בזה.

אנחנו רואים בזה שבכשרות תלוי קיום כלל ישראל, וכן משמע ברש"י סוף פרשת קדושים אל תשקצו את נפשותיכם בבהמות ועופות טמאים והייתם קדושים וכו', ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי, שתהיו קדושים בשבילי, ורש"י מתורת כהנים כתב, אם אתם פרושים משיקוצי נבילות וטריפות הרי אתם שלי, ואם לאו הרי אתם של נבוכדנצר וחבריו ע"כ. זאת אומרת אם לא תזהרו כהוגן מנבילות וטריפות נהיה בסכנה מהגויים שרודפים את היהודים ח"ו כמו נבוכדנצר וחבריו.

ונסיים בסיפור המעשה מהחפץ חיים:

סיפור נורא ומבהיל מהחפץ חיים זצ"ל

נסיים בסיפור מהחפץ חיים: בעיירה לא רחוקה מראדין נפסלה המקוה ולא היה איכפת לאף אחד לתקנה. החפץ חיים נסע לאותה עיירה, בהגיעו לשם שלח לאסוף את כל תושבי העיירה בהכרזה שהחפץ חיים נמצא כאן והולך לשאת דרשה בבית הכנסת בשמוע אנשי העיר את ההכרזה נעלו התושבים את חנויותיהם על מנעול ובאו לבית הכנסת לשמוע דרשת החפץ חיים, אז אמר החפץ חיים: **רבותי! כשאגיע לעולם העליון ישאלו אותי: מה שמך? אשיב: ישראל מאיר. אז ישאלו אותי: האם ידעת שבעיירה אחת המקוה פסולה? אומר: כן. ישאלו אותי: ומה עשית בקשר לזה? אשיב: נסעתי אליהם ואמרתי להם והם לא רצו לשמוע בקולי. תנו לי בכתב שהתירתי בכם!**

וכעת רבותי אנחנו זועקים אליכם לחזק את העניין הנשגב של כשרות שלדאבוננו נזנח מאוד, ואם לא תשמעו אלי אז אנחנו את נפשינו הצלנו משום שהזהרנו אתכם ולא שמעתם בקולי, ואם תשמעו אלי ותעזרו תברכו מן השמיים בברכת ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת, (ע"כ הדרשה)

ע"כ אני אומר לו חזק ואמץ אל תירא משום דבר, חגור חרבך על ירך, גבור בגבורה של תורה, בעשות ספרים, והיא הודך והדריך: והדרך צלח רכב על דבר אמת וענוה וצדק וכו', והשכם והערב עליהם לביהמ"ד והן כלין מאליהן, וחציך שנונים יפלו בלב אויבי המלך מלכו של עולם, ואתה שאהבת צדק ותשנא רשע, על כן משחך אלקים אלקיך שמן ששון מחבריך, ובלשונך עט סופר מהיר, תמשיך לעשות ספרים הרבה ברוב נחת והרחבה גדולה ויקויים בך, על כן ברכך אלקים לעולם, ותהיה באוכלי שולחנו של מלכו של עולם, לעולם לשתי שולחנות בעוה"ז ובעוה"ב ולהנות מזיו השכינה בסעודתן של צדיקים.

החותם לכבוד התורה

שלמה יודא שווייצער

אגב לא אמנע מלהעיר כי נמצא תח"י קונטרס נפלא ושמו "זכרון דברים" (תוכנו בענין הצלת האדמור מסאטמער שליט"א מידי הנאצים ימ"ש), נערך ע"י הרה"ג סופר מהיר מחבר ספרים נפלאים מוהר"ר מנחם שלעזינגער זצ"ל מח"ס תורה לשמה, ותורת הגאולה.

והיות שמצאתי שם שאלה מהגאון הנ"ל להגה"צ ראש גולת אריאל מוהר"ר יונתן שטייף זצ"ל, והתשובה שהשיב לו, ודבריו חוצבים להבות אש לאור באור החשכות והצרות שעברו על ראשי בני ישראל בימי הנאצים ימ"ש, בנתיבות טעם מתוך אור צח ומצוחצח מה עלינו לעשות שלא יכפול עוד ח"ו כאסון הנורא ההיא של השש מליאן קדושים לא מיני וולא מקצתיה ח"ו וח"ו, וכידוע שהגה"צ הנ"ל היה פוסק הדור אחר החורבן, כפי שהעידו עליו הגאונים הצדיקים, אשר ע"כ החוב מוטל על כל אחד אשר בשם ישראל יכונה שימסור כל נימי לבבו ונפשו להוציא מכחו אל הפועל התיקון הגדול הנצרך לעשות, כדי להציל עצמו, ושאר ישראל אחיו עמו, מצרת ופגעי הזמן האפשריים לבוא ח"ו בעונותינו הרבים, וכל המרבה לתקן תיקונים הנאמרים שם הצלת כלל ישראל, הכח הגדול של הצלת כלל ישראל תלויים בו, ושכרו עומדת לעד ולעולמי עולמים, לו ולזרעו, ולזרע זרעו, עד סוף כל הדורות.

בעה"ש ה' תשרי תש"ו ציריך

לכבוד הרה"ג וכו' וכו' כקש"ת ר' יהונתן שטייף שליט"א

שאלת בדבר בטחון הקהילות בארץ ובגאולה.

מאז חרב בית מקדשנו, וגלינו מארצנו, התאמצנו להקים מחדש קהילות וישיבות קדושות בגולה, ואמנם עלה בידינו לבנות לזמן מוגבל בבבל, בספרד, בצפון ובתימן ובעוד ארצות רבות. אבל לאחר זמן מסויים התחוללו גזירות והשמדות חדשות, אמנם לא בכל ולא על עם ישראל כולו, אלא פעם כאן ופעם שם, פעם במזרח, פעם במערב, פעם בצפון, ופעם בדרום. אם נחרבו הקהילות במזרח, נבנתה שארית הפליטה במערב, וכשנחרבה במערב נבנתה שארית הפליטה בצפון, או בדרום, אבל לאחר כמה דורות גם קהילות חדשות אלה נחרבו ללא רחם, ושארית הפליטה ניסתה להיבנות במקומות אחרים, כך היה הדבר חוזר חלילה פעם בפעם, וניתן לומר שכל הקהילות הישנות נחרבו. ולא רק בגולה, אלא גם אלה שנבנו בא"י, אף הן נחרבו. הנה על פי ההגיון והיושר מחובת הרבנים ופרנסי הקהילות היה ללמוד לקח מן העבר המר, ומכיוון שראו כמה פעמים שהקהילות הישנות נחרבו באופן אכזרי, מן הצורך היה להתבונן בדבר תיכף כשהתחילו להקים קהילות מחדש ולחשוב מחשבות שלא יחרבו, אבל אבותינו הזניחו לעשות את הדבר החיוני הזה, הנה עתה בדורינו אנו עבר עלינו חורבן חדש, שואה איומה ונוראה מאין כמוה, בדור זה נחרבו אלפי קהילות וישיבות קדושות, נשאר רק שרידים מעטים ושארית הפליטה עומדת להקים מחדש קהילות חדשות במקום אחר. אין ספק בדבר שכבר הגיע העת שנלמד מניסיון העבר, שהרי אין טעם לבנות קהילות וישיבות קדושות ששוב יחרבו ח"ו. כבוד הדרת גאונו יודע, שקבלתי עלי לברר את הדבר הזה בתור נדר, בעת שכבודו משפחתו היו בצרה גדולה, ועתה שאלתי היא להורות מה לעשות כדי שקהילות אלה שנבנה עתה בע"ה, יהיו דבר המתקיים עד ביאת גואל צדק בב"א.

בכבוד רב

מנחם שלעזינגער

והנה התשובה: י"א תשרי תש"ו יעאטענבערג יע"א,
שוכט"ס לכבוד ידי"ן המובחר בנימוסין ונודע לשם ולתפארת ביראתו ובמעלותיו התרומיות ז"ר יפ"ת כש"ת מורנו
מנחם שלזינגער נ"י בציריך יע"א.

אחדשה"ט אגרתו מעולפת ספירים קבלתי על נכון בשעה קדושה, ודבריו עשו רושם גדול בליבי, ואכפיל מה שאמרתי
לכבוד הדרתו פה אל פה, שאין כוחנו אלא לעורר בדברי מוסר בפה ממש, בכל מקום האפשרי, ולעורר הרבנים
וליושבי על מדין כל רב במקומו ילמד דברי תורה לפני הציבור מספה"ק כמו מספר מסילת ישרים מנורת המאור
חוה"ל פלא יועץ וכיו"ב, וכן ידרוש כפעם בפעם דברי אלוקים חיים היוצאים מהלב, ושיכנסו אל הלב, ומי שאפשר לו
ינהוג כשמואל הרמתי שנסע מעיר לעיר וילמד לישראל הדרך ילכו בו והמעשה אשר יעשון, הכל עפ"י דרך המורשה
לנו מרבתינו בעלי תלמוד מתלמידי משה רבינו, וגם בכתב להוציא חבורים שתוכן יהיה בלימוד מוסר דעת תורה
ויראה, ולתקן חדרים שילמדו עם תשב"ר תורה, על פי המורשה וכן ת"ת וישיבות להרביץ תורה ויראה טהורה עפ"י
שיטת המורשה לנו, ודברי חכמים בנחת נשמעים וכן מצאנו בש"ס, שרק לפרקים מיוחדים דיברו קשות, ובעלמא
צריכין לומר דברים נעימים המושכים הלב, כמו אותם הספרים שהזכרתי, ולפעמים גם בספר קו הישר המפחיד
הקוראים, וגם בספר שבט מוסר, הגה"צ הלל לייש אמר "ספר זה עשה אותנו ליר"ש". ויש לעורר גם הרבנים
הנאורים בדברי שכל, שייסדו מקוואת בקהילתם, וירחקו ממאכלות אסורות שהגה"צ בעל נטע שורק ז"ל אמר,
התחלת התיקון היא בהמאכלות, שלא לטמטם ח"ו הלב, ויתנהגו בקדושה ובטהרה, ואז יקיים ה' וזרקתי אליכם
מים טהורים וטהרתם, ועשיתי את אשר בחוקותי תלכו" ויקויים "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים"
אמן.

והננו ביקרת הכבוד ובאה"ר ידידו.

יונתן שטייף

ולענינו יש ללמוד מהמכתב הזה שכל אחד צריך למסור נפשו לה' להצלת בני ישראל ובפרט בענין כשרות המאכלים
שכולם יצעקו מי לה' אלי! ויאספו אליהם כל בני לוי, ויתקנו את אשר צריך לתקן.

וטובה גדולה עשה בעמיו עם חיבור הזה שבדאי יהי לתועלת גדול לשוחרי תורה ומבקשי אמת, ונפשם צמאה
להתדבק בדרכיהם הקדושים. והוא מאיר לבות בני אדם כרשפי אש שלהבת י"ה, להשתוקק ולהתגעגע להתנדבק
באדון כל היצורים על ידי מצוות הנ"ל. ותקותי חזקה כי תופשי תורה ושוחריה ישישו לקראתו, ויגילו בו בני ציון,
וכל מבין עם תלמיד יאמר האח חמותי אור, וישתדלו להביא ברכה לתוך ביתם.

ויהא רעוא שילך מעלה מעלה בתורה, ויזכה לזכות את הרבים בחיבוריו הנעימים, עד אשר נזכה במהרה לעלות
ציונה ברננים, ויפוצו מעיינותיו כחפצו הטוב להרבות פעלים לתורה וליראת שמים. נשאר לנו איפה לברככם, הוסיפו
לעשות חיל להרבות חילים לקודשא בריך היא ואורייתא, ויהי הברכה במעשי ידיכם עד אשר תשלם כל המלאכה,
להביא את העולם לשלמותו האמתית, ויהי שם ה' שלם והכסא שלם, ותכון מלכותו לעד בביאת מלכנו ומשיחנו
במהרה בימינו אמן. וכדאי הוא רשב"י, התנא האלקי זכותו יגן עלינו אמן, לפטור את כל העולם כלו מן הדין ולקרב
את הגאולה, וענינו תחזינה בהגלות נגלות אור השם, ומלאה הארץ דעה את השם, ונזכה להבטחת **והשיב לב אבות
על בנים ולב בנים על אבותם**, בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

כ"ד ידידו, באתי על החתום שנת תשע"ח לפ"ק.

שלום יהודה גראס

אבדק"ק האלמין בית שמש

ה'תשע"ח
37/6
י"ג אדר א'
13

הגיע הזמן להתעורר!!

מפתחות

2	הקדמה
3	אז למה בכלל לאכול כשר?
4	הגדרת רמות הכשרות
5	טרפות
6	יראת שמים אצל השוחט
8	שוחט הרועד בידינו
8	הזרקת חיסונים
10	הובלת העופות, העמסה ופריקה וחשש "נפולה"
11	בדיקת הסכין
17	שחיטת הסימנים
17	מהירות השחיטה
19	תקיפת אגודל
21	סירכא
23	צומת הגידים בעוף
26	בוקא דאטמא
26	בדיקת ריאה בעופות
27	בדיקת פנים (בבהמה בלבד)
27	מבנה הריאה
27	סירכות הריאה
27	בועות וטרינים
28	בדיקת חוץ
28	ניקור (בבהמה בלבד)
29	צרירות דם
29	הדחה ומליחה
30	כיסוי הדם (נוהג בחיה ועוף ולא בבהמה)
31	אריזה ובשר שנתעלם מן העין
32	עדויות מגדולי ישראל (מה קורה בשטח)
40	סיכום ומסקנות
41	שו"ת

הקדמה

ישנם נושאים רבים ביהדות כגון: מצוות, מידות ואיסורים שכולנו מכירים אותם בכללותם, אך לרובינו אפילו במשך כל תקופת חיינו, אין זמן לעסוק בהם בעמקות ולהיכנס לעובי הקורה, כדי להבין איך מקיימים מצווה מסוימת בשלמות או מה הן הבעיות שיכולות להתעורר בקיום או אי קיום הוראה או הנהגה מסוימת.

האמת, שקצב החיים שלנו פשוט כמעט ולא מאפשר לעשות זאת, ואנו נאלצים לסמוך על גדולים מאתנו ומומחים מאתנו באותו התחום ולקבל את מה שהם אומרים, כותבים ומפרסמים כמו שהוא.

מחד, אם נתחיל לפקפק בכל דבר מקובל, שכביכול אין ספק לגביו, או בגדולים וחכמים מאתנו, הרי שאין לדבר סוף ונצטרך לבדוק ולחקור כל אמת וכל מוסכמה ומי יכול לעשות זאת? בכל תחום בעולם יש מומחים ואנו סומכים עליהם בדרך כלל בעיניים עצמות.

מאידיך איננו תמימים, ואנו יודעים שבכל תחום אם נבדוק מעט יותר לעומק, נגלה פעמים רבות פגמים נקודתיים ולעיתים גם פגמים מערכתיים, שמעוררים אותנו לחשוב שוב, האם נכון ללכת שבי אחרי איזה שהוא גוף, מערכת או אדם באופן טוטאלי, מבלי לעצור מדי פעם ולבדוק ומבלי לשאול שאלות.

בטוחני שרבים מכם היו רוצים לחקור הרבה גופים שעוסקים בנושאים שונים ולדעת מה קורה באמת מבפנים, והאם המערכת מתנהלת באופן שהיא מוצגת לנו או שמא יש סטיות, "עיגולי פינות" ומדיניות של "יישור קו" והשלמה עם מציאות עקומה.

כמה נח לנו, לשאול מישהו "ידען" או "מומחה" בתחום מסוים או במערכת מסוימת שאלה קשה שמטרידה אותנו באותו התחום ולהסתפק בתשובה: "אל תדאג, הכל בסדר", למרות שבתוך ליבנו מסתתר איזה חשד ש.....**"הכל ממש לא בסדר!"**

ולכן, לקחתי על עצמי לעסוק בנושא שבעיניי הוא מ"נושאי הליבה" בחיינו כיהודיים. ולאפשר גם לאנשים שאינם מומחים בנושא, להכיר את הנושא בעמקות ובמקצועיות, אך בקיצור, בפשטות ובבהירות. ועל ידי כך לעורר את מי שיחפוץ בכך לברר לעצמו באופן אמתי, האם באמת "הכל בסדר"?

הנושא שאני מעוניין לפרוש בפניכם הוא **הבעיות בתהליך כשרות העוף והבשר** והגעתי אליו דרך שיעור ששמעתי על הבעיות בתחום. וזה הדליק בי את הרצון ללמוד יותר לעומק ולברר באופן אמתי, האם גם בתחום השחיטה "הכל בסדר".

לציבור בכללותו אין כמעט ידע בנושא, והוא לא מבין עד כמה תהליך כשרות העופות והבהמות הוא **ארוך ומורכב**. חושבים ש"כל ההכשרים אותו הדבר" ו"עוף זה עוף" ולא מבינים כמה זריזות, זהירות, יראת שמים והקפדה, נדרשים כדי להביא עוף או בהמה לרמת "כשר" ולא כל שכן לרמת "מהדרין" או "חלק". ואני כבר מקדים ואומר, שאין לי שום אינטרס כזה או אחר לבד מלפקוח לכם את העיניים. אינני עובד מטעם אף גוף או ארגון ומטרת היחידה היא לעורר אתכם לבירור אמתי, ולכך שאתם אלו שתענו בסוף בעצמכם על השאלה - **האם בתחום כשרות העוף והבשר "הכל בסדר"?**

פעם, אם אדם היה רוצה לאכול בשר בהמה או עוף, הוא היה לוקח את אותו בעל חי מהלול שלו, מהרפת או מהדיר והולך אל השוחט המקומי, והוא היה שוחט לו את הפרה, הכבש, העז והתרנגולת שלו. אך כיום שנים רבות לאחר מכן, כאשר יש מיליוני יהודים להאכיל בלי עין הרע, והפכנו לצרכני עוף ובשר באופן יום יומי, **השחיטה הקטנה והמקומית הפכה לתעשייתית והמונית**. מערכות כשרות חדשות נפתחות חדשות לבקרים. יש תחרות במחירים, בהידורים, וצריך שההיצע ימלא את הביקוש... וכמובן שזו תעשייה שמגלגלת כסף רב על כל המשתמע מכך.

בשורה התחתונה, במעבר הזה שבין הפרטי והמקומי לתעשייתי והמוני, צמחו בעיות עימם מתמודדים כל גופי הכשרות **ללא יוצא מהכלל**. ולפעמים הרצון לספק את הסחורה בכמות, **בא על חשבון רמת הכשרות!** ואני לא מדבר על ירידה מרמת "חלק" או "מהדרין" לרמת "כשר" בלבד, אלא פעמים ל"טרף" גמור! **לאכילת נבלות וטריפות, ומעבר על איסורי חלב ודם**.

חיבור זה נעשה כאמור לאחר שמיעת עשרות שיעורים בנושא מרבנים המומחים בנושא ופגישה עימם, קריאת חומר הלכתי רב ממקורות שונים, וצפייה בעדויות של שוחטים ממשחטות שונות וכן בצילומים מן המשחטות בארץ ובחו"ל.

אין מטרת חיבור זה לפסול או להמליץ על כשרות זו או אחרת, אלא להקנות ידע ולהעלות את המודעות לנושא הבעיות בשחיטה

אז למה בכלל לאכל כשר?

הקפדה על אוכל כשר כפי נצטוונו בתורה וכפי שמפורט בהלכה, היא מיסודי דתנו. ולא לחינם הקדישה התורה פסוקים שלמים ופרשיות שלמות רק לעניין זה. וכלל נקוט בידינו, שבכל מקום שביאר הכתוב להגיד בפירוש טעם המצווה, זו כוונתה העיקרית והטעם הנגלה, מלבד הטעם הנסתר (כמו במצות תפלין וציצית שביאר הכתוב טעם המצווה).

ובעניין זה הקב"ה גילה לנו בתורה את הטעם הפשוט **שהדבר גורם פגם בנפש האדם**. בפרט שבחיי היהודי השאיפה היא להגיע למימוש הפסוק: **"והתקדשתם והייתם קדושים, כי קדוש אני"** (ויקרא יא, מד) כל החיים אנחנו מנסים להידמות לקב"ה להתקדש ולהתקרב אליו, **והאוכל הוא נדבך חשוב מאד בדרך הזו! ומי שאוכל מאכלות אסורות רק מטמא את עצמו ומתרחק ממנו!**

ודאי שמתם לב, כי ישנן מצוות שאנשים מקפידים עליהם מאד, טורחים בהן ואף מוציאים ממון רב בכדי לקיימן בהידור, לדוגמא: קניית ארבעת המינים או תפילין, שבכל אחד מהם יש דקדוקים ודקדוקי דקדוקים וכל אחד רוצה את הכי הכי. וזה טוב, ראוי וחשוב.

אך מדוע כשמגיעים לרמת הכשרות של אוכל, **שנהפך לחלק מהאדם ממש**, אין את אותן חומרות ודקדוקים ומאמץ להשיג את הכי הכי, הרי זה הדבר שמשפיע הכי הרבה על הנפש כמו שאומר בעל ה"מסילת ישרים" (פרק י"א):

"המאכלות האסורות מכניסים טומאה בלבו ובנפשו של אדם עד שקדושתו של המקום ברוך הוא מסתלקת ממנו. והוא מה שאמרו: **"וְנִטְמָתָם בָּם"** (ויקרא יא, מג), אל תקרי "ונטמתם" אלא "ונטמטם", שהעבירה מטמטמת לבו של אדם, כי מסלקת ממנו הדעה האמתית ורוח השכל שהקב"ה נותן לחסידיו, כמו שאמר הכתוב: **"כִּי ה', יִתֵּן חֶכְמָה"** (משלי ב, ו). והנה הוא נשאר חומרי, משוקע בגסות העולם הזה. **והמאכלות האסורות יתרות בזה על כל האיסורים, כיון שהם נכנסים בגופו של האדם ממש ונעשים בשר מבשרו**. והנה מי שיש לו מוח בקדקודו, יחשוב איסורי המאכל כמאכלים הארסיים (המורעלים) או כמאכל שנתערב בו איזה דבר ארסי. כי הנה אם דבר זה יארע, היקל אדם על עצמו לאכול ממנו אם יישאר לו בו איזה בית מיחוש ואפילו חששא קטנה? ודאי שלא יקל". ואוסיף שטמטום זה מלשון אטימה, שהמאכלות האסורות אוטמות את האדם ומונעות ממנו לקבל קדושה ורוחניות.

והזוהר הקדוש בפרשת שמיני (דף מ"א ע"ב) כותב דברים חמורים מאד בעניין זה: **"תא חזי כל מאן דאכיל מאינון מאכלי דאסירי אתדבק בסטרא אחרא, וגעיל נפשיה וגרמיה, ורוח מסאב שריא עליה, ואחזי גרמיה דלית ליה חולקא באלקא עילאה וכו'". תרגום: "בא וראה, כל מי שאוכל מאותם מאכלות אסורות, הוא מתדבק בסטרא אחרא יותר מאשר על ידי כל שאר חטאים, לפי שהמאכל נעשה חלק מגופו ומשקץ נפשו וגופו על ידי חלק הנפש של המאכל הטמא, ורוח הטומאה שורה עליו, ומראה עצמו שאין לו חלק באל עליון, כי כל כך נטמא עד". ודי בדברים אלו, בכדי להבין מדוע צריך להקפיד בעניין.**

כעת אחרי שהצגנו את הנושא והבעיה בכללות, ננסה לרדת לפרטים ולפשט את המושגים, על מנת להבין מה קורה עם העוף מרגע לדתו ועד שהוא מגיע אלינו לצלחת, על שלל הבעיות שבדרך. ואקדים ואומר שאין מטרת סיכום זה לסקור את כל הבעיות לפרטי פרטים ולהקיף את כל הלכות השחיטה, אלא רק להעיר ולהאיר את כל מי שחושב ש"הכל בסדר". ובטוחני שכל מי שיש בו מעט יראת שמים, ודאי ירצה לחקור ולהעמיק יותר בנושא בניסיון להגיע לאמת. כדי שהוא יוכל לאכל לא רק אוכל זול או טעים, אלא גם בכשרות מהודרת אמתית.

הגדרת רמות הכשרות

בנהלי הכשרות של הרבנות הראשית ישנן שלוש רמות כשרות: **"כשר"**, **"כשר למהדרין"** ו**"חלק"**. המילה "חלק" לא מופיעה בשו"ע וגם לא "מהדרין מן המהדרין" (כמו בחנוכה) אלא המילה "חלק" במקורה מתייחסת לאי המצאות טריפה מסוג נקב בריאה, שפעמים מסתתרת תחת לסירכא בבהמה וחייה (חוט הנמשך מהריאה – יפורט בהמשך) והדבר לא נוגע לעופות כלל.

בעבר היו רק שתי רמות כשרות: **"כשר"** או **"טרף"**. זאת אומרת, עם סירכות = **"טרף"**, בלי סירכות = **"כשר"**. שבאו האשכנזים לא"י והתחילו למעך ולקלוף את הסירכות (שזה מותר לפי הרמ"א ולספרדים השו"ע אוסר באיסור חמור) אז עשו שלוש חותמות: **"טרף"**, **"כשר"** (עם סירכות ללא נקב מתחת), ו**"חלק"** (ללא סירכות כלל). אבל אצל הספרדים לא היה דבר כזה, היה רק **"כשר"** ו**"טרף"**.

אז כל הגויים שהיו בעלי הבהמות, ראו שאצל הספרדים מטריפים הרבה, ולכן הם הלכו לשחוט אצל האשכנזים. הספרדים לא ידעו מה לעשות ופנו לראשון לציון דאז הרב יעקב שאול אלישר זצ"ל ואמרו לו שאין להם פרנסה בגלל שהאשכנזים מקילים, אז הוא אמר להם: תעשו גם אתם כך, תקלפו את הסירכות ואם אין מתחיתהן נקב תרשמו "כשר" ותמכרו את זה לאשכנזים, ובלי סירכות תרשמו "חלק". וכך נוצר ה"חלק".

בימנו "חלק" ניתן למערכת כשרות שבה צרכים להקפיד על סירכות גם לפי ה"בית יוסף" וגם לפי הרמ"א על מנת לצאת ידי חובת כל הדעות וכן צריכים לוודא שבשאר הדברים הדרושים בדיקה, אין בעיות כלל (רעותא) והכל לכתחילה (לפחות אמור להיות כך...).

לצערנו עם השנים, הספרדים שכחו שרמת "כשר" אינה טובה עבורם, אלא רק לאשכנזים והם רוכשים בשר "כשר", אך מצד האמת אסור להם לאוכלו כלל, **כי עבורם הוא "טרף"**! ישנם מוצרים רבים בחנויות שכתוב עליהם: "ההשגחה לכל ימות השנה חוץ מפסח", ולמה? כי יש בהם קטניות. ולפי המשנה ברורה, אפילו שזה לא חמץ ויכול להיות בבית בפסח, נוהרים בזה כבר כל השנה ומקפידים הקפדה יתרה. אך מדוע שהדבר נוגע לבשר לא עושים הבדל? לא כותבים "טרף" לספרדים, "כשר" לאשכנזים...למה? הרי מכשילים את הרבים, כי **מעיקר הדין זה "טרף" לספרדים!**

טרפות

הגמרא בחולין מונה שמונה סוגי קבוצות של טריפות וסימנן: **ד"ן חנ"ק נפ"ש** – דרוסה, נפולה, חסרה, נטולה, קרועה, נקובה, פסוקה, שבורה. חכמים פרטו אותם לשמונה עשרה סוגים, והרמב"ם פירט אותם לשבעים וכולם "הלכה למשה מסיני" והן מחולקות כך (בדומה לאבות מלאכה ותולדותיהן במלאכות שבת):

א. דרוסה.

ב. נקובה – עשרים ושש טרפות.

ג. חסרה – עשרים ושלוש טרפות.

ד. פסוקה – שתי טרפות.

ה. נטולה – שמונה טרפות.

ו. שבורה – שש טרפות.

ז. קרועה – שתי טרפות.

ח. נפולה – שתי טרפות.

להלן פירוט של שבעים מיני הטרפות (שכל שוחט חייב להיות בקיא בהן):

א) דרוסה (ב) ניקב תורבץ הושט (ג) ניקב קרום של מוח (ד) נתמסס המוח עצמו (ה) ניקב הלב עצמו לבית חללו (ו) ניקב קנה הלב (ז) ניקבה המרה (ח) ניקבו קני הכבד (ט) ניקבה הקיבה (י) ניקב הכרס (יא) ניקב המסס (יב) ניקב בית הכוסות (יג) ניקבו מעיה (יד) יצאו המעים לחוץ ונהפכו (טו) ניקב הטחול בעביו (טז) חסרה המרה (יז) נמצאו שתי מרות (יח) חסרה הקיבה (יט) נמצאו שתי קיבות (כ) חסר הכרס (כא) נמצאו שני כרסים (כב) חסר המסס (כג) נמצאו שני מססים (כד) חסר בית הכוסות (כה) נמצאו שני בתי כוסות (כו) חסר אחד מן המעים (כז) נמצאו שני מעיים (כח) ניקבה הריאה (כט) ניקב הקנה למטה במקום שאינו ראוי לשחיטה (ל) ניקב סימפון מסימפוני ריאה אפילו אחד לחברו (לא) נאטם מקום מן הריאה (לב) נימוק סמפון מספוני הריאה (לג) נמצאה ליחה סרוחה בריאה (לד) נמצאו מים סרוחים (לה) נמצאו בה מים עכורים אע"פ שלא הסריחו לו (לו) נתמססה הריאה (לז) נשתנו מראיה (לח) נהפך הושט במראיו (לט) חסרה הריאה ממניין האונות (מ) נתחלפו האונות (מא) הותירו האונות מגבה (מב) נסרכה אונה לאונה שלא כסדרן (מג) נמצאה הריאה בלא חיתוך אוזניים (מד) חסר מקצת הריאה (מה) יבש מקצת גופה (מו) נמצאה הריאה נפוחה ועומדת (מז) צמקה הריאה מפחד אדם (מח) חסר הרגל בין מתחילת ברייתו בין שנחתך (מט) או שהייתה יתירה רגל (נ) ניטלה צומת הגידים (נא) ניטלה הכבד (נב) ניטל לחי העליון (נג) כוליא שהקטינה ביותר (נד) כוליא שלקתה (נה) כוליא שנמצאה בה ליחה (נו) כוליא שנמצאו בה מים עכורים אע"פ שאינם סרוחים, (נז) כוליא שנמצאו בה מים סרוחים (נח) נפסק חוט השדרה (נט) נמרך מוח חוט השדרה ונתמסס (ס) נקרע רוב הבשר החופה את הכרס (סא) נגלד העור שעליה (סב) נתרסק איבריה מנפילה (סג) נתדלדלו הסימנים (סד) נשתברו רוב צלעותיה (סה) נעקרו רוב

צלעותיה (סו) נעקרה צלע אחת מחלייתה (סז) נעקרה חוליה אחת (סח) נשמת הירך מעיקרו (סט) חסרה הגלגולת כשיעור סלע (ע) נחבט רוב הגלגולת ונתרוצץ (רמב"ם הלכות שחיטה פ"י ט). המשותף לכל סוגי הטריפות, שלמעשה הן פגימות/פציעות שבגינן בעל החיים **עתידי למות תוך שנה** ולכן הוא "טרף" (כדעת רבי שמעון בן אלעזר בחולין נ"ז ב', וכן סבר רב הונא). אומנם מהתורה אין **חייב לבדוק את כל סוגי הטריפות, מאחר ויש לנו חזקה שרוב בעלי החיים הם בריאים**, למעט סירכא בריאה בבהמה ודברים נוספים שלא בדקו בעבר, אך לאור המעבר משחיטה קטנה לתעשייתית ומגידול טבעי לייצור מסחרי, פיטום וכו', נוצרו בעיות שלא היו בעבר, ולכן **חזקת הבריאות של העופות כבר לא קיימת** ואנו נדרשים לבדוק סוגים מסוימים של טרפות, שהן כבר יותר שכיחות ומוגדרות כ"מיעוט המצוי" (אחוז מסוים המצריך בדיקה של כל העופות לאותה פגימה) וחכמים דרשו לבדוק גם אותם, כגון: בדיקת "צומת הגידים" (יפורט בהמשך).

יראת שמים אצל השוחט

"יראת שמים" הינה תנאי לכך שהשוחט יוכל לעסוק במלאכת השחיטה. כי הס"מ יושב וחושב איך להפיל את עם ישראל. ולמה לו להתעסק עם אלפי יהודים, אם הוא יכול להכשיל יהודי אחד, ולגרום לו ע"י כך להכשיל אלפים באכילת נבלות וטריפות?
כתוב בשו"ת "חתם סופר" (או"ח סימן ר"ה) שהמלך זקן וכסיל יושב על כיסא של שלוש רגליים: רגל אחת החזנים המוליכים מחוץ למחנה את תפילות כלל ישראל, **רגל שניה השוחטים המאכילים נבלות וטריפות את לבני ישראל** ורגל שלישית סופרים הכותבים תפילין ומזוזות פסולים, ותו לא צריך לכלום...

הוא מכרסם בראשו של השוחט ואומר לו: אל תקפיד כל כך בבדיקת הסכין, אל תשאל בדבר שיש לך ספק - תחליט לבד! אל תקפיד יותר מידי על ההלכה! אל תשחט לאט... אחרת תמצא את עצמך מחוץ למערכת מחוסר פרנסה. מה שאתה מרגיש זו "פגימה קלה"... אין בעיה להמשיך לשחוט עם סכין זו. תעגל פינות, הרי כולם עושים כך. בסופו של דבר הרי האחריות לא עליך, יש רב למשחטה וראש כשרות, זו האחריות שלהם...אתה רק פועל קטן. השוחט יכול לפגום את מעשה השחיטה במספר צורות ואף אחד חוץ ממנו ומהקב"ה לא ידע לעולם. ולכן צריכים שוחטים יראי שמים. הרבי מילובביץ זצ"ל כתב (אגרות הקודש ח"ד, ע"מ קע"ב): "ידוע הדבר אשר נוסף על ידיעת ההלכות ואומנות הזביחה, הנה **עיקר הדבר הוא היראת שמים** שדורשים משוחט ובודק, **עוד יותר מרב!**"

האדמו"ר רבי חיים מצאנז זצ"ל אמר ש: "**קלקול הדור הוא משוחטים ובודקים לא טובים**" (שו"ת דברי חיים סוף ס"י ז).

לצערנו שמענו וקראנו על לא מעט מקרים לאורך כל הדורות, בהם קהילות שלמות אכלו נבלות וטריפות מאדם שהוחזק כ"ירא שמים" וגומל חסדים, ולבסוף התברר שהוא מכר בשר נבילות וטריפות שקנה מהגויים או שמכר עוף ובקר שנטרפו והתנבלו בשחיטה אצלו. וידוע המעשה על הקצבים מהעיר קרקא בזמן ה"מגלה עמוקות" וגם האדמו"ר מבלעז זי"ע אמר בזמנו שהשואה הנוראה הייתה בגלל זה, ובאותם קרונות שהובילו שנים קודם לכן את הבקר למשחטה באושוויץ הובילו אחר כך רבבות יהודים אל מותם.

ומובא בספר "לחם שעורים" שבזמן הגר"א אכלו עשרות שנים חלב, וגם בימנו נמצאו מכשלות גדולות כאלו, שקהילות שלמות אכלו ללא ידיעתן נבלות וטרפות ועברו על איסורי חלב ודם (ומי שירצה להעמיק יקרא את הספר "קול השחיטה" לאדמו"ר מהאלמין עם סיפורים מזעזעים מעשרות השנים האחרונות - מצוי ברשת האינטרנט, ואני אישית שמעתי חלקם מפיו).

השוחטים והבודקים צריכים לחזור על ההלכות **מספר פעמים בשנה** ע"מ שיהיו בקיאים בהם. השוחטים ושאר העוסקים במלאכה, לא יכולים לדעת חלק מהלכות בלבד, אלא הם צריכים להיות **בקיאים בכל סוגי הטריפות וכל דקדוקי ההלכות!**

תשאלו את עצמכם, האם הייתם נוסעים עם ילדכם עם נהג אוטובוס שאומנם קיבל רישיון להסיע אנשים, אך אינו מכיר את כל התמרורים על בורים ואינו מכיר את כל כללי התעבורה? הרי זו סכנת חיים של ממש! ואם כן, איך אפשר לאכול משחיטה של אדם שאינו מכיר על בורים את ההלכות? ולצערנו יש על כך לא מעט עדויות שהשוחטים אינם בקיאים כדבעי.

האדמו"ר האמצעי אמר (אגרות הקודש ש"י"ב): "ואם המצא ימצא על איזה שו"ב איזה קלות בהלכות שחיטה ובדיקה, וכל שכן מכשול גמור הן בבדיקת הסכין והן בבדיקת הריאה - **יעבירו אותם תיכף ומיד ולא יישאו פנים לאיש, גם שהוא מוחזק לירא אלקים ועוסק בדא"ח כל ימיו**".

כידוע לכם המציאות היא, שלכל מערכת נכנסים פעמים אנשים לא ראויים, קרובים של... או אנשים שרוצים לעשות טובה למישהו. ואל תחשבו שבכשרות זה אחרת ואין מינויים של פלוני או אלמוני ממניעים שאינם נובעים משיקולים הלכתיים ומקצועיים טהורים. וגם אם השוחט הוא

ירא שמים ויודע את ההלכות ובדרך כלל שוחט ללא דופי. אם רואים שהוא "מזייף" ומוצאים אצלו "תקלות", חסים על אותו שוחט מסכן שיישאר ללא פרנסה ומשאירים אותו. וגם את העופות שפסל פעמים רבות מכשירים כי חסים על ממונם, **אך לא חסים על אלפים שיאכלו את שחיטתו הפסולה!** זו המציאות לצערנו.

מצד הדין שוחט שלא טבל במקווה טרם עבודתו שחיטתו כשרה. אבל יש שהחמירו מאוד בעניין הזה כדעת המרדכי שהביא מאלדד הדני ששחיטת בעל קרי פגול. ואף דקיימא לן (ברכות כב, א) שביטלו את טבילת עזרא, היינו דווקא לתורה ולתפילה, אבל לעניין מעשה השחיטה העניין חמור יותר, כפי שמובא בספרים. ומובן מאליו שכל שוחט שמבין שהוא יכול להכשיל אלפים אם מעשה שחיטתו אינה כראוי וכהלכה, ודאי יטבול כדי לקבל סיעתא דשמיא שלא תצא תקלה תחת ידו ולעשות עבודתו בדחילו ורחימו.

שוחט הרועד בידי

כמובן שמיותר לציין שכשם שלא יעלה על הדעת שרופא מנתח ירעד בידי, כך גם **אסור לרועד בידי לעסוק במלאכת השחיטה והבדיקה**. כי כאשר ידו של השוחט רועדת, עולות מספר בעיות וחששות חמורים:

א. הוא עלול לשחוט ב"שהיה" – (עם הפסקה באמצע או הגבהת יד), משום הרעד הבלתי נשלט שבידו.

ב. שחיטתו עלולה להתבצע באופן של "דרסה" (שחיטה באמצעות לחץ על הסכין, בניגוד לנדרש - שחיטה באמצעות הולכת הסכין והבאתו) (שו"ת "יהודה יעלה" ח"א סימן מ"ה).

ג. בנוסף לכך כותב בשו"ת "לבושי מרדכי" (יו"ד סימן ד'), גם לולי זאת, כאשר השחיטה מתבצעת ביד רועדת, עלול להיווצר מצב שחלקים ממעשה השחיטה לא ייוחסו לשוחט, משום שמעשה הנוצר על ידי דחף חיצוני נטול שליטה, אינו נחשב ככוחו של האדם.

ואתם חושבים שאין שוחטים הרועדים בידיהם מפאת גילם המופלג או בעיה רפואית? וגם שוחט שאינו רועד בידיו לכתחילה, מתחיל לרעוד לאחר שחיטת מאות עופות וודאי אלפי עופות ביום. אז הוא גם **פסול משחיטה וגם מבדיקת הסכין**.

הזרקת חיסונים

בעבר עופות היו מגיעים למשקל של שחיטה באופן טבעי אחרי 6 חודשים (בערך 2.5 ק"ג). אך היום בגלל שנותנים להם אוכל מאד מרוכז (הבנוי מדגנים שונים, דגים ועופות מתים וזרזי גדילה אנטיביוטיים), הם מגיעים למשקל זה כבר לאחר 45-35 ימים ואז הם נשחטים (הערה: הרצון להגיע למשקל שחיטה בכמה שפחות זמן, נובע משיקול כלכלי של עלות האכלת העופות).

הם מקבלים חיסון ראשון **כבר עם הבקיעה**, ועד גיל חודש עוד מספר חיסונים. כמובן שזריקות לעופות זה דבר שהתחדש בעשרות השנים האחרונות עקב גידול בלולים דחוסים וניסיון להילחם במחלות שיכולות לגמור לולים שלמים בכמה שעות (כמו שפעת העופות, ברונכיטיס, ניוקסל ואחרות. וגם בתחום הבקר ישנם חיסונים רבים).

בעת מתן החיסון צריכים **להקפיד מאד** על: אופן תפיסת העוף; תפיסת המזרק; צורת החדרת המחט מתחת העור; **מיקום ההזרקה המדויק ואורך המזרק**. כל זאת ע"מ למנוע יצירת נקב או דלקת באחד מהאיברים הפנימיים (לדוגמא: נקב ב: וושט, מעיים, ריאה, צומת הגידים וכו') וע"י כך להטריף את העוף.

החשש לטריפה בהזרקה הוא יחסית נמוך **בלולים המפוקחים בלבד ובמקומות מסוימים בעוף**, עקב שימוש במחטים קצרות בנוסף למיומנות של המזריקים. בעבר היו מזריקים בצוואר אך אז יש בעיה של "נקובת הושט" ובמקרים מסוימים זה גם גרם לשיתוק של העוף, אחרים עברו לזריקות תחת הכנף אך ראו שהתרכיב של החיסון חודר לחלל הבטן ופוגע באיברים הפנימיים לכן הרוב מזריקים כיום בשוק או במקום בו יש יותר בשר בחזה. וכמובן שהם לרוב משגיחים בעצמם שהנ"ל יבוצע במקומות האלו ולא מנחים בשלט רחוק. ישנם כשרויות שחוששים שגם בהשגחה

יהיו בעיות בזריקות ולכן הם רוכשים אך ורק עופות מגידול אורגני ללא זריקות (וזה גם הרבה יותר בריא...).

לעומתם, על עופות הנמכרים בשוק בהכשר "הרבנות" אין פיקוח כלל בנושא הזריקות וסומכים על ביצוע הוראות הרבנות. וכל בר דעת מבין שכשאין פיקוח, כל אחד עושה מה שהוא רוצה ואיש אינו יודע אם העוף קיבל לדוגמה את החיסון בוושט, מקום שאם הוא ניקב, גורם להטרפת העוף. במיוחד שהדבר נעשה מחד על ידי פועלים זרים שהדבר לא בראש מעיינם ומאידיך במהירות עצומה (1300-1800 לשעה) שגם היא מקור לתקלות. ב"מהדרין" יש פיקוח מדגמי בלבד על הזריקות.

לאחרונה התגלתה מחלוקת בעניין מתן זריקות ב"צומת הגידים". צריך לדעת שהרמ"א על שו"ע בסימן נ"ו סעיף ט' אומר: "ואנו אין בקיאים בבדיקת צומת הגידין של עוף משום דקשה לבדוק ובקל הוא נטרף, ולכן בכל מקום דאיכא מכה במקום צומת הגידין, אפילו אינו רק נפוח ונצרר הדם, מאחר שהיה צריך בדיקה ואין אנו בקיאים בעוף הוא טריפה".

המציאות היא, שפעמים מחמת הזריקה מתפתחת במקום ההזרקה נפיחות או דלקת והשאלה האם דבר כזה נחשב רעותא או לא? לדעת רבנים רבים, המקרה מתאים להגדרת הרמ"א שיש כאן נפיחות וצרירות דם ויש רעותא, וכיוון שאין אנו בקיאים בפגימות מסוג זה אנו לעולם מטריפים. אולם אחרים טענו שאין כאן רעותא, כי הרי החשש מוסר בבדיקה הרגילה של צומת הגידים ושם ניתן לראות בבירור אם הם נפגעו.

אך המטריפים טענו כנגד שבדיקת צומת הגידים כלל לא מתבצעת באזור ההזרקה המצוי למעלה ממקום הבדיקה (בשוק, אלא בודקים בחלק הצהוב בלבד). ועל כן הוחלט כי מעתה העופות יבדקו גם במקום זה, ולטענתם הבדיקה כן מועילה, כיון שברעותא קלה אנחנו כן בקיאים. וכן טענו שבמקרה דנן הרי שהבעיה מוגדרת כ"מיעוט שאינו מצוי" ומעיקר הדין בכלל לא מצריכה בדיקה. ולבד מכך בכל עוף שיש חשש הוא נפסל במקום.

המטריפים טענו שמצאו למעלה מ-20% אחוז טריפות בגלל הזריקות שפגמו את צומת הגידים ונמצאו רק ברגל שעשו בה את הזריקה. ועדיין עומדים בדעתם שיש כאן טריפות.

לכן הבדצ"ים שחוששים לשיטת הרמ"א מזריקים בחזה שם יש יותר בשר ולא ברגל גם החזה הרבה יותר גדול מהשוק והאפשרות לטעות היא קטנה יותר. בשוק, אם טועים, נופלים בין שני השרירים ואז המצב לפיו התרכיב של החיסון יכול להתדרדר לכיוון צומת הגידין ולפגום אותם הרבה יותר מצוי. ולעומתם בדצ"ים אחרים חוששים להזריק בחזה שזה מקום שיכול לפגום באיברים פנימיים (למרות שהזריקה תת עורית, כלומר קרובה לעור ולא מגיעה פנימה כלל) ורוצים דווקא ברגל. אינני בקיא ברזי המחלוקת ואילו אינטרסים עומדים מאחוריה, אך עינכם הרואות כי לפי הרמ"א יש כאן חשש טריפה ממש... וכל אחד ינהג כפי שיורו לו רבותיו.

נציין גם כי ישנן גם שיטות חיסון אחרות באמצעות המזון והשתייה, טיפות עיניים, ריסוס החומר באוויר או במשחה בפי הטבעת והכל לפי סוג החיסון, אך הכי מצויים וככל הנראה הכי מועילים הם מתן החיסונים בהזרקה.

הובלת העופות, העמסה ופריקה וחשש "נפולה"

כתוב בשו"ע יו"ד (סי' נח סעי' א-ב):

(א) נפולה, אסורה. כיצד? בהמה שנפלה, אם הייתה עומדת על רגליה כשנפלה, אם יש מכריסה עד המקום שנפלה שם עשרה טפחים, חוששין שמא נתרסקו איבריה. ואם הייתה שוכבת ונתגלגלה ונפלה, צריך שיהיה גובה המקום עשרה טפחים. והא דבעינן גובה י' טפחים, דווקא בנפלה מעצמה או הפילוה אחרים וידעה שרוצים להפילה, אבל אם הפילוה אחרים שלא מדעתה או אפילו ידעה בכך אלא שהפילוה בבת אחת, אפי' בפחות מעשרה טפחים חוששין לה (ואין חילוק בזה בין בהמה לעוף, דבעוף נמי דינא הכי).

(ב) העוף שדרסו אדם ברגליו או טרפו לכותל, או שרצצתו בהמה, או שנחבט על דבר קשה, חוששין לו.

"נפולה" היא אם כן, נפילה מגובה של 10 טפחים. 10 טפחים הם פחות ממטר! (טפח אחד הוא 8 עד 9.6 ס"מ, לפי פוסקים שונים) עוף שנפל או הופל מגובה של מטר או יותר, יש חשש לפי ההלכה שנגרמו לו שברים והוא עלול להיות לא כשר למאכל. נשאלת השאלה, כיצד אם כן, ניתנת כשרות למפעל שחיטה שבו כל העופות מושלכים מגובה של מטר ויותר?

המציאות בשטח היא, שבזמן איסוף העופות לכלובים, הפועלים דורכים על העופות ברגליהם בכוונה או שלא בכוונה וע"י כך יכולים לגרום להם למומים. בנוסף לכך, כאשר צריך לאסוף אלפי עופות, הם מתנגדים, שורטים ומנקרים את הפועלים, דבר שמגביר אצל הפועלים העוסקים

במלאכה את הכעס והיחס בהתאם... העופות נזרקים אל הכלובים בכח ואז יש צורך בבדיקת העופות, ע"מ לוודא שלא נשבר להם משהו בגפים או במקום אחר... **ומי בודק?** כיום העמסת העופות מתבצעת לתוך כלובי ברזל מיוחדים שמחולקים לתאים כעין מגירות, בכל תא מוכנסים בערך עשרים עופות תלוי בגודל ובמזג אוויר. ושהפועלים שמעמיסים את העופות לתוך המגירות ועובדים בצורה מהירה ולא זהירה, שהמגירה מתמלאת הוא סוגרים אותה בכח כאשר יתכן וחלק מהעופות עם הראש מורם ואז הם מקבלים מכה חזקה בראש שיכולה לגרום לניבול (ואיך אפשר למנוע זאת בלי פיקוח צמוד של משגיח ו/או מצלמות?) דבר נוסף, אם זורקים את הכלובים ולא פורקים אותם ידנית או עם מלגזה, יש חשש גדול ל"נפולה" דבר ששמענו שקורה וגם רואים בסרטים שונים ובתחקירים על חברות המשווקות. פעמים גם בזמן הפריקה או העמסה של הכלובים, אחד הכלובים נופל מהמלגזה וגם שם יש דין של "נפולה". אז צריך לשחרר את העופות שבכלוב ולראות האם העופות הולכים ד' אמות או שמא התרסקו אבריהן... (אם הם לא מתו מעוצמת הנפילה), האם עושים זאת? ומה קורה בלילה או כשאין משגיח במשחטה בזמן זה, כמו בכשרות הרבנות הרגילה? האם בעל לול שמעמיס ארגז עם מאות עופות ובטעות מפיל אותו ישחרר את העופות לראות מה מצבן או ידווח למישהו כאשר הוא יודע שהוא יכול להפסיד כסף רב? (בחלק מהבדצ"ים טוענים שיש השגחה בכל התהליך של ההעמסה והפריקה, למרות שאנו יודעים שהם קונים פעמים עופות מהרבנות ולא משגיחים על התהליך).

חשוב לציין שקיימות גם מכוונות של איסוף עופות שהן הרבה יותר טובות גם מהיבט של צער בעלי חיים וגם מחשש ל"נפולה" או שברים ופגמים אחרים שיכולים להתרחש. גם במשחטה עצמה פעמים העופות מושלכים לסרט הנע מגובה רב, וחלקם נופלים מהכלובים אל רצפת המשחטה או נזרקים באוויר אל הסרט הנע. וכאן יש "חשש נפולה", כנזכר מעלה. (מצוי בתעשייה גם מתקן איסוף שפותר גם את בעיית ההעמסה מבחינת חשש לטריפות וגם את צער בעלי חיים הכרוך בדבר. המתקן נוסע באטיות לעבר העופות, כשפתח ברוחב 7-9 מטרים עם שיפוע מתון נגרר על הקרקע לעברם עד שהוא נוגע בהם. כשהמתקן נוגע בהם, העוף מרים רגל ועוד רגל כדי להתחמק מהדחיפה – ומוצא עצמו על יריעה מחוספסת ומשופעת, המצויה בתנועה מתמדת לעבר מערכת מסועים)

ראוי להזכיר כי העופות גדלים בצפיפות נוראית דבר שגורם להעברת מחלות מהירה מאד ביניהם. ולפעמים המחלות כל כך קשות **למרות שהם לא נראות בחיצוניות**, שהעוף לא היה מחזיק הרבה זמן אילולא היה נשחט (12 חודשים עפ"י ההלכה) – וכידוע עוף כזה הוא **טרף!** את העופות מעמיסים על משאיות פתוחות בארגזים צפופים ופעמים הנסיעה מהלול למשחטה אורכת שעה ושעתיים. **חלקם מתים מחמת הקור או החום** (למעלה ממיליון עופות מתים מידי שנה בדרך מהלולים למשחטה!) או שהם מתקשים ללכת ברגליהם עקב הנסיעה, ולבד מצער בעלי חיים הכרוך בדבר, **הרי אלו בחזקת מסוכנים וצריכים פירכוס** (נענוע של הגוף לאחר השחיטה, שמעיד שהעוף או הבהמה היו חיים בזמן השחיטה ולא נשחטו כשהיו כבר מתים).

בדיקת הסכין

אחד החלקים החשובים ביותר בכל תהליך השחיטה הם הסכינים ובדיקתם. הסכין מכוונה גם בשם "חלף" כי היא מחליפה את העוף או הבהמה ממיתה לחיים ומאיסור להיתר. את המקור לבדיקת הסכין אנו מוצאים בספר שמואל שאמר שאול לעם: **"וְשִׁחְטֶתֶם בְּזֶה וְאֶכְלֶתֶם"** (שמואל א יד לד), ואמירתו **"בְּזֶה"** משמעה שבדק להם סכין מסוימת, וראה שניתן לשחוט בה. בבדיקה עצמה צריך לבדוק גם את הלהב של הסכין וגם את שתי הצדדים שלו על הציפורן בהולכה והבאה על מנת לראות שאין בסכין כל פגם (סה"כ 6 בדיקות). פעם היו בודקים 12 בדיקות בהולכה ובהבאה על הלהב ושתי צדי הסכין על הציפורן **וגם על הבשר**. היום עושים רק שש בדיקות על הציפורן, כי אומרים שאנחנו לא בקיאים למצוא פגימות על הבשר וכן שבודקים בציפורן באופן שמרגישים גם פגימה כל שהיא (ויש שבודקים גם על הבשר).

ועל עניין זה מספרים, שה"אור החיים" הקדוש עלה לירושלים הוא לא אכל בשר, כי הוא טען שלא בודקים את הסכין על הבשר כנגד דין הגמרא. אח"כ כתב בספרו שכנגד הבשר יש **בחוד** הציפורן **ועובי** הציפורן. זאת אומרת שמשכיבים את הציפורן על הסכין זה נחשב כנגד הבשר וכך יוצאים ידי חובה ורק כך אכל בשר.

יש כאלו שבודקים רק על חוד הסכין ורק בהולכה והובאה (2 בדיקות בלבד במקום 6), והם סומכים על כך שהפוסקים כותבים שלסכין יש חזקת כשרות. אבל אם יש בסכין איזו הרגשה

(הנובעת מפגימה) ומחזירים אותה להעמדה על האבן (השחזה), אז כבר אין לה חזקה ואז צריך לעשות את כל הבדיקות ואם לא עושים... אז בעיה לאכול משחיטה כזו.
ה"אור החיים" הקדוש אומר, שמי שמזלזל במצווה אחת ממצוות התורה אנו בטוחים שהוא לא ירא שמים ולא יכול לבדוק את הסכין.

כמובן שלבד מיראת שמים וישוב הדעת, צריך לשחוט בזמן שהוא ערני ולא אחרי ששתה אלכוהול כי כך אבריו כבדים עלינו ויכול לעשות "דרסה" (שהיא אחת מחמשת הדברים שפוסלים בשחיטה הלכה למשה מסיני) זאת אומרת שהוא לוחץ את הסכין במקום לעשות הולכה והבאה ופוסל את השחיטה.

כמו כן, שוחט צריך לדעת להעמיד את הסכין (להשחיה כראוי), ע"מ שהסכין תהיה ללא פגימות גם לפני השחיטה וגם לאחריה. בזמנינו שהשחיטה מרובה, והשוחטים עובדים כמה שעות תוך שהם מחליפים לסירוגין זה את זה בשחיטה, פשיטא שאינה דומה בדיקת הסכין של השוחט לפני שהתחיל לשחוט, לבדיקת הסכין לאחר שכבר שחט כמה מאות עופות. וכבר העיר ה"בית דוד": (סימן י"ח סעיף יב' בעמודי הבית) **"לא יבדוק הסכין בשעה שהיד עייפה מהשחזת הסכין וכיצא בו"**, ואע"פ שהשוחט נאמן על בדיקת הסכין, שהרי עד אחד נאמן באיסורים והוא ירא שמים מרבים, כבר נהגו בכל תפוצות ישראל לעשות כל השתדלות אפשרית שהשוחט לא יסמוך על עצמו".

והדברים מובאים גם בשו"ת "אגרות משה": (יו"ד חלק א' סימן קכ"ז ד"ה "והנה כל") "מ"מ החרדים לדבר ה' מחמירים אף עתה לכל הפחות שיהיו שנים ולא יסמכו על דין שנאמן באיסורין".

וכבר נהגו בכל המשחטות המהודרות ש"בדיקת הסכינים" לפני כל יציאה של השוחט לשחוט, מתבצעת ע"י "בודק סכינים", שהוא שו"ב מומחה בבדיקת סכינים שאינו עוסק בשום מלאכת כפים, וידיו קלות, והוא שבודק ומאשר כל סכין. לבודק צריך להיות חדר נפרד, בו הוא יכול לבדוק בשקט ובנחת ללא כל הפרעה! ואינה דומה בדיקה בחדר סגור ללא לחץ, לבדיקה ליד הליין של העופות עם כל הרעש, הריח והלחץ, שעלולים להכשיל מאד את הבדיקה.

כמובן שבודק הסכינים לא יכול לרעוד בידי או להיות עייף וחלש אחרת הוא לא יכול להרגיש את הפגימות. וכמעט תמיד אחרי שעות של שחיטה, ובמיוחד עם השוחט עובד מעבר למה שמותר בחוק, אם נותנים לו לבדוק בעצמו, ודאי שהוא לא יכול להרגיש אף פגימה (וכמו שאצל נהגי המשאיות לדוגמא, השתרשה נורמה של עבודה מעבר לשעות המותרות לנסיעה ללא מנוחה בכדי להרוויח עוד כסף, תחום השחיטה אינו שונה. ומי שצריך כסף עובד מעבר למותר ושחיטתו ובדיקתו בהתאם, כלומר שהוא ודאי מוציא תחת ידו נבלות וטריפות!).

כמו כן אסור לבדוק את הסכין כאשר היד קרה, כי היא חסרת תחושה. ובמקומות רבים בארץ ובעולם כאשר רוצים להספיק לשחוט הרבה, מתחילים את מלאכת השחיטה בחמש בבוקר כשקר מאד ואפילו בימות הקיץ פעמים שקר בשעות הללו, ולא כל שכן בחורף ואז ישנה בעיה לבדוק את הסכינים.

לא טוב לבדוק את הסכין בחוץ כשיש רוח או מול מאוורר (שמצוי במשחטות) כי הרוח קשה לסכין. וכמו כן המאוורר בעמדת השחיטה יכול להעיף נוצות על הסכין ואז יש חשש "חלדה" (שהסכין מוסתרת בזמן השחיטה).

כמובן שיש לשטוף את הסכין לפי הבדיקה, כי יכול להיות שכאשר משחזים את הסכין, אפרורית של אבן ההשחזה תסתום את הפגימה והיא לא תתגלה. וגם צריכים לשטוף אותה אחרי השחיטה וטרם הבדיקה, שמא דם נקרש בפגימה או שומן סתם אותה ואז היא לא תורגש בבדיקה.

על פי נהלי הרבנות הראשית בדיקת סכין מתבצעת בעופות שנשחטים ל"חלק" כל 5 דקות. ב"מהדרין" כל 8 דקות וב"כשר" כל 10 דקות (וזה בתיאוריה עפ"י הנהלים).

ב"חלק" בודק הסכינים צריך לבדוק את הסכינים על הרמפה לפחות כל רבע שעה. אך בפועל הדבר הזה כמעט לא מתקיים בכשרויות רבות, ורק אחרי כחצי שעה כשמתחלפים השוחטים בודקים את הסכין (אחרי שחיטת מאות עופות). ובמשחטות גדולות כאשר כל חצי שעה יורדים 15 שוחטים, קשה לבדוק סכינים לבדוק לכולם, ולכן סומכים על השוחטים ונותנים להם לבדוק את הסכין של עצמם, כאשר פעמים רבות אין להם הרגשה כלל ביד!

יש כאלו שבודקים רק אחרי חצי יום עבודה (4 שעות), ויש כאלו שאחרי יום עבודה שלם (8 שעות) ויש כאלו שלא בודקים כלל. וגם אם מוצאים פגימות בסכין, לא זורקים חלילה את כל העופות, אלא מבקשים מהשוחט פשוט לחליף סכין.... לא מטריפים את העופות שהתערבבו כבר בשאר העופות הכשרים והיו אמורים בשל כך לפסול את כולם משום שההפסד הכספי הוא גבוה מאד.
צריך להבין שהשוחט או האחראי מעליו נדרשים ליראת שמים עצומה ואף לאומץ מיוחד, בכדי לבוא לבעל הבית ולהגיד לו שהוא הולך להפסיד כאן הרבה כסף בגלל הפגימות.

טבע הדברים היה צריך להיות, שברור שמורידים עופות ומסמנים כ"טרף" כאשר יש פגימות. ושמעתי בעצמי עדויות של שוחטים שרצו להקפיד בפגימות בסכין והגיעו ממש למצב של **סכנת נפשות**, כי הם גורמים הפסדים גדולים בהקפדתם.

וכן שמעתי שמתפארים בכך (בייחוד שמגיעות משלחות של רבנים לביקורים במשחטה), שיש לשוחט לחצן אדום לידו שהוא יכול לעצור את כל הליין של השחיטה אם הוא מוצא בעיה.... אבל ברוב המוחלט של המקומות הלחצן הזה הוא רק "קישוט" ומעולם לא לוחצים עליו. כי שוחט שעוצר ליין גורם למפעל להפסיד גדול ומוציא לעצמו שם רע. ואם הוא יעיר או יעצור שוב את הליין הוא כבר לא יהיה שוחט... לא במפעל הזה ולא באחר.

השו"ע כותב שצריך לבדוק **בין כל עוף לעוף ובין כל בהמה לבהמה** ואם השוחט מצא פגימה ולו הקטנה ביותר כמו שאומר ה"אור החיים" הקדוש בספרו "פרי תאר" שגם פגימה בהרגשה (ולא נראית בעין) **זו גם פגימה דאורייתא**. והבדיקה הזו צריכה להיות בישוב הדעת וצריך יראת שמים בשבילה וכמובן הרגשה. צריך **חוש הרגשה מיוחד, ומי שאין לו את זה לא יכול לבדוק סכין – חד משמעית!** וישנם הרבה כאלו שמינו אותם בשביל פרנסה או בגלל שהם קרובי משפחה וכו'... ואם אין חוש ואין הרגשה – **אין שחיטה כשרה!**

וכתב השו"ע יו"ד סימן י"ח סעיף י"ז: "...והרבה צריך ישוב הדעת ויראת שמים לבדיקת הסכין, הלא תראה כי יבדוק אדם פעמים שלוש ולא ירגיש בפגימה דקה ואחר כך ימצאנה, כי הכין לבו באחרונה ובחינת חוש המישוש כפי כוונת הלב" (ואם לא מתכוונים למצוא... לא מוצאים). כיום בפועל לא בודקים סכין בין כל עוף לעוף, וה"כף החיים" אמר שכיוון שיש בזה מחלוקת יוצא שלא עושים כך לכתחילה "נמצא דדבר זה בפלוגתא שניא (האם אפשר לבדוק רק בסוף כמות של שחיטה או בין כל אחד ואחד) אין לעשות כן לכתחילה, אלא בעת הצורך. ואפילו בעת הצורך לא נהגו כן אלא בעופות ולא בבהמה". כעת תגידו לי האם השיקול הכלכלי של בעל הבית שרוצה שישחטו כמה שיותר עופות נחשב "עת הצורך"? יוצא מכאן, שכל מי שעושה כך העופות הם בדיעבד. ואם הם בדיעבד אז המקסימום של רמת הכשרות היא "כשר", לא "מהדרין" וודאי לא "גלאט".

בשחיטה ברמה של "כשר" או של "מהדרין" קשה מאוד למצוא את העופות שנשחטו עם הסכין הבעייתית, מאחר ועל עמדות השחיטה נמצאים מספר גבוה של שוחטים וממילא ה"ליין" עובד במהירות יותר גבוהה, ואז גם אם ימצאו העופות הבעייתיים המשחטה לא תאפשר לפסול כמות כזו גדולה של עופות.

בשחיטת "חלק" המתבססת על "לכתחילה" נמצאים רק 3 שוחטים על ה"ליין" והמהירות היא של 36 עופות לדקה ואז קל מאוד למצוא את העופות הבעייתיים ולהורידם מהפס (יש מפעלים שמסמנים על המסוע בצבעים את המתקן עליו תולים את העופות של כל שוחט, וכך יותר קל לאתר עוף עם בעיה ולהסירו מהפס).

לצערנו היום לא הולכים אחרי מה שכתב מרן בשו"ע יו"ד יח יא: "השוחט בהמות רבות או עופות הרבה צריך לבדוק **בין כל אחד ואחד**, שאם לא עשה כן ובדק באחרונה ונמצאת סכין פגומה הרי הכל ספק נבלות ואפילו הראשונה".

אומנם התירו לשוחט שיבדוק בערבי שבתות וימים טובים בגלל העומס ודחק הזמן בין כל אדם ואדם, כי אז כל אחד היה בא עם כמות של 10 - 20 ואם היו בודקים בין כל עוף ועוף לא היו מספיקים לשחוט לכולם, ולכן היו בודקים בין כל אדם ואדם.

אך היום כמעט ולא מצוי בדיקת סכינים מתחת 30 עופות, יש בדצי"ם שבודקים אחרי מגירה של עופות - בערך 18. יש כאלו ששוחטים רק 12 עופות לדקה ובודקים סכין כל 5 דקות (לעצמם) ואז יוצא שהבדיקה אחרי 60 עופות. המצב המצוי במשחטות הגדולות כפי שכתבנו לעיל, **שבדיקת הסכין נעשית רק אחרי חצי שעה או ארבעים דקות של שחיטה בה נשחטים כמה מאות עופות** ואז אם מוצאים בעיה בסכין, מוצאים כל מיני קולות להתיר את העופות. לדוגמא: שמים בליין של השחיטה מראש שלושה שוחטים, ולמה?

שאם תמצאה פגימה באחד מהם, יוכלו להגיד כלל ידוע בהלכות איסור והיתר - "חד בתרי בטיל". זאת אומרת שאם ימצא פגם בסכין של אחד מהשוחטים, במקום להטריף את כל מה ששחט, יסמכו על כך ששני השוחטים האחרים שחטו כהלכה, ומאחר ויש כאן שניים כנגד אחד, אז גם מה ששחט באיסור הופך להיתר והוא נחשב "כשר". אבל איך אפשר להגיד שזה "חלק" בדבר שהוא לא לכתחילה, אלא יש בו ספק והיה צריך שאלת חכם?

גם צריך לדעת שיש עוד דין שהובא בשו"ע יו"ר סימן ק"א א: "חתיכה הראויה להתכבד דינה כבריה **דאפילו באלף לא בטלה**" – זאת אומרת שחתיכה של איסור שהיה ראוי להגישה לפני אורח חשוב, אפילו באלף לא בטלה. ואח"כ בסעיף ג' שם כותב: "תרנגולת בנוצתה שנתערבה באחרות בטלה, שהרי אינה ראויה להתכבד לפני האורחים כמות שהיא..." זאת אומרת שיש כאן סייגים לכלל שהביא ברישא, ויש כמה מקרים שאף על פי שנראה לכתחילה שהחתיכה ראויה להתכבד, למעשה היא אינה ראויה ומתבטלת.

השו"ע והרבה פוסקים התירו תרנגולת בנוצתה, שהרי אף אחד לא מביא לאורח לאכול תרנגולת עם נוצות ולכן אפשר לבטלה. לעומתם **הרא"ש טוען שגם תרנגולת בנוצתה היא תחת הגדרה של חתיכה הראויה להתכבד**. כי סוף סוף תכף ימרטו את נוצותיה והיא תהיה ראויה למאכל. ולכן אנו מתייחסים אליה כבר עכשיו כחתיכה הראויה להתכבד שאפילו באלף לא מתבטלת, למרות שעכשיו היא איננה ראויה למאכל.

ישנם בדצי"ם שחוששים לדעת הרא"ש ובמקרה כזה זורקים הכל לפח. ישנם בדצי"ם אחרים שלא זורקים לפח, אלא מעבירים את הני"ל לרבנות שסומכת כאמור על דעת השו"ע והמקלים בעניין. אך יש גם בדצי"ם שאף הם סומכים על דעת המקלים ואתמה על כך. כי אומנם מחד זה באמת כשר לשו"ע ורוב הפוסקים ובמיוחד לספרדים ההולכים אחרי הוראות מרן השו"ע. **אך אם הדבר מצוי במחלוקת, איך ניתן לזה הכשר מהדרין?** הרי מי שקונה מהדרין, רוצה לאכול עוף לכתחילה שאין בו ספקות ומחלוקות... ומשלם על כך בהתאם.

ועוד דבר חשוב שצריך לדעת בעניין הסכינים. שיש כאלו שאומרים שהסכינים של פעם היו נפגמות הרבה, אך הסכינים של היום עשויות מחומרים חזקים יותר ואפשר לשחוט איתם **אלפי עופות מבלי שיפגמו כלל**.

ואומנם אכן הסכינים של היום חזקות יותר ואפשר ליצר להם להב דק יותר וחד יותר שמקל על מעשה השחיטה, אך דא עקא **שככל שהלהב דק יותר הוא נפגם מהר יותר** (אם ממכה של סכין בסכין, סכין במפרקת או בדבר אחר). ולכן הסכינים של פעם שהיו בעלי להב חד פחות נפגמו פחות, והסכינים של היום שהם אומנם יותר חדות וחזקות, יכולות להיפגם מהר יותר. וטרם הומצאה הסכין שאינה נפגמת לעולם או אפילו סכין שאפשר לשחוט איתה אלפי עופות מבלי לבדוקה ולסמוך על חזקה שהיא אינה נפגמת (מי שימציא את הסכין הזו יהיה מיליונר וישבור את שוק סכיני השחיטה, אך כאמור זו טרם הומצאה).

ושמענו עדויות משוחטים שהעמידו סכין חד וחלק, שחטו איתה **רק 30-40 עופות** בצורה איטית ומצאו מספר פגימות לאחר מעשה השחיטה. ולכן מי שאומר שאפשר לשחוט מאות ואף אלפי עופות מבלי לפגום בסכין ועוד במהירות השחיטה התעשייתית כיום, או שהוא לא אומר אמת או שהוא לא יודע למצוא פגימות. ומשחיטה כזו רבים מעם ישראל אוכלים כיום לצערנו הרב.

לפני כמה שבועות התקשר אלי רב גדול ואמר לי, שפנה אליו אדם אחד בטענה שבגלל שיעור שאשתו שמעה ממנו בנושא הבעיות בכשרות הבשר והעופות, היא מסרבת להכין לו בשר ועוף. הוא טען שהוא בעצמו שוחט ומכיר את הדברים, ואיך אפשר להגיד דברים כאלו שיש בעיות לאכול וכו'.

הרב שאל אותנו למקום עבודתו ולאחר מכן שאל אותו כמה זמן הוא עובד שם. האחרון השיב שהוא עובד ב... כבר עשר שנים.

הרב המשיך ושאל: וכמה עופות אתם שוחטים ביום?

והוא השיב: מאתים אלף עופות ביום.

שאל הרב: האם אי פעם פסלו עוף במפעל בגלל בעיה בסכין?

ענה האחרון: **מעולם לא!**

כעת נעשה חשבון פשוט...

200,000 כפול 5 ימים = 1,000,000 בשבוע

1,000,000 כפול 4 שבועות = 4,000,000 בחודש

4,000,000 כפול 12 חודשים = 48,000,000 בשנה

48,000,000 כפול 10 שנים = 480,000,000 בעשר שנים

יוצא על פי דברי השוחט הני"ל, ששחטו 480 מיליון עופות **ללא פגימה אחת בסכין**.... מה נאמר ומה נדבר. הרי גם מי שלא מבין כלל בשחיטה, יכול להבין שהנתון הזה הוא תמרור ההזהרה הגדול בעולם להתרחק משחיטה זו, כי הרי ודאי שיש פגימות בסכין בייחוד ששוחטים במהירות גדולה

וכמות עצומה, אלא שאו שהם אינם יודעים למצוא פגימות. ואם הם אינם יודעים למצוא פגימות, אזי שהסכינים איתם הם שוחטים הם תמיד פגומות וכל מה שנשחט איתם הופך מיד ל**נבלה**! או שהם מוצאים אבל מעבירים....

ואפילו אם נלמד זכות ונניח שהסכין בתחילת השחיטה הייתה חדה כתער וללא דופי, הרי שאם היא נפגמת במהלך השחיטה, אפילו העוף הראשון שנשחט עם הסכין הזו הוא נבלה. כך שלאילו הטוענים כי למרות כל הבעיות ישנן דעות מקלות וגם אם יש קצת טרפות ונבלות בגלל הסכינים הפגומות הן בטלות ברוב וזה כשר. אומר, שאם **לעולם** לא מוצאים פגימות כמו במקרה דנן, אז ככל הנראה הרוב לצערנו זה נבלות וטרפות ואי אפשר לעשות ביטול ברוב במצב זה. ושומר נפשו ירחק!

שחיטת הסימנים

הלכה למשה מסיני שישנם חמישה דברים שפוסלים את השחיטה:
שהייה - צריך לשחוט בהולכה והובאה ללא שהייה באמצע או הגבהת יד.
זרסה - החיתוך צריך להיות בהולכה והובאה ללא דחק ולחץ על הסכין ואין צריך לומר שאם הכה עם הסכין השחיטה פסולה. ולכן אסור לו לשחוט אם הוא עייף.
חלדה - (כמו חולדה שמתתרת) אסור שהסכין תהיה מכוסה ומוסתרת, למשל בצמר הבהמה או בדבר אחר (כמו לכלוך בצמרה).
הגרמה - הכרעת הסכין שלא במקום שחיטה, זאת אומרת שחיטה לא במקום הנכון.
עיקור - אם נעקרו הסימנים ע"י סכין פגומה או נעקרו הקנה או הושט לפני גמר שחיטה או שעקר בידו.

מובא בשו"ע (יו"ד סימן כ"א סעיף א) ששוחטים עוף או בהמה **צריך לשחוט לכתחילה את שתי הסימנים - הקנה והוושט**. ואם שחט בעוף רוב סימן אחד ובבהמה רוב שתי סימנים זה גם כשר מדאורייתא, ורוב זה חצי ועוד משהו ואפילו כחוט השערה. ולכן השוחט צריך לראות מה הוא עושה, הוא לא סתם חותך צינורות כמו אינסטלטור. הוא צריך לדעת שהוא צריך לחתוך לכתחילה את הקנה והוושט והורידים שאחריהם (שכל הדם יצא). ואם הוא חתך רק את הקנה, הוא צריך לדעת שזה לא טוב!

כל הפוסקים בלי יוצא מן הכלל אומרים שלכתחילה ישחט את שתי הסימנים **ולזה יתכוון השוחט** ואם חתך רוב שתי הסימנים אז זה "כשר" בלבד, אבל לא יכול "מהדרין" ולא "חלק" כי זה לא לכתחילה.

הדברים ההלו חשובים מאד מהיבט של צער בעלי חיים ורואים בהלכות חשובות אלו, שהשחיטה צריכה להיות בצורה מאד מסוימת, מהירה ומדויקת, על מנת שבעל החיים ימות מהר ויסבול כמה שפחות. וכן הדברים חשובים להבנה כאשר מדברים על שחיטה מהירה, ועד כמה קשה להקפיד על הנ"ל ככל שמהירות השחיטה עולה.

מהירות השחיטה

השחיטה בימנו נעשית במהירות עצומה כיוון שזמן = כסף. בבתי מטבחים גדולים שוחטים אפילו **200,000 עופות ביום!** ולכן תבינו לבד שאי אפשר להקפיד יותר מידי. בדקה שוחטים בין 12-30 עופות. במהדרין אומרים ששוחטים 12 בדקה אבל מגיעים בדרך כלל ל 15. בקר שוחטים 70 לשעה ויש כאלו ששוחטים 100 ו 130 לשעה. כך יוצא שבמשמרת קצרה שוחטים 400 ראשים. ואם אמרנו שנצרכת בדיקה בין כל שחיטה, יוצא שבדוק הסכינים בגלל ריבוי הבדיקות, יכול זלזל בבדיקה הסכין ולבדוק רק בהולכה לדוגמה (ואם הסכין "מסוכסכת" כלומר, שאפשר לעבור עם הציפורן על הפגימה בהולכה ולא למצוא אותה אלא רק בהבאה או להפך... ואז הוא לא ימצא פגימה) או רק צד אחד וגם מכשלות בדבר הזה אינן נדירות כלל.

על אף שבשו"ע ובשאר הפוסקים אין הגדרה מהי מהירות השחיטה הרצויה ומה מוגדר כחריגה, מכל מקום חובה להקפיד שהשוחט יעשה מלאכתו – מלאכת קודש... **בנחת!** ויש להרחיב בנושא מהירות השחיטה, כי כאן קיימת הטעיה של כלל הציבור, היות והרוב לא מתמצאים בפרטים הקטנים שהם הקריטיים בשחיטה.

יש רבני משחטות שמתפארים בכך, שהתקן אצלם הוא כעשר עופות בדקה בלבד לכל שוחט. ולכאורה שחיטה זו אמורה להיות כביכול מהודרת מאוד. אלא שמי שמתמצא ברוי המקצוע יודע, שהעיקר חסר מן הספר. כי שוחט מומחה מסוגל לשחוט כ-17 עופות בדקה ויותר (מחמת שעצם פעולת השחיטה יכולה להתבצע "כהרף עין") וכשהוא מתבקש לשחוט רק 10 עופות בדקה ועליו לעבוד לאט, יוצא שעליו להחזיק בעוף זמן ארוך יותר ומשקל העוף מכביד על ידו. ובכדי למנוע זאת, עלול השוחט לשחוט את העוף מהר, ואח"כ לנוח בין עוף לעוף. נמצא שלמרות שהתפוקה היא רק עשר עופות לדקה, מהירות השחיטה בפועל היא כ-3 וחצי שניות לעוף, **בדיוק כמו הספק של כ-17 עופות בדקה**... ומה הועילו חכמים בתקנתם?

לכן צריך להקפיד לא רק על מספר העופות שהשוחט שוחט בדקה שהוא מקסימום 12 עופות לדקה, אלא עיקר הדגש מושם על עצם ביצוע השחיטה - תנועת הסכין "בהולכה והבאה" - בנחת, ב"שחיטה מפורעת", וב"תקיפת אגודל" בנחת, וכל שאר ההידורים הקשורים לעצם עבודת השחיטה.

בדרך כלל לשוחטים יש ליד העמדה שני ארגזים שמסומנים בצבעים שונים, אחד לטרפות שנעשו תוך כדי מעשה שחיטה או בעיות אחרות שהתגלו והשני לשאלות/ספקות שנבדקים ע"י רב המשחטה או משגיח. ישנם מקומות שיש רק שני ארגזים כאלו, האחד ליד השוחט הראשון והשני ליד האחרון.

כאשר ישנם שלושה שוחטים, אז פחות בעיה לבקש מאחד השוחטים להעביר את העוף הטרף או זה עם השאלה לארגז המתאים (אם השוחט אינו מגיע אליו בעצמו). אך מה יעשה שוחט שעומד בין 10-15 שוחטים וצריך להעביר עוף עם שאלה או טריפה ימינה או שמאלה? האם הוא יפריע לעבודה של 5 שוחטים שגם אוחזים עופות ועובדים? ומה קורה שמהירות השחיטה גבוהה?...המציאות היא שמשאירים לפעמים עופות כאלו **על הליין** למרות הבעיות מתוך מחשבה ותקווה שהמשגיחים האחרים בדרך יעלו על הבעיות...ואם הם לא מצלחים לעלות על כולם? **אתם אוכלים אותו!**

הגורם הישיר המשליך על מהירות השחיטה הוא התשלום! כאשר בעל המשחטה משלם לשוחט לפי מספר העופות הנשחטים (בערך 25 אג' ליח') ולא על בסיס יומי (כמו שמקובל בבדצ"ים), יש לשוחט אינטרס לשחוט מהר יותר כדי להגיע בסוף החודש למשכורת שאפשר להתפרנס ממנה בכבוד, דבר שיוצר בעיות כגון: חשש ל"דרסה".

בעלי המשחטות אף **זורשים שוחטים מהירים** כי הם משלמים לשאר העובדים מסביב (בד"כ ערבים) לפי שכר חודשי ולכן הם רוצים שהם יספיקו לטפל בכמה שיותר עופות באותו השכר. כך שמי ששוחט לאט, ודאי בשחיטת רבנות וגם בבדצ"ים מסוימים...לא יאריך ימים במקצוע. **ופעמים אף ממנים אדם מיוחד, שתפקידו לדאוג שהשחיטה תעשה במהירות אצל כל השוחטים.** איני רוצה להאריך בדברים, אך רק על מנת להמחיש למה גורמת המהירות, אציין כי ראיתי עדות של שוחט בחו"ל שאמר שהם עבדו במהירות מסחררת של 3600 עופות לשעה (אינני יודע כמה שוחטים היו). הגויים במקום היו רשעים גדולים, ובזמן שהשוחט היה בודק את הסכין או בכל רגע אחר שהשוחט היה מזיז את עינו משולחן השחיטה, **הם היו תולים תרנגולות חיים על הליין ללא שחיטה כלל.** המשגיח היה תמיד מגיע בריצה לחדר השוחטים וצועק, איך זה יתכן שיש פה עופות שכלל לא נשחטו בצוואר? (אלא מתו ע"י מכונת המריטה) הוא היה מגיע ומראה לשוחטים שהוא מצא עופות שכלל לא נשחטו. ואז העמידו משגיח שבדק אם העופות נשחטו בראשם, **ובכל זאת המשגיח לא הצליח להתגבר על המכשלה הזו, ואותם הגויים הצליחו להחדיר עופות חיים.** ואם אתם חושבים שזה סיפור שקרה רק פעם אחת ורק בחו"ל הנכם טועים, כי זהו פרי הבאושים של השחיטה המהירה, שבראש מעינה הצד הכלכלי ולא ההלכתי.

ושמעתי בשם שוחטים מהדור הקודם, שלא הבינו כלל איך מגיעים עם סכין למפרקת (ופוגמים אותה). כי העופות לפני עשרות שנים היו יותר שמנים בערך 4-3.5 ק"ג ואז אחרי הסימנים היו הורידים **אח"כ היה בשר** ואז המפרקת, כך שלא הגיעו למפרקת כלל.

היום שוחטים עוף שמגיע למשקל 2.5 ק"ג ואפילו פחות, כיוון שיש עופות בלול (אלפים מתוך עשרות אלפים) שהם הגיעו פחות למזון ומים בגידול ויכולים להיות בין 1.8 - 2 ק"ג. כך שבין הורידים למפרקת **אין בשר בכלל.** תוסיפו לזה את דרישת הוטרנירים לחתוך את הורידים וגם את העורקים כדי שכל הדם יצא והעוף לא יהיה אדום וגם כדי שיוכל להשתמר יותר זמן ללא דם, ותוסיפו לזה את המהירות הגבוהה שהשוחט נדרש לה....וכעת שכל אחד יחשוב לבד, איך אפשרי ששוחט שעובד במהירות של 15 עופות בדקה ולא כל שכן 20 25 ומעלה, יכול לצלוף בדיוק ולחתוך רק את הסימנים הורידים והעורקים מבלי לפגוע במפרקת? הרי זו רק שאלה של זמן מתי הוא

יפגע במפרקת והסכין תיפסל לשחיטה. הרי אתם מבינים שלא יכול להיות שהוא ישחט אלפי עופות במהירות וידע בדיוק לזהות מתי העוף הוא של 2 ק"ג וצריך יותר דיוק לבין עוף של 2.5 ק"ג וככל שמהירות השחיטה עולה כך הסיכוי לפגמות מפגיעה במפרקת גבוהה יותר. ושעובדים במהירות אף יכול להיווצר מצב בו **העוף לא נשחט כלל!!** ומכונת המריטה הורגת אותו ועוף כזה הוא נבלה!
ועל זה נאמר: החיפזון מהשטן!

תקיפת אגודל

נאמר בגמ' חולין ט' עמוד ב': "גופא אמר רב הונא בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת עד שיודע במה נשחטה". ורש"י (ד"ה בהמה) כותב כך: שהרי אסורה משום אבר מין החי, הלכך אם נולד ספק בשחיטה ובאת להעמידה על חזקתה שהרי בכל דבר אתה אומר העמד דבר על חזקתו שהיה מתחילה שאין יכול להוציאו ממנה על ידי ספק, נמצאת אומר שבהמה זו אסורה שהרי בחזקת איסור הייתה תחילה ומספק אתה בא להתירה שמא נשחטה כראוי **אל תתירנה מספק עד שייודע לך שנשחטה כראוי**". וכותב הרמב"ם (פ"א מהלכות שחיטה הל' י"ב): "כל השוחט צריך לבדוק הסימנים לאחר שחיטה ואם לא בדק וכו' **הרי זה נבילה** ואפי' הי' השוחט זריז ומהיר".
לכן השו"ע פוסק, שאחרי השחיטה השוחט **חייב לבדוק שהעוף נשחט כראוי**, וזה נעשה על יד שתוקף את האגודל על גבי המקור של העוף, ואז הקנה והוושט נפלטים החוצה, וניתן לראות האם הם נחתכו עד סופם לכתחילה. וזהו דבר שקשה לבצעו בתנאי השחיטה התעשייתית ובמהירות שבה היא מתרחשת.

להלן דברים שאמר הרב ברוך רושגולד שליט"א, ראש מערכת כשרות העופות של 'פלייש', וכך תיאר את מצב השחיטה היום: "אבל כיום שבבתי השחיטה הקטנים ביותר מובאים אלפי עופות לשחיטה בבת אחת, ואפילו שהשוחט עולה לשחיטה לסירוגין למחצית השעה כלומר, שוחט חצי שעה ונח חצי שעה הרי אפילו בשחיתות של ה'מהדרין' וה'חלק' הוא שוחט לכל הפחות כשלוש מאות עופות בחצי שעה זו, **ואם כן מי ערב לנו שהשוחט לא הסיח דעתו באמצע שחיתו? אפילו שתקף אגודל בכל פעם דהלוא ודאי שאינו מספיק רק שעיניו יראו דאם ליבו ומוחו בל עימו, אזי אינו נחשב לראיה כלל**. האם כל השוחטים אין להם דאגות או צרות רח"ל או חובות, אתמהא, עכ"ד".

"אע"פ שהשוחט מביט למקום השחיטה, אך מאחר **ומצוי מאד שהשוחט שקוע בחלומותיו ואינו מרוכז כלל**, הן מחמת חיסרון בשינה והן מחמת סתם שאינו מרגיש טוב ואינו בקו הבריאות והן מחמת שיחה וויכוח שיש לו עם חברו או עם הגוי המגיש לו את העופות וכ"ז **בשעת השחיטה ממש**. ועל כל אלה יש להוסיף את הטרדות המצויות אצל כל אדם הן מחמת חשבון בנק שהוא ריק ואין כיסוי לצ'קים שיוצאים, הן מחמת צער גידול בנים כגון בלימודים, בהתנהגות או בשידוכים, ופעמים שהפלאפון מצלצל באמצע השחיטה ממש וגורם להיסח הדעת, כמו"כ בחיסרון בדיוק או אי קבלת משכנתא וכל מיני עוגמות נפש וכו' וכו' רח"ל הי' ישמרנו.

ולאור כל זאת **אומר אני אחר חקירה ודרישה של שנים רבות**, דנער הייתי וגם זקנתי והרבה ראיתי ואין בי הכח לפרט הכל מה שראו עיני. ולא דמי לשנים קדמוניות שהשוחט שחט רק כמה עשרות עופות והוא היה גם הבודק, שעל כן נקרא שו"ב אף בעופות. ובדק הגפיים באם לא נשמטו, וכן בדק הרגליים באם אין בוקא דאטמא דשף מדוכתיה, ועשה תפיסה בעוף ואח"כ לקח הסכין ממקומו שעל השולחן ושחט העוף. ואף בתקופה יותר מאוחרת כשרבתה קצת השחיטה, היה מחזיק כבר הקתא של הסכין בפיו, אבל עוד היה לוקח לבדו העוף מכלובו ובודק כנ"ל ושוחטו, כ"ז גרם לשוחט להיות מרוכז בשחיטה.

משאין כן כיום מחמת ריבוי השחיטה והעבודה התעשייתית המוכרחת לספק כמויות גדולות ועצומות של עופות לציבור היראים שב"ה גדל מאד ומשפחות החרדים רבים עד שבלעה"ר יש מאות אלפי משפחות הצורכים עוף "חלק". כך שמצד אחד הקלו על השוחט, שאינו צריך לקחת לבד העוף, אלא פועל מגיש לו וכמו"כ אינו בודקו וגם סכיניו בידו כל משך זמן השחיטה, וכ"ז כדי שיספיקו לספק צרכי הרבים בעופות. אבל לאידך גיסא, **נהפך השוחט לאוטומט** מאחר דצרכי עמך ישראל גדלים והולכים והרבה מהשוחטים צריכים להשיא יוצ"ח ואין לאל ידם ורבים מהם מוכרחים לעסוק בעוד מלאכות, כמו"כ השיחה בשעת השחיטה ממש נעשה כהיתר, כך שאפילו **מקבוצות של שוחטים יראים ממש ראינו מכשולות**.

ולכן בימינו, אע"פ ששחטו כהלכה, מ"מ עלינו לחוש שמחמת רגילותם, פעמים שלא ראו השוחטים בעיני שכלם הסימנים רק עיניהם היו מכוונות לכיוון הסימנים והיא אינה נחשבת לראיה כלל להוציא מחזקת איסור דהא חסר ב"עד שיוודע לך במה נשחטה" ובחזקת איסור עומדת, (ודו"ק, דאף אם ראו היטב, ראו את הקנה אם נשחט אך אין סיפק בידם לראות את הוושט אם נשחט כראוי או שהגרים ח"ו. ואף בדיקה זו היא מעיקר הדין בימינו ששוחטים סמוך לראש).

ואע"פ שכל שוחט תוקף אגודל כמפורש בגמ', מכל מקום לענ"ד יש כיום חיוב גמור ע"פ הלכה להעמיד משגיחים ע"ז יותר מכל שאר בדיקות שנעשים, מאחר דכל שוחט שוחט לכל הפחות עשר עופות לדקה, שהם כשלוש מאות עופות לחצי שעה וכך גם מקובל בכל הבד"צים. וכמדומני שהוא מהמלאכות הקשים ביותר להיות מרוכזים במחשבה אחת כחצי שעה דהיינו לראות בכל עוף ועוף - 'הנה הסימנים שחוטים! הנה הסימנים שחוטים! וכו'. דכל שוחט שקוע בבעיותיו וצרותיו, ועיני ראו עופות שנשחטו ואין בהם רוב, ועופות שבלעו הסימנים, הגרמות, עופות מתים וחיים שקפצו לתוך הליין המוליך את העופות השחוטים למריטה.

ועיני ראו שוחטים ששחטו כו"כ עופות ופתאום ליבם נקפס ורדפו אחר הליין לראות הסימנים אע"פ שבשעת השחיטה תקפו אגודל, מ"מ לא זכרו באם שמו לב וראו הסימנים ולפעמים מצאו גם נבילה ואע"פ שהיו השוחטים הנ"ל מומחים ויר"ש, כך שיש לחשוש לכ"ז אף שלא מצאו אף פעם נבילה, דכמה שוחטים יש שיכולים להיות בטוחים בעצמם שאף פעם לא הסיחו דעתם בשחיטה? וכיון שנמצאים נבילות בשחיטה אף אצל המומחים והיראים בשחיטה, לא ללמד על עצמו יצא אלא על הכלל כולו יצא שיש היסח הדעת אף שהשחיטה נראית כהלכתה מ"מ פעמים שחסר ב"עד שיוודע לך במה נשחטה" ובחזקת איסור עומדת, דבדורינו ראש האדם מפוזר ומפורד וגם העצבים רופפים דברגע אחד יודעים הנעשה בכל העולם ע"י כלי המשחית הקרוי רדיו, אינטרט, עיתונים, פקס, פלאפון וכו' והאיך יכול להיות לשוחט מנוחת הנפש ורוב ימיו הוא בהול על מטה לחמו ופעמים שעובד יום ולילה מבלי שיוודעים ע"כ וד"ל.

וכל התקופות הנ"ל ראיתי בעיני דהנני יושב בבית המטבחים כבר ל"ה שנים וגם נולדתי בשחיטה, מאחר ואבי הרה"ח ר' משה יצחק זללה"ה היה ראש השוחטים בת"א ושימש כשו"ב בוורשא קודם המלחמה, כך שאני מכיר את נושא השחיטה משורשו. ואף שעפר אני תחת כפות רגליהם של כל רבני הבד"צים למיניהם, אך הפרקטיקה והשימוש שהיה לי בנושא השו"ב לא היה לאף אחד מהם.

(ומי שירצה יוכל לקרוא את דבריו המלאים ודברים נוספים בעניין באתר "כושרות")
ואיך אפשר לקרוא דברים חמורים כאלו מרב מומחה שמצוי שנים רבות בתחום ולא להיבהל? מבלי לחקור ולדרוש אחר האמת? מבלי לבדוק מה אנו מכניסים לפינו? איך כל ב"ר ב"ר ד'חזד יזמא מרשה לעצמו להתיר בהניף יד כל כשרות ולהורות לשואלים: "זה בסדר, אפשר לאכול ללא חשש.... אין בדברים ממש", כאשר הוא לא עוסק בתחום כלל?

סירכא

ישנה מחלוקת בין רש"י לתוספות בסירכא בבהמה. האם הסירכא נעשית כתוצאה מחור בריאה (רש"י חולין מו ע"ב בד"ה 'לית להו בדיקה') ואז הבהמה כבר הייתה טרפה, וע"י שהיא הוציאה ליחה נמשך החוט הזה הנקרה סירכא או שהסירכא התהוותה כתוצאה מכל מיני משקים ולא כתוצאה מחור.

והרה"ג עובדיה יוסף זצ"ל כתב: ודנו רבותינו הקדמונים, בסירכא שנמעכת בקלות על ידי העברת היד ומשמוש בסירכא ואז מתנתקת הסירכא, שיש אומרים שאין לסירכא כזו דין "סירכא" כלל, שאינה אלא "ריר" הנמשך מצד לצד בריאה, ורק סירכא שאינה נקרעת אפילו בהעברת היד, דין סירכא יש לה.

וכך נשאל רבינו הרשב"א, האם יש להקל בסירכות כאלו או לא, והשיב לשואלים בזו הלשון: גם זה אחד מן הדברים שצריכים אתם להתרחק ממנו הרבה, ואנו גערנו הרבה במי שעושה כן (שממעך סירכות בידו) ואם יעשה (שוחט ובודק) אחד בינינו כזה, אחר התראה (אחרי שנתרה בו פעם אחת) נסלק אותו. לפי שזה העניין (היתר העברת היד ומעיכת הסירכות, בטענה שאינן אלא רירין), לא מצאנוהו בשום מקום בתלמוד ולא ידענו לו עיקר, וכי אין סירכא אלא אם היא כעבות העגלה שמושכין בה ואינה יכולה להתנתק? (דהיינו, וכי לא נחשבת הסירכא, סירכא כדי להטריף את הבהמה, אלא אם היא עבה כמו החבלים שמושכים בהם את הסוסים), סוף דבר אל תשמעו להקל בדבר זה בשום צד כלל. עד כאן דברי הרשב"א.

ורבינו הרשב"ץ (רבי שמעון בר צמח) כתב, שכל העושה כן למעוך הסירכות בידו, **כאילו מאכיל טריפות לישראל**. וכן פסק מרן רבינו יוסף קארו זלה"ה, בשלחן ערוך (חלק יורה דעה סימן ט"ל סעיף י), שכל מקום שאסרו סירכת הריאה, **אין הפרש בין שתהיה הסירכת דקה כחוט השערה, בין שתהיה עבה וחזקה מאד, ולא כאותם שממעכים ביד ואם נתמעכה תולים להקל, וכל הנוהג כן כאילו מאכיל טריפות לישראל**.

אולם הרמ"א (בסעיף יג), שבני אשכנז הולכים אחר הוראותיו, כתב בזו הלשון: ויש מתירין למשמש בסירכות ולמעך בהם, ואומרים שסירכת (שאוסרת, דהיינו שאינה סתם ריר), אפילו אם ימעך בה אדם כל היום, לא תנתק. ולכן **כל מקום שיתמעך תולין להקל, ואומרים שאינו סירכת אלא ריר, ואף על פי שהיא קולא גדולה, כבר נהגו כל בני מדינות אלו, ואין למחות בידם מאחר שיש להם על מה שיסמוכו. עד כאן לשונו**.

ומה שכתב הרמ"א שיש להם על מה שיסמוכו, כוונתו לרבינו הרא"ש, שהזכיר שכך הוא מנהג אשכנז, למעך הסירכות ביד, וכך לבדוק אם מדובר בסירכת או בריר בעלמא. וכן פסקו להקל המהרש"ל והש"ך ועוד רבים. ובשר כזה שאין בו סירכות **כלל** נקרא בשר "חלק", ובשר שנמצאו בו סירכות שנמעכות ביד נקרא "כשר", ואם אינן נמעכות אפילו ביד, הבשר מוגדר "טרף".

והדבר ברור, שהספרדים ובני עדות המזרח, אשר קבלו עליהם הוראות מרן הבית יוסף, מחויבים ליהרר מאד בדבר זה, להחמיר שלא לאכול מבהמה שנמצאו בריאתה סירכות ואפילו אם הן דקות כחוט השערה. **ורבותינו הספרדים החמירו בזה מאד**.

ואחד הדברים היסודיים שעמד עליהם מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל ותיקנם לכל ישראל, שהיה עומד ומזהיר הרבה מאד, שישמרו הספרדים, וכל מי שיראת ה' נוגעת אל לבו, שלא לקנות מן הבשר שאינו "חלק" **ממש!** משום שלדעת רוב הפוסקים, ועל צבאם מרן השולחן ערוך, יש בדבר נגיעה באיסור תורה, ובאכילת טריפות.

ואף מה שנהגו להקל בזה באשכנז, לא הקלו בזה אלא מחמת שעת הדחק הגדולה שהייתה בימים ההם, וכמו שכתב הרמ"א, שהיא קולא גדולה, אבל בזמן הזה שהבשר החלק מצוי בשפע, ראוי ונכון מאד גם לבני אשכנז, להחמיר בדבר, שלא לקנות בשר, אלא שהוא "חלק", שנבדק כדת וכהלכה.

ונציין במאמר מוסגר את מה שכתב מרן בשו"ת "אבקת רוכל" (סימן רי"ב) שם נשאל לגבי קהילה אשכנזית שבאו לגור בקהילה ספרדית, אם הם צריכים לקבל את מנהגי הקהילה המקומית. ויש לכך השלכות על מנהגי האשכנזים בא"י בימנו בכלל ולגבי סירכות בפרט והוא מכריע כך: "כיון שאלו קדמו קביעותם בעיר (הספרדים), כל הבאים לדור שם (האשכנזים) טפלים הם להם... הגם כי אחר כך באו עוד אשכנזים אחרים והתווספו על הראשונים, לעולם הספרדים מרובים ואפילו אם היו מתרבים האשכנזים על הספרדים **צריכים האשכנזים לנהוג כמנהג הספרדים לפי שהאשכנזים הראשונים שבאו בטלו לגבי הספרדים ההם והיו צריכים לנהוג כמנהגם כמו שהוכחתי. אם כן הרי הם כולם כספרדים וכל האשכנזים הבאים אחר כך בטלים לגבם**".

נסייג ונגיד שלא כל סירכת מטריפה את הבהמה. ישנם מקומות בריאה (למשל: "דופן צרי") שאם תמצא שם סירכת, היא אינה מטריפה. אך ישנן דעות שונות באשר להיקף המקומות האלה (יורה דעה, לט/יח) והספרדים מקילים בזה יותר מהאשכנזים.

יוצא שלעיתים ישנן סירכות באזורים מסוימים של הריאות שלפי מנהג הספרדים ניתן להתעלם מהן, ואילו אותם סירכות עצמן מטריפות את הבהמה על פי מנהג האשכנזים.

מצד שני, אשכנזים מקלים בהתייחסותם לסירכות הנמצאות במקום שמטריף. הרמ"א (לפיו פוסקים האשכנזים) מתיר להסיר את הסירכות ע"י מיעוץ או קילוף, ואם לאחר מכן הריאות נבדקו ונמצאו ללא נקבים, הבשר נחשב **כשר**. לעומת זאת, ה"בית יוסף" מתנגד בחריפות להסרת סירכות ולכן **אין שום דרך להכשיר סירכת הנמצאת במקום שמטריף**.

ישנה מחלוקת נוספת בעניין "סירכות דקות" שניתן להסירן בקלות ללא כל מאמץ. לאשכנזים, אותן סירכות נחשבות כריר שאינן מטריפות כלל (בית דוד סימן לט) ואילו לספרדים הן נחשבות סירכות רגילות שלא ניתן להכשירן.

חשוב להבין כי אחוז הבהמות שנמצאים ללא סירכות הן סביב **10%-20% בלבד!** (אם לא מצאו בהן פגמים אחרים ו20% רק בעגלים אוסטרלים).

אך שמענו עדויות של שוחטים שהיו במשחטות שונות בארץ ובחו"ל, וכן פורסם בעבר ע"י הרשל"צ הרה"ג עובדיה יוסף זצוק"ל ויבדל לחיים הרשל"צ הגאון הרב עמאר שליט"א (בשיעורו הקבוע במוצאי שבת), שיש בדצי"ם שמקבלים באותו המפעל בהמות מאותו מגדל, והם מוצאים תחת ידם בין 50%-60% "חלק"!!

ואיך ייתכן הדבר אם לא שהם מנתקים סירכות בכוונה, כדי להגיע לאחוז הגבוה והחריג הזה? (שיש לו משמעויות כספיות עצומות) והציבור שמקפיד מאד על "חלק" בית יוסף ואף מוכן לשלם יותר בשביל כך, אוכל טרפות למהדרין!

וגם שמעתי בכמה שחיטות ששחטו 70 ראשים ויצאו רק 6 חלק ושחיטה חרת ששחטו 20 כבשים ויצאו רק 2 חלק. זאת אומרת פחות מ-10% חלק בית יוסף באמת, ואלו המספרים האמתיים. וכמובן שמי שמוציא תחת ידו 70% ו-80 אחוז וחותרם עליו "חלק בית יוסף" – מאכיל נבלות וטרפות!

צומת הגידים בעוף

"צומת הגידים" הוא מקום ברגלי הבהמה והעוף בו נפגשים מספר גידים (16 בעוף). בתרגולי הודו ישנו גיד נוסף הקרוי "גיד העוטף", שזהו גיד העוטף את שאר הגידים ואם הוא נקרע זה בעיה. גם אם בודקים אותו על הליין כשהוא הפוך, נוצר מצג שווא שאין בעיה, כי משקל העוף מושך למטה ומותח את הגידים. בבהמה זה בעצם האמצעי כלפי חוץ שזנב הסוס נופל עליו, ויש אומרים שזה דווקא כלפי פנים ויש מחמירים כשתי הסברות (ב"י בשם ר"י בן חביב וכ"פ מהר"ם אלשקר תשו"מ"ה), אבל הסברא ראשונה היא עיקר (והיא סברת תוס' ורש"י והרא"ש וגדולי צרפת ואשכנז).

מום בצומת הגידים הוא אחד מהטריפות האוסרות את העוף או הבהמה מאכילה מן התורה משום "נטולה". **ואם נפסק רובו של אחד מהם היא נחשבת טריפה.** בעבר "צומת הגידים" נחשב "מיעוט שאינו מצוי" ואינו נבדק כלל, אך מחמת הסיבות שיפורטו מטה "צומת הגידים" נחשב ל"מיעוט המצוי" המחייב בדיקה.

א. מגדלי העופות מפטמים אותם ונותנים להם הורמוני גדילה, כדי שיגדלו מהר ויבואו למשקל הראוי לשחיטה (בערך 2.5 ק"ג) בזמן קצר. בעקבות זאת אין פרופורציה נכונה בין משקל הגוף לעובי הרגלים, והגידים אינם עומדים בנטל.

ב. הגידול הצפוף בלולים, אינו מאפשר לעופות ללכת במידה מספקת לפיתוח שרירי הרגלים ושוב העומס נופל על הגידים שנקרעים.

ג. על פי הוראות משרד הבריאות העופות מקבלים זריקות וחיסונים שונים ישירות לתוך הרגל, והמחט עלולה לפגוע לעיתים בגידים. באופן ישיר או באופן עקיף ע"י היוצרות צרורות דם או דלקת במקום ההזרקה.

ד. ישנו נגיף בשם AVIAN REOVIRUS (reo) הגורם לבעיות ב"צומת הגידים".

ה. העופות צריכים ללכת על מצע של נסורת, מכיוון שאם לא כך, הם מחליקים פעמים רבות על הפרשותיהם דבר שגורם למתיחות חוזרות של הגידים וקריעתם. ולעיתים המגדלים חוסכים בנסורת...

ו. הנדסו גנטית את העופות כך שרגליהן יהיו קצרות יותר וזאת ע"מ שהמשאיות שלוקחות את העופות יוכלו להכניס בגובה יותר ארגזים/מגירות עם עופות דבר שיחסוך בעלויות השינוע. והקיצור הזה בכמה ס"מ בודדים, בנוסף לכך שרגל עצמה צעירה וחלשה ביחס למשקל הגוף, יוצר בעיה גדולה וקרעים בצומת הגידים.

ההכשרים המהודרים יותר בודקים את העופות באחד משני האופנים: יש שבודקים זאת על ידי ראייה ו/או מישוש חיצוני, ויש שחותכים מעט בבשר העוף במקום הגידים ובודקים שם ידנית ע"י הכנסת האצבעות. יש סוברים שהבדיקה בזמנינו היא חיוב גמור (ראה ס' דברי סופרים להרב יברוב מראשי השחיטה בבד"ץ שארית ישראל טריפות סי' נו) כי בימנו **בעיית צומת הגידים היא ודאי בגדר "מיעוט המצוי"**.

"מיעוט המצוי" הוא הרף שמחייב אותנו לבדוק **בכל העופות** טריפה מסוימת, כאשר היא נמצאת באחוזים מסוימים, ויש בדבר מחלוקת הפוסקים:

הריב"ש כותב עד מחצה, כלומר: אם 49% הם בעייתיים אז צריכים לבדוק את כל ה-100%, **ה"משכנות יעקב"** פוסק שאם נמצאו 10% עם הפגם, צריכים לבדוק את הפגם בכל ה-100% וכך פסקו גם רוב האחרונים, הרב ואזנר ב"**שבט הלוי**" כותב שמספיק 5% בעייתיים בשביל להגדיר "מיעוט המצוי" דבר שיחייב בדיקה של כל ה-100%.

להלכה רוב הפוסקים הסכימו לדעת ה"משכנות יעקב" ש"מיעוט המצוי" זה 10%. אך בשחיטות מהודרות בודקים מ-5%.

למעשה, בהכשר הרבנות הראשית עצמה יש שלושה מדרגים: "מהדרין חלק" – בו יש פתיחה של צומת הגידים, "מהדרין" – בו מסתפקים בראיה ובמישור חיצוני + בדיקה מדגמית בפתיחת הרגל כל שעה, ו"כשר" – בו סומכים על חזקתו של העוף שאינו טרף ואינם בודקים צומת הגידים. ההכשרים המהדרים יותר פותחים תמיד את צומת הגידים בכל העופות (ומוצאים שם לא מעט עופות עם גידים קרועים... אז איך יש כאלו הטוענים שאין כאן "מיעוט המצוי" ואינם בודקים כלל?).

צריך לדעת שבדיקה במישור או בראיה חיצונית פעמים מטעה, מאחר שפעמים חיצונית הכל נראה בסדר, אך כשפותחים את המקום נמצא שנפסק ונקרע אחד מהגידים בצורות שונות וזה **טריפה גמורה!**

יש בזה גם הטעיה של הציבור שרואים שכתוב על האריזה "נבדק צומת הגידין" – כי יש הבדל עצום אם זה נעשה בראיה בעלמא, במישור או בפתיחת הגיד.

כן צריך לדעת שבמקומות מסוימים בגלל מהירות השחיטה, עוברים בין 120-150 עופות **בדקה** מול עייני הבודק, ואתמה האם יש אדם בעולם שיש לו כזו יכולת ריכוז וראיה חדה שיכול להיות מרוכז במשך שעות **באלפי ועשרות אלפי עופות** שעוברים מול עייניו מבלי לפספס אף לא אחד מהם? ומה קורה אם הוא מסיט רגע את עייניו לפלאפון או מתעטש ועברו כבר כמה עופות? ואולי דווקא באלו יש בעיות... מי יודע? והעיקר שכתוב על האריזה "נבדק צומת הגידין".

כשמוצאים גיד קרוע צריך לדעת להבחין האם הגיד נקרע בחייו של העוף שאז הוא טריפה, או שמא הוא נקרע כתוצאה מהחיתוך שנעשה עבור הבדיקה עצמה. והמומחים לדבר יודעים לזהות זאת על פי מספר פרמטרים (צבע הגיד – לבן/צהבהב, עטוף בליחה, מבנה ישר/מפותל, בלוטה בראשו, בדיקת משיכה).

אל יחשוב הקורא שאם בכשרות מסוימת בודקים את "צומת הגידים" זה אומר שהכל בסדר. כי בפועל גם כשבודקים יש הרבה בעיות. ובכדי להבין מעט ממה שקורה פעמים בפועל בבדיקה, אביא עדות אחת של שוחט שעבד כבודק "צומת הגידים" באחד מהבדצ"ם ניתן לראות ביוטיוב: ("העברת עופות עם גידים קרועים") וכך הוא אומר:

"הייתי עומד אחרון בליין והייתי בודק את הגידים, ואני הייתי בודק כל עוף שלישי, ועוד שני עופות, שני המשגיחים לפני בדקו. ויום אחד אני רואה בעצם שהגידים, שהעופות שהם בדקו הגידים קרועים, זה כבר פתוח **הגידים קרועים**... **גיד קרוע זה אומר "טרף"**. גיד קרוע זה לא שחתכו אותו בסכין... מותחים אותו באגודל ואז זה נראה כמו קפיץ, זה לא שחתכו אותו בסכין. ואז בעצם ראיתי עופות פתוחים וגידים קרועים.

ברגע שזה לא שלי אני לא אחראי על זה, אבל אתה לא יכול לתת להעביר שזה יעבור, כי הייתי אחרון בליין, ממני זה עבר למליחה. אז ישר הוצאתי את זה מהליין וזרקתי את זה לארגז... עד שראיתי שלא יכולתי לשלוט בזה, כי עוד עוף ועוד עוף ועוד עוף, **ואמרתי למשגיחים תבדקו ולא התייחסו**, אז עצרתי את הליין באדום למעלה של החירום, עצרתי אותו, אתה מעביר "טרף", אתה יודע שאתה מעביר "טרף". הלכתי לרב... אמרתי לו תשמע אני לא יכול להמשיך, או שתורידו את המהירות של הליין או שאני לא יכול להמשיך. אז הוא אומר לי אני אוריד את המהירות, אבל הוא אמר לי **עוד פעם תעשה את זה לא משאירים פה, לא משאירים פה על דברים כאלה**.

אני אותו חודש עזבתי את העבודה כי לא יכולתי להמשיך, אתה לא יכול להמשיך ושהרב שבעצם... אומר לך תשמע, אם לא... לא משאירים פה. אל תעצור את הליין כי זה מפסיד כסף. כל שנייה במפעל, **כל שנייה זה אלפי שקלים**. עזבתי...".

כעת ניתן יותר להבין כמה חשוב שלעוסקים במלאכה תהיה יראת שמים גדולה וזו דוגמא חיה לדבריו של הרב ברוך רושגולד שהובאו לעיל: **"ודאי שאינו מספיק רק שעייניו יראו, דאם ליבו ומוחו בל עימו, אזי אינו נחשב לראיה כלל"**.

בוקא דאטמא

זו למעשה בדיקה שנועדה לבדוק שרגל העוף מחוברת לגוף. מדובר על הראש העליון של עצם הירך הנקרא קולית, התחוב בחור שבעצם האליה כעלי במכתשת, ועגול כמוהו. ולמעשה גם בבהמה וגם בעוף אם העצם הזו יצאה מהמקום, העוף או הבהמה נטרפו.

בדיקת ריאה בעופות

באופן עקרוני בדיקה של ריאות בעוף אינה נצרכה לאורך השנים, כיוון שלא הוגדרה כ"מיעוט המצוי". אך בגלל השינויים הגדולים שחלו בעשרות שנים האחרונות בשיטת הגידול, הדבר הפך

ל"מיעוט המצוי" המחייב בדיקה של כל עוף ועוף. ובמיוחד הבעיות מצויות יותר בחורף, שאז מחמת מזג האוויר יש שכיחות גבוהה יותר לבעיות בדרכי הנשימה.

למרות זאת, על פי נהלי הרבנות רק בשחיטה ל"מהדרין" ו"חלק" בודקים כל ריאה, אך בכשרות הרגילה בודקים מדגמית בלבד. ישנן משחטות ששוחטים בהן גם עופות עם הכשרי בד"צים וגם עופות עם הכשר רבנות. וכאשר המשגיחים של הבדצ"ים מוצאים רעותא בריאה, אם היא ודאי טרפה, העוף נשלח ל"טרף". אבל אם הריאה אינה מושלמת, אבל לדעתו של המשגיח היא אינה טרפה, **העוף מועבר לרבנות ומשווק בתור עוף כשר למהדרין, בהכשר הרבנות המפקחת על הכשרות באותה משחטה** (פעמים יש משגיחים נוספים מטעם הרבנות שבודקים שוב את הריאה).

ישנם כאלו שמסתפקים בבדיקה **בראייה בלבד** אשר בה ניתן להבחין בשינויים (בצבע, בצורה וכו'). אך פעמים רבות **לא רואים את הבעיה בעין וחייבים לבדוק ידנית**. לדוגמא, יש סוג של ריאה שהצטמקה, שיש מקום שהיא קשה כמו אבן שהאוויר לא עובר בכולה **והיא טריפה!** במישוש ניתן להבחין בזה, אבל בראיה קשה מאד. ולא בגלל שלא רוצים למצוא, אלא שפשוט **אי אפשר להבחין בה בראיה וחייבים למשש אותה**.

וכמו שהרופא נצרך לצילום חזה כדי לאשש אבחנה של דלקת ריאות באופן ודאי, כך נצרכת בדיקה ידנית לבדוק בעיות. ואם אין לבדוק עיניי רנטגן... הוא חייב לבדוק ידנית בכדי לוודא חוסר בעיות. ולכן זה כמעט לא מעלה או מוריד אם מוסיפים עוד אדם שיבדוק בעיניו בלבד ולא במישוש. אציין כי גם בבדיקה ידנית, יש כאלו המקפידים שלא ללבוש כפפות בשעת הבדיקה, על מנת לא לפגום את ההרגשה ולעלות על הבעיות.

בדיקת פנים (בבהמה בלבד)

בבתי המטבחים לבד מהשוחטים ובודקי הסכינים ישנם בעלי תפקידים נוספים, אחד מהם הוא "בודק הפנים". בבדיקת הפנים נהוג בבתי המטבחים לפתוח פתח באורך של כ 15 - 20 ס"מ בעור הבטן ובבשר החופה את רוב הכרס. הבודק מכניס את ידו בין טרפש (סרעפת) הכבד ובין בית הכוסות, ובודק האם יש הדבקות בין בית הכוסות לטרפש, שמרמז הדבר על מחט שהייתה, או נמצאת נעוצה בדופן בית הכוסות.

אחרי בדיקה ראשונית זו, פותח השוחט פתח צר בטרפש הכבד, מכניס את אצבעותיו דרכו ובודק אם יש סירכא בסביבה. לאחר מכן מרחיב את החור ומכניס את ידו לתוך חלל בית החזה. מישוש הריאה מאפשר לבדוק את הפרטים הבאים:

מבנה הריאה

הריאה עשויה חלקים שונים. חלקי הריאה הם שתי אונות גדולות (ריאה שמאלית וריאה ימנית) ועינוניתא דוורדא (נראית כמו ורד), אונות אלו מחולקות כדלקמן: אונא, שלוש אונות ועינוניתא דוורא מצד ימין ואונא ושתי אונות מצד שמאל.

לכל אונה יש מבנה מסוים וקבוע. הבהמה טריפה אם התחלפו האונות בצורתן או במספרן, בין צד ימין לצד שמאל, טריפה זו אינה שכיחה ביותר. יש מקרים בהם כל הבהמה היא להפך, כל האברים של צד ימין נמצאים בצד שמאל ולהפך. שכיחות הדבר היא בערך אחד לעשרת אלפים. אך מכיוון שניתן לבדוק זאת בקלות מבצעים בדיקה זו בכל שחיטה. ושמענו על מקרים בהם בדקו את הריאות שאין בהם סירכות ופגמים אחרים, אך לא שמו לב שמספר האונות שונה...

סירכות הריאה

תוך מישוש שטח הריאה החיצוני מרגיש הבודק כל סירכא (דבקה), תהיה דקה ככל שתהיה. מובן שאיכות בדיקה זו מצריכה ניסיון. על הבודק לזכור את מקום הסירכא. אם היא נמצאת בין שני חלקי הריאה, עליו להפריד בעדינות במקום חיבורה שאינו סמוך לריאה. יש הנוהגים לנענע את הריאה ולמשמש בסירכא, טענת הנוהגים כך היא שסירכא נעשית בעזרת המשמוש חזקה יותר ואף על ידי התנועה לא תקרע.

בועות וטינרים

בדיקת פנים זו מאפשרת לבדוק להרגיש אם יש שינוי במבנה בשר הריאות, הן אם השינויים רכים כבועות מלאות נוזל, והן אם יש שינויים קשים כגושים. גושים קשים נקראים טינרים (הסתיידות של בועות ללא נוזל תוצאה של מחלת נשימה).

בדיקת חוץ

לאחר שבדק הפנים מסיים את עבודתו, הוא מסמן על נייר אם מצא ממצאים ומעביר את החלקים לבדק החוץ. בודק החוץ מוציא את הריאה החוצה ומסתכל על כל חלקיה. הסתכלות מאפשרת לרוב, מידע טוב יותר מהמישוש על השינויים בריאה. הסתכלות זו חשובה בעיקר כשנמצאת ריעותא (כשכבר בבדיקת הפנים נמצא משהו העשוי לרמז על טריפה) מסוימת בבדיקת הפנים. לאחר ההסתכלות יש הנוהגים לנפח כל ריאה ויש שאינם מצריכים ניפוח, אלא אם כן ישנה ריעותא בריאה. במידה וישנה ריעותא וחשש לנקב, בודקים אם יש דליפת אויר דרך הנקב באמצעות מים. יש המורידים את הסריכות ובודקים מתחתן אם יש בצבוץ, כתוצאה מנקב (אשכנזים בלבד). הוויכוח בין המתירים להסרת הסרכות ובין המתנגדים לכך הינו ויכוח שנשאר ההבדל העקרוני שבין השחיטה הספרדית לאשכנזית. חלוקי הדעות הם כה יסודיים עד שקהילות אשכנזיות רבות החליטו להחמיר ולאכול רק בשר "חלק" או "גלאט", שפירושו הוא שבא מבהמה שהריאה שלה הייתה חלקה לגמרי ולא משמשו בה סרכות.

ניקור (בבהמה בלבד)

ישנם חלקים רבים בבהמה שצריך להסיר מהם כלי דם, חלב וגיד הנשה שאסורים מהתורה באיסור **כרת** ("על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה", ו"כל חלב שור וכשב לא תאכלו"), ביחוד בחלקים אחרים כמו: "סינטה" ו"פילה" שיש צורך לנקר אותם, כלומר להוציאם. הניקור מתבצע אחרי השחיטה והבדיקה ולפני המליחה.

צריך לדעת שמלאכה זו היא הקשה ביותר והמומחיות הנדרשת בכדי להיות מנקר היא עצומה. זה לא דבר שאפשר ללמוד בתיאוריה ומספרים, אלא רק בקבלה של איש מפי איש. והאמת היא, שגם מי שעוסק בנושא השחיטה כשוחט או בודק, לרוב לא בקיא בהלכות המסובכות של הניקור ולא יודע להבדיל בין חלב אסור למותר (ומי שרוצה יכול לעיין בספרו של הרב מרדכי גבריאל מלאכי שליט"א – ספר הניקור הלכה למעשה ויראה עד כמה מלאכה זו קשה, מסובכת ומורכבת).

לא מעט פעמים נתפס ע"י הרבנות בשר שלא נוקר כלל או שנוקר בצורה לא טובה (ומה עם מה שלא נתפס?). ואם יהודי בישראל בשר זה בכליו הם נטרפו. ומה קורה שהבשר מגיע לאולמות וגני אירועים ומטריף את כל הכלים שלהם (וכל מה שמבשלים בזה אח"כ גם טרף). ולכן מי שהוא ירא שמים אמת, ירחיק עצמו מבשר בהמה בכלל ואכילת חלקים אחרים בפרט. וכבר שמענו על מנקר שעבד 30 שנה בתחום והוחזק כמומחה, אך לא עשה את עבודתו כהלכה והכשיל באיסורי כרת... מי יודע כמה יהודים?

צריך לדעת שאכילת חלב מביאה את האדם לכפירה, כמו שראינו אצל משיח השקר שבתאי צבי יש"ו שמובא ב"תורת הקנאות" לר' יעקב מעמדן זצ"ל (דפוס לבוב 1870 ע"מ 83), ששבתאי צבי יש"ו לקח מניין והאכיל אותם חלב הכליות שהוא איסור כרת וברך על זה: "ברוך אתה... מתיר איסורים".

צרירות דם

צרירות דם הינה שטף דם פנימי, הנוצר מתחת לעור בגלל מכה חזקה שהעוף קיבל. בעניין זה אין כלל הבדל אם המכה הייתה לפני השחיטה או לאחריה. המקום שבו נצור הדם נאסר באכילה, וצריך להסירו לפני הבישול. דם צרור מצוי ביותר בחלקי עוף סוג ב' או בכנפיים וברגליים. אם מולחים את העוף עם הדם הצרור, נאסר כל אותו המקום. לפיכך יש לחתוך את החלק הצרור במקום השחיטה. בדיעבד מי שקנה עוף וראה בו צרירות דם, יכול לחתוך בעצמו חלק זה, אולם לכתחילה אסור למשחטה לשווק עוף עם דם צרור. יש מהדרין לחתוך את קצות הכנפיים בהן נצרר לפעמים קצת דם כדי למנוע בעיות במליחה.

הדחה ומליחה

בטרם מולחים את העוף או הבשר על מנת להוציא את דמם ע"י המלח, שוטפים אותם במים בכדי להעביר את הדם הגלוי מעליהם ואחר כך משרים אותם במים, כדי שהדם שנקרש יתרכך ויצא בקלות במליחה. יש המקפידים לחתוך את גב העוף לכל אורכו, על מנת לשפר את שטיפת העוף היטב לאחר מכן ולאפשר מליחה טובה יותר.

תנאי נוסף למליחה מהודרת הוא ניקוי יסודי של העוף היטב מבפנים, שלא יישארו בו חלקי פנים (כגון: כבד וחלקי אברים אחרים) שאיבת ואקום מבטיחה ניקיון מקסימלי. ויש כאלו שאף לאחר השאיבה מעמידים פועל מיוחד עם מברשת שעובר פעם נוספת על פנים העוף. לכתחילה צריך להשרות את הבשר או העוף כחצי שעה או מעט יותר, ורק בשעת הדחק, כגון: ערב שבת או כשיש אורחים ניתן להדיח ולשפשף את הנ"ל היטב (שהשחיטה קטנה).

פעמים שמענו שהשרו בשר "כשר" ובשר "חלק" באותו הדוד... ומאחר שה"כשר" לאשכנזים הוא "טרף" לספרדים (אם מדובר בסירכא)... גם כל ה"חלק" הופך ל"טרף". הטמפרטורה של המים לא צריכה להיות נמוכה, וודאי לא השריה במי קרח שאז הבשר מתקשה והדם לא יצא טוב במליחה, וגם לא במים חמים מידי שאף המים חולטים את הדם בתוך הבשר. ויש על זה מאבקים בין הוטרנירים שרוצים שהטמפרטורה תהיה נמוכה ע"מ לשמור על העוף והבשר מבחינה תברואתית, לבין המשגיחים שרוצים שהטמפרטורה תהיה כמה שיותר גבוהה, כדי שהבשר יתרכך והדם יצא כדבעי במליחה.

בכשרויות המהודרות מקפידים שהטמפרטורה לא תרד מ 7-10 מעלות, אחרת הדם לא יצא. יש לדעת שאסור להשרות את הבשר יותר מעשרים וארבע שעות אחרת יש לו דין של כבוש, שזה כמו בישול ואז יוצא שהוא מתבשל בדם של עצמו ונאסר.

ובעניין זה חשוב להזהיר את הציבור, שישנם בתי עסק ובייחוד מסעדות ומלונות יוקרה, שמעוניינים שהבשר לא יהיה מוכשר. ובכדי לשמור על טיב הבשר סוגרים אותו בוואקום ושולחים לארץ. אך מאחר שהבשר לא נקפא בפריזר תוך 24 שעות, אלא כעבור 48 שעות, ומאחר ובתוך הואקום בינתיים מופרשת תמצית דם ומוהל מהבשר עצמו, ומאחר שסגירת הואקום בניילון אטום זה ממש כלי שאינו מנוקב, נמצא שהבשר נכבש בדמו, וכבוש כמבושל והבשר אסור באכילה!

לאחר ההשריה שוטפים את העוף או הבשר מהמים בהם הושרו (שהם כבר מלאים בדם) ומעבירים במתקן מסתובב להורדת המים מהעוף. כי אם העוף יהיה רטוב לגמרי המלח ייספג בו ולא יפלוט את הדם. לאחר מכן מולחים היטב מכל הצדדים. למלח אסור להיות גס מדי, שכן אז לא ידבקו גושי המלח בבשר. מאותה סיבה אין להשתמש במלח שולחני שהוא דק מדי, ובמקום לספוג את הדם עלול הוא להיספג בבשר. ולכן מולחים במלח בינוני.

גם במליחת עוף וגם בבשר צריך להניחם בצורה ובזווית שתאפשר פליטה של הדם החוצה. העוף או הבשר צריכים להיות במלח כשעה! (בשעת הדחק ובדיעבד אפשר לקצר 20 דקות). ולכן צריך להקפיד שהמסוע של המליחה ייסע במהירות של 75 דקות ולא של 60 דקות, כי מצוי שהפועלים הערבים זורקים את העופות לא בתחילת המסוע, אלא קצת יותר למעלה ואז יכול להיווצר מצב בו העוף יהיה פחות מהזמן שצריך למליחה. אם עור הצוואר ארוך, יכול להיווצר מצב שלא תתאפשר כניסת מלח לכל חלקי העוף. ועל כן יש צורך לחתוך את עור הצוואר קרוב לעוף ככל שניתן.

בתום המליחה מדיחים שלוש פעמים את החלקים לשטוף מעליהם את המלח והדם שדבקו בהם. מצוי מאד שמעסיקים גם שאינם יהודים במלאכות הקשורות לשחיטה (ולא בשחיטה עצמה ח"ו) כמליחה. ופעמים השוחטים מסיימים את עבודתם והולכים לביתם, ונשארים שם הפועלים. ויש חשש שמא ההשריה והמליחה לא היו כהלכה ואפילו שהשחיטה הייתה מהודרת, וכן יש חשש של "בשר שנתעלם מן העין". וגם על כך יש עדויות רבות.

כיסוי הדם (נוהג בחיה ועוף ולא בבהמה)

קודם השחיטה יניח עפר על הרצפה, וישחט על גבי העפר, ולאחר מכן יכסה את הדם בעפר. ונמצא שיש עפר למטה מהדם ועפר למעלה מהדם. ולמדו זאת בגמרא מסכת חולין (דף פג עמוד ב), מהפסוק 'ושפך את דמו וכסהו בעפר', עפר לא נאמר אלא בעפר (שיהיה הדם עטוף בעפר), ללמדך שהשוחט צריך שיתן עפר למטה ועפר למעלה. וכמובן שצריך לברך על "כיסוי הדם בעפר". ישנן עדויות של אנשים שעבדו במשחטות שם לא היה עפר או חול, אלא בוץ אם בכלל...

אריזה ובשר שנתעלם מן העין

כמעט בכל משחטה יש מחלקת "טרף", אליה נשלחים העופות שנפסלו על ידי השוחטים והמשגיחים במהלך השחיטה עקב בעיות שונות (שברים/ריאות/גידים) ושם עומדים פועלים ערבים שמטפלים בעופות וחותרים עליהם "טרף" ומשווקים אותם לכמה סוחרים מאושרים בשטחים, כדי שהם לא יחזרו לשוק ה"כשר".

אם אין פיקוח, העופות הללו הם יכולים להתערבב עם עופות כשרים ומהודרים. ולכן משגיח צריך ללוות את העוף לאחר המליחה לצינון ולאריזה, כשהוא מסמנו בתווית מיוחדת ובסימון כפול של "חותם בתוך חותם" וזה קורה בדרך כלל בבדצ"ים.

בכשרות הרגילה וגם המהודרת אין חותם בתוך חותם, ואז נכנסים לחשש שמא העוף הכשר הוחלף ב"טרף" כדין "בשר שנתעלם מן העין". הדבר מצוי בייחוד בשינוע שנעשה בדרך כלל על ידי נהגים לא יהודים, ואז צריך לארוז את העוף באריזה בעלת שני סוגרים "חותם בתוך חותם" – שאז זה טורח גדול לפתוח את האריזה ולזייף.

ברבנות מקילים פעמים לעשות סוגר אחד שקשה לזייפו, כי טוענים שקשה לפתוח את האריזה ואז לשים בדיוק את אותו הסוגר שוב. וכן יש סוברים שבמקום בו העוף הכשר הוא רוב לעומת הבלתי כשר, האפשרות להחליף היא קשה ואפשר להסתפק בחותם אחד.

אך דין "בשר שנתעלם מן העין" הוא גם במפעלים, גם בדרך מהמפעל לחנות, ומהחנות אלנו הביתה וגם אצלנו בבית עד רגע הבישול יש את החשש לני"ל.

ודי בדבריו של הרב מוצפי שליט"א כדי להבין קצה קצהו של הבעיות בתחום האריזה ובשר שנתעלם מן העין (ביוטיוב: "דיו בשר שנתעלם מן העין וחותם בתוך חותם אי מ-21: 11):

"היום האמת אם תשאלו אותי, זו צרה צרורה. הרשעים האלה הישמעאלים, יש להם הכל. יש להם חותמות, יש להם פלומבות, יש להם שקיות, יש להם אריזות, יש להם כל מה שאתה רוצה, כל סוגי הכשרים שבעולם הם יכולים להחתיים. אם אין תעודה, ואין תעודת משלוח.....מצוי היום בעוונותינו הרבים, מי שאומר שאין, אז לא יודע את המציאות! יש ואנחנו יודעים, וכמה פעמים שלחנו אנשים, וכמה פעמים גם לא הזדהינו ודיברנו עם האנשים הממונים, ואמר לי: "מה שאתה רוצה אני יכול לעשות, איזה פלומבה שאתה רוצה", כך שהפלומבה היום לא אומרת כלום! איזה פלומבה שאתה רוצה יש!

היה מעשה שהיה בערב ראש השנה, לא הזה בשנה שעברה, שמחפשים כולם ראש כבש. אז הביאו ראש כבש, שלחו מבית המטבחים שני ראשי כבשים, עם שני פלומבות עטופים בניילון ועליהם פלומבות. מה עשו הרשעים הסוחרים? הכניסו עוד שישה ממקור אחר, שהתברר שמקורו היה בעזה. וצירפו ארבע פה וארבע פה, ועליהם פלומבה. ואז הפתי שנמצא שם, המשגיח שנמצא שם בתוך החנות או בתוך המפעל שמקבל את הבשר, הוא לא מסתכל על התעודה, הוא רואה פלומבה אז הפלומבה מתירה את הכל. אפשר להביא גם את ערפאת עם פלומבה.....

(בהמשך) בפרט שיש חלקים שהם מבוקשים כמו שאמרתי לכם ראש כבש, תדעו, הרוב שנמצא בשוק זה של נבלות וטריפות. הרוב, לא יכול להיות. כי בימים רגילים לא משתמשים בזה, זה גם עולה זול מאד, שאלתי את בעלי ה...זה עולה מקסימום 10 שקלים משהו כזה, בחגים זה מגיע ל-80 - 100 ש"ח. אז הם מזייפים לוקחים מכל מיני מקומות מכניסים שמה, ויש שם הרבה אנשים לא יראי שמים, הגמרא לא אמרה "טוב שבטבחים שותפו של עמלק"? זה אמרו במשנה, מה אנחנו נגיד? לכן אם אין השגחה קפדנית וצמודה, אז אסור להאמין לשום דבר. כי אדם לא יודע מה זה כסף. שמגיע אצל הכסף הכל יכול להיות ה' ישמור!"

עדויות מגדולי ישראל (מה קורה בשטח)

תמלול של הרב בן ציון מוצפי שליט"א (ניתן לראות ביוטיוב "הלכות שחיטה הרב בן ציון מוצפי חובה לצפות!!!)

שאלה מהקהל: למה עוף זה יותר קל לאכול אם פחות בודקים אותו? (ככה הסביר קודם) הרב: יותר קל לאכול? הכי פחד לאכול עוף! הכי פחד! למה? אי אף פעם לא בודקים על כל עוף ועוף את הסכין. ב' את העוף עצמו אתה לא יודע מה שקורה איתו...עשרות ידיים, אף פעם הוא לא מזוהה, אין לו מספר, אתה לא יכול לעקוב אחריו, אתה לא יכול לגלות אם מצאת בעוף בעיה, אתה לא יכול לגלות מי ומה. בבהמה יש, כי מיד אחרי השחיטה פותחים לה את הבטן ומיד ממספרים איבר איבר בעשרים וכמה מקומות.....זה בבית מטבחים מסודר, יש בתי מטבחים לא מסודרים למשל ב-XXX זה מאד מסודר, אבל תלך ל-XXX או ל-XXX לא עלכם, שמה בתי מטבחים משוכללים, מבחינת תנאים אתה יכול יופי לשחוט, יש לך מרחבים, ויש לי מרפסת על אתה יודע, אתה מלך! אתה מסתובב שם וצופה על כל הזה...אבל דברים בטלים! אנשי מקצוע אין שם, ושם הולך סמתוחה. אותו מסור שהוא חותך את העצמות, את הטריפות הוא חותך את הכשרים ואת החלקים, הוא חותך את החלבים והחזות כולו סווע...הכל של דרוזים.

שאלה מהקהל: ואנחנו אוכלים את זה?

הרב: לא אתה, אלה שאוכלים כשרויות מהודרות אוכלים את זה!

הקהל: או להם מיום הדין.

הרב: אוי להם מיום התוכחה!

שאלה מהקהל: אם מצאתי בעיה בעוף, הוא עדיין שלם לא, אני יכול לזרוק אותו?

הרב: איפה? מתי?

קהל: באיזה שלב...

הרב: אני אקח אותך לביקור, אין שמה שלב! זה העוף הזה אחרי שנישחט, ויצא מהמריטה, אם אתה לא תפסת אותו בזמן, אחרי פחות מ... בא נגיד 40 שניות, כבר הוא נעשה איברים אברים.

קהל: אחרי שהוא נעשה אברים אברים יכולים לגלות משהו לא תקין?

הרב: בטח.

קהל: באיזה שלב איפה?

הרב: תמיד אתה יכול לגלות.

קהל: למשל?

הרב: בריאות אתה יכול לגלות, אז במהדרין לא נותנים שזה יהיה, אבל לא במהדרין יכול להיות הכל! הכל! בעיות כבד, בעיות צרורות דם, בעיות שיש לו מכה שהיא מטריפה, הכל יכול להיות, בוקא דאטמא... אני לא יודע גם מה עוד.

בהמשך השיעור....

קהל: הרב, בשחיות במקום אחר של הבקר גם שם הכל מסומן ו...?

הרב: יש שמה, אי אפשר לדבר בכללות. 36 בתי מטבחים יש. בכל אחד זה תנאים אחרים מצב שונה. והכל תלוי.... כל פעם שוחט שם מישהו אחר, לפעמים בבוקר שוחט יוסי אחה"צ אהרון. יוסי מקפיד, אהרון לא מקפיד.

בהמשך השיעור....

הרב: "ההלכות הללו פגשתי שוחטים שלא יודעים אותם... יודעים רק לשחוט".

שאלה מהקהל: "אז אחרי כל עוף נעשית הבדיקה הזאת?"

הרב עונה: "לא".

השואל: "אז יכול להיות שהאנשים אוכלים טרף?"

הרב עונה: "הכל יכול להיות... הם שוחטים תעשה חשבון רגע, תעשה חשבון, יש בדצ"ים שוחטים 36 בדקה תכפיל 36 כפול 60 זה 2160. תכפיל כפול 4... 8600, זה יום עבודה קצר, זה משמרת קצרה.

יש משמרת של 8 שעות... אז תאר לך 16,000 עופות הוא יבדוק אחד אחד... מי בודק? לא בודקים!

השואל: "אז איך מגלים?"

הרב משיב: "אני גיליתי אני הייתי בצפון, לא אגיד לכם איפה. כי זה מיד אפשר לדעת מי ומה, ויגידו שאני מטיל פסול באחרים. גילתי באיזה מקום שם בצפון, מכונות מאד משוכללות, זה הכל הוא מפרק לך, אפילו את השניצל, אתה לא צריך לנגוע ביד. זה נגמר, השניצלים ישר לתוך צלחות ועטופות עם חתומות עם הכל, משגיח אין, העיקר חותמת נמצאת. וכולם ערבים וערביות. וגילתי שם שליש מהעופות עדיין הריאות היו בתוכם, לא בדקו את הריאות!!

קהל: אם הרב לא יגיד אנחנו ניכשל.

הרב: לא רוצה להגיד, מה אכפת לי אני... מה, מה, מה אני יעשה? ראיתי שם את הריאות שלי, התברר שזה באופן שיטתי נעשה כך".

הרב: "בא נעשה סדר מה עושים הבדצ"ים, יש לך למשל עופות של XXX העופות מצוינים, הצוותות מאורגנות בצורה מדהימה – הלוואי על כולם. זאת אומרת זה מסודר כולם מתייצבים. יש לך 12 עד

15 שוחטים, נמצאים בעמדות שלהם, שוחטים ומתחלפים, הכל כמו שצריך. עכשיו מה הבעיה? הם שוחטים בסדר... את הסכינים לא תמיד בודקים להם, כי 15 סכינים לבדוק זה קצת כבד, אז

סומכים על השוחט עצמו ו... לפעמים בודקים לו, אז גם הבדיקה נעשית לא בצורה מדויקת וכמו שצריך..... אז ההודו עובר, הוא עובר שמה, הוא לא בודק ריאה ריאה! עכשיו תדעו הבעיות הכי גדולות זה בריאות. מי שאומר לכם לא, הוא לא יודע מה שהוא מדבר! כי הרבה פעמים קורה

שליש טרף!

היה לנו בשבוע שעבר 5% היה טרף, ו50% כשר. אנחנו קיבלנו רק 45% חלק. זאת אומרת וזה בעיה, עכשיו ברגע שזה עוברת אצל רבנות אוטומטית 95% זה בסדר, ובתוך ה95% בטח יש 10% שהם לא

בסדר. עכשיו הוא בודק את הריאות... שמה מה קורה זה מדגמי. מה זה מדגמי?... יש להם כיסאות והם יושבים על הכיסאות וזה נוסע – והוא מסתכל.

שלושה בודקים יש, והם מסתכלים. פתאום הוא רואה איזה ריאה שהיא קצת ככה, הוא שם את היד שלו, מחליט בסדר או לא בסדר. לא בסדר זורק את זה למטה, יש שם תעלה ששמה הולכים הזה... עכשיו המדגמי, הרבה פעמים יש הסיח דעת, לפעמים מישהו מדבר איתו, יש כל מיני

בעיות.

גם לפעמים השיקול דעת שלו לא מדויק, לפעמים גם לא ראה את זה כמו שצריך, כי אם את הריאה אתה לא ממשש אותה אז זה לא מועיל. אתה צריך לבדוק ולהרגיש את הסינפונות שהם

גם לפעמים השיקול דעת שלו לא מדויק, לפעמים גם לא ראה את זה כמו שצריך, כי אם את הריאה אתה לא ממשש אותה אז זה לא מועיל. אתה צריך לבדוק ולהרגיש את הסינפונות שהם

הצינורות... הם שלמות והם לא נפגעו, אז זה בעיה. עכשיו אותו דבר יש לנו ב... לדוגמא בעוף של XXX. שמה עוף XXX זה מפעל אדיר... שמה באמת זה מסודר יפה מאד מאד, שם הרב XXX אחראי... אבל שוב זה רבנות רגיל. מה זה רבנות רגיל?
אני ישבתי שם גם עם הרבנים גם עם שוחטים, ביקרתי בשטח נכנסתי לחדר המחשבים. יש שני מסלולים, מסלול אחד שהוא כמות יותר גבוהה, זה מגיע עד 80-90 בדקה! מסלול שני מגיע מקסימום ל-60 זה המעט 60. בעוד שאנחנו לא עוברים את ה-24... אז כבר תבין שיש לנו בעיה בבדיקה ובמעקב אחרי כל עוף..... בסוף זה מדגמי, מתוך 100 מוציאים עוף אחד ובודקים אותו. אז מה זה נתן לי? מה עם צומת הגידים? מה עם צרירות דם? וכן הלאה יש כל מיני בעיות אחרות. בעיות של מעיים, בעיות של כבדים, וזה לא נבדק. כי מיד מפרקים הכל והכל נאבד. ואם מצאת בעיה, לך תמצא אותה בתוך יום של אלפי עופות.

להלן תמלול נוסף של הרב בן ציון מוצפי שליט"א (ניתן לראות ביוטיוב "הרב מוצפי – בעיות במשחטות מסקנה – שחיטה קטנה"):

"בכשרות זה שוד ושבר מה שקורה. קודם כל למה בדצ"ים צריך? אין שום הצדקה לבדצ"ים האלו שמוכרים במחירים מפולפלים, זה סתם זה בגלל שהם לוקחים בכיסים שלהם. יש הבדל גדול – אמת במחיר בין בד"צ ולא בד"צ לבין רבנות ואני אגיד לך למה. מפני שעוף של רבנות, סליחה שאני אומר את זה, יכול להיות.... אני שאלתי פעם את השוחט. אמרתי לו: תגיד בדקו לך את הסכין? הוא אומר 4 שעות אף אחד לא בדק לי פה סכין... אז הוא יכול לעבוד?... והשוחטים שמביאים... שוחטים ככה מתחילים לפעמים מתלמדים, אז הם בכמה פרוטות עובדים לך. אבל אתה בתור בד"ץ אתה לא יכול לקחת שוחט אם הוא לא עבר כבר 5 שנים של ותק. וגם שיש לו מוניטין שאני יודע שהוא תלמיד חכם וירא אלוקים. עכשיו זה עולה המון כסף. ברוב המקרים הוא לא ירושלמי אני צריך להביא אותו מאשדוד, ביתר.... אז הוא צריך לקבל תוספת בהתאם.... אז זה כבר מכפיל את המחיר. אחר כך הליין עצמו. בליין שלהם לך תראה, 60 בדקה אני אומר לך, לא מספר לך סיפורים, אני ראיתי, אני ביקרתי בכל המשחטות שבארץ, בכל המשחטות. יש היום, זה הכל ממוחשב. אתה יושב בחדר מחשבים ורואה. אתה רואה יש 2 ליין, יש אחד יש 64-68 בדקה אתה רואה יש לך מחשב והשני ארבעים וכמה... אתה יודע איזה מהירות זאת?

זאת אומרת הם שוחטים קרוב ל 100-120 עופות בדקה... אז אתה מבין שזו לא בדיקה ולא כלום. עכשיו, אין בדיקת ראות בשום פנים ואופן, והם אומרים (שבודקים מדגמית) אחד ל-100 וזה שקר זה אחד ל-1000. אח"כ אין בדיקת צומת הגידים, שיש בעיה עם צומת הגידים. הרבה פעמים יש טריפה של 5%-7% של צומת הגידים זו מחלה שיש בעופות. ועוד בלי סוף איזה צרות יש, עם המליחה יואו.... אם אין פיקוח מה שקורה. בפרט בסוף היום כשגומרים את העבודה, אז הערבים רוצים ללכת הביתה – הכל בידיהם והקבלן הוא ערבי. הוא אומר לו "יאללה" אז הוא לקח את כל העופות זורק בראש הסולם, זאת אומרת אולי העוף יעמוד במלח 7 דקות עד 10 דקות, וזה יקרה עוף רבנות. אין בדיקה של צרירות דם שלדעת מרן אם העוף היה פצוע או יש בו טיפת דם, שמת מלח – לא נקרה שמלחת!

אז אתה חייב להעמיד משגיח מיוחד שזה עולה לך עוד כסף, וזה מייקר וזה גם מכביד על המערכת, והוא פוסל, הוא בודק את העופות. כל עוף שיש בו איזה צרירות דם הוא מוריד אותו. מוריד אותו מתמלא, עכשיו צריך לבוא פועל מיוחד לקחת את זה ולנקות את זה מחדש, להוריד את הצרירות דם או לקלף את זה. זה מכביד לך על המערכת. כל זה מכביד עוד, ומיקר ומיקר ומיקר. עכשיו יש כאלו שלא אכפת להם, עכשיו יש בדצ"ים שיש להם מונופול, זה קרטל! הם קנו איזה סופרים, קנו איזה רשתות שיווק, או כל מיני קווי שיווק. היום זה הכל בידי תדע, בידי טיקונים – הכל! מי שיגיד לך אחרת, לא יודע מה מדבר! הכל ממש שולטים אנשי רשע על כל הענפים האלו, אז זה מחליטים זה המחיר.

עכשיו אתה בא, אם אתה תוריד את המחיר, אני רוצה למכור במחיר אפסי בלי רווח. מיד יקרעו אותך ישברו אותך, לא יתנו לך להיכנס לשום מקום. אתה לא יודע באיזה הלשנות ואיזה הפרעות, ואיזה מלחמות, הכל... הכל אלימות! אנשי העולם התחתון נמצאים. אז אתה לא יכול לעשות כלום, בקיצור שום דבר! מקסימום אתה יכול לעשות שחיטה פרטית לקבוצה שלך וזהו. מה שיעלה לך יעלה לך. זה בעופות, אחר כך בבקר.

אנשים לא יודעים מה שקורה, אנשים קונים הכל: הודו, נקנקיות, יואו מה שהולך... או מה שמוכרים קבב. רוב הקבב תדע שיש היום בשוק, אפשר לאכול אותו עם חלב, באחריות אני אומר לך. הוא לא מכיל בשר בכלל, הוא מכיל במקרה הטוב פסולת של עופות. אני ראיתי פעם איך הם אוספים מהמכולה, את כל מה שנשאר מהעופות, את חלקי העצמות וחלקי הרגלים, ואת החלקי... לא רוצה להגיד האחרים של התרנגול שמורידים, עם הטינופת. את כל זה הם הולכים

טוחנים, מוסיפים לו חומרי טעם ורייח, מוסיפים לו סויה, מוסיפים לו כל מיני חומרים מייצבים, וכל מיני חומרים משמרים, ועושים לך קבב, קציצות בקר, קציצות עוף, מה שאתה רוצה, הכל כיד... ואתה צריך להתמודד עם כל השוק הזה, יש להם את הבדציי"ם הכי טובים... **מה נעשה זו המציאות!**

מספר הרב יצחק הכהן רבין שליט"א (תמלול השיחה):

יש יבואנים שמביאים את החלקים האחוריים של הבהמה "סינטה" או פילה" יש שם 5 גידים: 3 של חלב ו 2 של דם וצריך לנקר - זאת אומרת להוציא אותם. ויש אדם שזה התפקיד שלו. לפני שנה וחצי, יש אדם שמנקר כבר 30 שנה במקצוע והתגלה שהוא לא ניקר את כל הגידים והשאר 2 גידים. הבשר בא לארץ, והוא בשר יקר מאד שמשווק בד"כ למסעדות יוקרה ובתי מלון. והרבנות כתבה מכתב ליבואן שאסור לו לשווק את כל ה"סינטה" וה"פילה" עד שינקרו את זה בארץ. שזה הגיע לארץ עצרו את השיווק של זה והייתה מלחמה עם היבואן, בקשו שהוא יפשיר את כל הבשר וינקר את זה מחדש. אז המנקר הזה פנה לראש המנקרים בבני ברק הרב X ואמר לו שמעלילים עליו עלילות...אמר לו בסדר. הרב הראשי הרב לאו אמר לרב X שילך לבדוק את הסינטה והפילה לראות אם נשאר או לא נשאר גיד החלב.

הוא הלך ובדק וכתב מכתב שהכל כשר למהדרין מן המהדרין ואין שום בעיה. הוא לא כותב במכתב שהוא בדק את הסינטה מתאריך זה וזה... יכול להיות שהיבואן הביא לו בשר מתאריכים אחרים שהמנקר הזה לא היה, אלא אחר. אז הוא לא בדק את הארגזים הספציפיים.

אז על סמך המכתב הזה הרב הראשי הוציא מכתב שאפשר לשווק את הבשר הזה. בדיוק נכנס מנהל מחלקת כשרות חדש, אמרתי לו: שמע, לפי דעתי ומנהל המחלקה הקודם ראה זאת שהבשר לא

מנוקר, והמכתב של הרב X לא מתייחס לבשר הנדון או שבדק ולא מצא, אבל יש דבר כזה! המנהל החדש הלך באמת לבדוק ולקח איתו את אחד המנקרים הכי גדולים בירושלים והוא הוציא לו את הגידים שהמנקר מחו"ל לא הוציא, אחד אחרי השני. והיום אפשר לתעד כל דבר, במקום הוא הוציא את הפלאפון והסריט את הארגז התאריך המפעל הכל. ומאותו היום קיבלו החלטה ברבנות שכל מי שרוצה להיות מנקר צריך לעשות אצלו סטאז' שיאשר אותו. ולכן לא שולחים יותר את המנקרים החדשים אל הרב X כיוון שראו שגם הוא בעצמו איננו יודע שום דבר.

מספר הרב יוסף זריצקי שליט"א (ניתן לראות ביוטיוב – הרב יוסף זריצקי עניני כשרות שחיטה 2, ח' שבט תשס"ט)

"אחד מגדולי הרבנים בארץ, שהוא בעצם אחד מהאחראים על השחיטה של הרבנות הראשית לישראל. פעם פגש אותי ואמר לי: "הרב זריצקי, תדע לך אתה צריך להתריע פה על דבר שנעשה וזה דבר מאד מאד חמור". הוא התכוון להגיד...אה, הוא בא אלי בטענה כאילו שאני מייצג את הבדציי"ם. עכשיו אני לא מייצג את הבדציי"ם...רק הערה, והערה אולי נכונה מאד. מה היית ההערה? הוא אומר לי תראה, מגיע בד"צ לשחוט באיזה משחטה, הם שוחטים את הכמות שלהם, והם באמצע נוצרה בעיה של שאלות. העוף הזה הולך הצידה, הולך לכלוב של השאלות. יכול להיות שבמשך היום נאסף בכלוב 200-100 עופות עם שאלות. הבד"צ בכלל לא מתייחס לשאלות האלה – הוא לא ייקח את זה, הוא משאיר את זה במשחטה.

במשחטה עצמה גם כן אין מי שיתייחס לזה. זה נכנס לכשר, הוא אומר לי יכול להיות שבעופות האלו יש 50% - 80% טרף ממש ולא מתייחסים לזה!...אומר, אני מכיר משחטות, שהבדציי"ם הגיעו, שחטו מה ששחטו, השאירו מה שהשאירו. אז מבחינתם זה בסדר גמור. דהיינו שהבד"צ שחט עופות וקיבל את הכי מהודר, זה טוב מאד. מה שנשאר לאיפה זה הולך? זה הולך לשחיטה רגילה, זה גרוע מאד!

(בהמשך אותו השיעור של הרב זריצקי שליט"א)

"אני רוצה לנגוע בנקודה מאד מאד חשובה, ישנם רבנים שמקילים, אני שומע את זה בהרצאות: "הרב, אין שום צורך בבדיקת צומת הגידים. הרב, אין שום צורך בבדיקת ריאות". רק מי שחי ורק מי שראה את הגידול של העוף מהרגע הראשון ועד השחיטה ורואה את כל השינוי שיש מזמן השו"ע להיום...אני חושב שמי שראה את זה יודע שהשוני הוא לגמרי! כל מי שאומר לי, שמנופף לי עם השו"ע שה"בית יוסף" לא מדבר על זה, אז...וזה לא מדבר על זה...נכון! כי בזמן הבית יוסף לא הייתה בכלל את הבעיה הזאת, בזמן הבית יוסף, דיברנו אתמול, שוחט שחט ביום 10 עופות זה היה

יפה, שוחט כל ימי חייו לא הגיע לשחיטה של 4000 עופות, שוחט בכלל לא הגיע לנושא הזה. הבעיה היא היום שאנחנו כל כל מתועשים בנושא הזה שכל מיני שאלות ובעיות שיש היום לא היה פעם.

ולכן לבוא ולהקל ולהגיד אין שום בעיה, לא ראינו לא מצאנו. סבא שלי או הרב שלי לפני 50 שנה לא החמיר בזה... בסדר. נכון לא החמרת בזה. היום צורת הגידול לגמרי לגמרי שונה. כמו שהמכונית שלי זה לא המכונית שנסע בה סבא שלי והאוכל שאני אוכל הוא לגמרי לגמרי שונה ממה שאכלנו פעם, הרבה יותר מתועשים עם חיי מדף הרבה יותר ארוכים, גם כן בנושא של העופות יש שוני לגמרי לגמרי גדול!"

חלק מדרשתו של הרב משה-יהודא-ליב לנדא שליט"א, רב העיר ואב"ד בני-ברק (שבט תש"ע)
"חזרתי לפני שבועיים מדרום אמריקה שם עשינו שחיטה לחג הפסח הבעל"ט. ואני מוכרח לומר ולשתף את הציבור בירידת מצב הכשרות שראיתי והכאיב לי מאד ומבלי להיכנס לפרטים, כי אם נפרט יצטרך הציבור לשבת כאן עד עלות השחר... אספר רק דבר אחד:
באנו לשחוט במקום שקדמו לנו רבנים אחרים עם צוות שוחטים ומשגיחים שלהם. בשבוע הראשון שחטנו ובדקנו, והייתה כמות מועטת ביותר של חלק, אך לא לקחנו אפילו כזית אחד של בשר משבוע זה.

פשוט לא יכולנו לקחת, וזאת בגלל צורת ההנהגות וההרגלים של הפועלים המקומיים, שהורגלו כך מהצוותות הקודמות, ולדוגמא בעניין חיתוך הבהמות, שחותכים אותם בשעה שכל נסורת האחוריים עם החלב נופלת על הבשר ואח"כ גוררים את הבהמות על כל הפיורים של הטריפות והחלב הנמצאים על פח נירוסטה על הרצפה.

ובעקבות כך לא היה לצוות השוחטים שלנו בשר לסעודות שבת. הצעתי להם פתרון שייקחו יד של בהמה שהיא חלק, יחתכו אותה עוד לפני שהפועלים יטפלו בה בצורה הנ"ל, וימלחו אותה במטבח ויהי בשר לסעודות השבת.

גם אחרי שבועיים וחצי שהייתי שם, עוד ניהלתי מלחמות על חיתוך החזה של הבהמה. כשמורידים חזה שלם מהבהמה נסחב איתו חלב, חוד החזה יורד לחלק האחורי.

ולכן בכל מקום ששחטנו, עוד לפני שהכניסו את הבהמה לקירור, היינו עושים חיתוך עם סכין על החזה באופן כזה שהחלק האחורי לא יוכל להצטרף לחלק קדמי כדי שלא תהיה לנו בעיה ח"ו של חלב. וכאן במפעל זה, בשום אופן לא נתנו לנו.

באנו ואמרנו למפעל שאנו רוצים לחתוך את זה לפני פירוק הבהמה ולפני המליחה, כי יש חילוק גדול בבהמה אם חותכים לפני הפירוק והמליחה שאז אפשר בקלות יותר לראות היכן החלב והיכן לחתוך. ואילו בשביל לחתוך אחרי שפירקו את הבהמה לחלקים צריכים מנקר כדי לראות היכן הם המקומות שיש חלב והיכן אין, ואזי זה נעשה מסובך יותר.

היות והם לא הסכימו, הוצרכנו לחתוך אחרי הפירוק ולכן חתכנו חתיכות די גדולות. עד שבסופו של דבר הגויים נכנעו והגיעו למסקנה שכדאי להם להרשות לנו לעשות את החיתוך מראש כדי לחסוך בהפסדים שלהם.

עד אמצע השבוע השלישי שהיינו שם עדיין לא נתנו לנו עוד לחתוך. וזה היה אחרי שהיו ופעלו שם כבר צוותות אחרות. הגויים אמרו שצוות כזה עוד לא הי' להם והם מקוים שגם לא יהי' להם בעתיד... וכך אפשר להבין באיזה קשיים אנחנו עומדים כדי להשיג בית מטבחיים שישתף פעולה וירצה שנבוא לשחוט אצלו.

איך קורים דברים כאלו? לדאבוני הדבר פשוט מאד. מצב זה התחיל בארה"ב ומשם המשיך והגיע גם לדרום אמריקה. כאשר רב אחד רוצה לרשת הכשר של רב אחר, הוא בא ומציע למפעל: "אני אתן לכם קולות, אצלי יהיה לכם יותר קל". בעל המפעל בא אל הרב ואומר: "היה אצלי רב פלוני והוא מוכן לוותר על כך וכך".

כעת הרב הזה עומד בניסיון, ושתי אפשרויות לפניו: האחת, שיאמר לבעל המפעל, תעבור עם ההשגחה לרב ההוא, אני לא יוכל לוותר על דרישות ההלכה. והאפשרות השניה, המצויה יותר לצערי, שהרב מעוניין להישאר בהשגחתו על המפעל, הוא אינו רוצה לאבד את ההכשר מפאת 'רווחים שונים', וכביכול 'אין לו ברירה' ואומר לבעל המפעל - גם אני מוותר ומסכים למה שרב פלוני מציע.

אך לדאבוננו, זה לא נשאר בווייתור הראשון, אח"כ מגיע רב נוסף לאותו מפעל ומוותר ומציע גם את קולותיו שלו. עבור המפעל זה כמובן ריווחי, ושוב 'בלית ברירה' כביכול מסכים 'הרב המכשיר' לרדת אף בדרישות.

וכך נעשה שלשלת שא' מתיר את דרישות קודמו והמצב כמובן נהיה גרוע ביותר. ומגיעים רח"ל לבזיונות ולחילול ה' בעיני הגויים או להבדיל בעיני אותו בעל מפעל יהודי שאינו שומר תומ"צ, שרואה ש'התורה הזאת תהא מוחלפת' תמורת בצע כסף... גם אצל רבנים רח"ל.

אינני יכול להאריך בסיפורים רבים שקורים חדשים לבקרים, בהיותי בחו"ל בא אלי רב ירא שמיים, שאכפת לו באמת על המצב. הוא נסע ארבע שעות רק כדי להיפגש עמי כדי לשתף ולשפוך את לבו על דברים שקורים בכשרות בעירו ע"י התערבות רבנים מקילים כנ"ל.

משגיח שלי נסע כדי לבדוק בית מטבחים בחו"ל, על מנת לברר אם נוכל לבוא לשחוט שם, וכשנפגש המשגיח במפעל עם הגוי, להבדיל, אמר לו הגוי: "אני מבין מה אתה צריך, אני מכיר את הדרישות שאתה מחפש, אני יודע **שלא תמצא כאן יותר מתשע (9) אחוז חלק! והמפעל כאן לא יעבוד על תשע אחוז**". "אבל", ממשיך הגוי ואומר, "יש לי הצעה טובה בשבילך: אם תעשה שותפות עם הרב שעובד עכשיו ושוחט כאן היום, אתה תיקח את ה 9 אחוז והוא ייקח את היתר, אז תוכלו לעבוד... "ובנוסף" אומר הגוי: "יש לי בקשה אחת, אני מבקש שתעשה את הביקור קצר, ותעזוב את בית המטבחים".

כששאל המשגיח לסיבת דרישתו של הגוי, נענה הגוי ואמר: **"כי כל זמן שאתה כאן במפעל אפילו בהמה אחת לא יצאה חלק!"**

אומר לו המשגיח: "אבל אני רק 'משגיח', אני לא רב שפוסק, אני לא מסתכל על שאלות שבודקים? עונה לו הגוי: "אכן, אבל **זוהי המציאות בשטח**, כל משך הזמן שאתה שוהה כאן בבית המטבחים... (!)

בערב כאשר נפגש המשגיח עם הגוי, להבדיל, שאל אותו המשגיח מה היה כשיצאתי? ענה לו הגוי: "כרגיל, נהיה נורמלי, **60% חלק כמו כל יום**"... כך זה הולך לדאבוננו וכואב הלב לראות מה שקורה. ולצערנו המצב הזה הגיע גם לארץ, הדרך מארה"ב לדרום אמריקה יותר 'קצרה'.. ולקח קצת יותר זמן, ומצב זה הגיע גם אלינו בארץ. **ולענינו רואים את החורבן של הכשרות ח"ו כאן בארץ ישראל. הציבור לא יודע מה קורה בשטח. הציבור רוצה כשר והוא אף מוציא מכיסו הרבה כסף כדי לקנות כשר, אך הוא לא יודע איפה מכשילים אותו**".

ומקרים ועדויות על תקלות ומכשלות מכל הדורות, אפשר לקרוא בספרו של האדמו"ר מהאלמין **"קול השחיטה"** שנמצא ברשת האינטרנט, שם הוא מספר על כל מה שראה בתחום ב 50 השנים האחרונות בכל העולם במערכות כשרות רבות. וכל העדויות הנ"ל הם טיפה בים מהתקלות הקורות **מידי יום ביומו** בשחיטות בארץ ובעולם.

סיכום ומסקנות

במדינת ישראל כיום נשחטים מידי יום בין 800,000 ל 1,000,000 עופות. המגדלים חייבים לעמוד בקצב האספקה ולכן הגידול הלא טבעי-המהיר יוצר בעיות רבות. כמות זו גם יוצרת עומס אדיר על המשחטות שנאלצות לעבוד **בקצב מסחרר** כדי לספק את הסחורה, ולכן קשה מאד לקיים את הדברים הנצרכים לשחיטה כשרה וקל וחומר ברמת "מהדרין" או "גלאט".

מי שקרא את הקונטרס עד תומו, והבין את **מקצת** הבעיות שיש בתחום, לא יכול שלא להתעורר ולשאול את עצמו, האם הוא יכול להמשיך לאכול עוף או בשר מאותה הכשרות שהוא רגיל לאכול, מבלי לבדוק את הדברים לעומקם בעצמו, ולא לסמוך על אמירות ש"הכל בסדר". גם את הבעיות שאני העליתי **תבדקו בעצמכם**, אל תקבלו שום דבר כמובן מאליו. אבל למי מכס יש זמן, כח ויכולת אמתית לבדוק את הדברים בעצמו?

לכן, אם אתם חושבים שיש איזה שהוא סיכוי ולו הקטן ביותר, שבכל זאת יש בעיה בגוף כשרות זה או אחר, ושיתכן שרק אחוז קטן יוצא בטעות תחת ידם כ"טרף" ומשווק כ"כשר" **אל תאכלו!!!** האם הייתם אוכלים עוף או בשר בכשרות ואיכות מעולה, אם הייתם יודעים שאחד מכל 1,000,000 עופות מורעל באופן ודאי?... זה אומנם סיכוי מאד קטן, אבל נראה לי שבכל זאת לא הייתם מסכנים לא את עצמכם ולא את משפחתכם.

אז מדוע לאחר שקראתם והבנתם את תמונת המצב בנושא, כאשר גופי כשרות רבים מוציאים תחת ידם בוודאות אחוזים ניכרים של נבלות וטריפות שזה **רעל לנשמה והרבה יותר גרוע מרעל לגוף**, אתם יכולים להמשיך לאכול ולהאכיל אחרים רעל כזה?

כולנו רוצים שיבוא כבר המשיח, אז מדוע הוא לא בא כבר?

הצדיקים ר' נתן אדלר והבעש"ט הקדוש זי"עא כתבו, שעיקר עיכוב ביאת המשיח אך ורק בגלל השחיטה, שמאכילים את ישראל נבלות וטריפות ואם יתקנו זאת יבוא תכף ומיד!

אתם לא רוצים שיבוא כבר המשיח???

זה תלוי בכם! ורק בכם!

שו"ת

שאלה: אני קראתי בעיון את כל הקונטרס שלך, והוא אכן האיר את עיני בכל הנוגע ל"מסלול המכשולים" שעומד בפני עוף או בהמה, ע"מ שיזכו להגיע לצלחת שלנו עם חותמת כשרות אמתית. התרשמתי שאכן ישנן בעיות אליהן לא הייתי מודע כלל, ואינני מתפלא שעל רבות מהן לא מיידעים אותנו (כמו שלא מיידעים אותנו על בעיות שיש בכל גוף או ארגון).

אך מצד שני, הלב מסרב להאמין שיש בעיות כל כך גדולות **בכל הכשרויות** בלי יוצא מן הכלל ואין פוצה פה ומצפץ. היכן גדולי ישראל? איפה יראת השמים של העוסקים במלאכת השחיטה? איך ייתכן כדבר הזה? למה כל אותם שעובדים בעסקי השחיטה לא אומרים לנו מה קורה שם? זה נשמע לא הגיוני ולא מתקבל על הדעת... כולם לא בסדר?

תשובה: ראשית, אני שמח שהצלחתי להאיר מעט את התחום האפור ולהבהיר ולו במעט חלקים מהתמונה של תחום כשרות הבשר והעופות. כמובן שלא כל הבעיות מצויות בכל הכשרויות. יש כאלו שאצלם הן נפוצות מאד ואצל אחרים פחות. אך חשוב שהתעוררת לשאול ולא חשוב איזה הכשר אתה אוכל ושיש לך רצון לדעת את האמת, כי זו אחת ממטרות הקונטרס מעבר להעברת האינפורמציה.

הרי ברור לכל, שאין לי עניין להטיל סתם דופי במערכת כשרות זו או אחרת, וודאי בכל תחום השחיטה התעשייתית סתם כך. אך צריכים להבין **שהדברים ידועים לכל מי שעובד בתוך המערכת:** לשוחטים, לבודקים, למנקרים, לבודקי הסכינים... לכולם!

אבל מאחר ומדובר כאן בעסק לכל דבר ועניין! ולא סתם עסק, אלא עסק **בתחום שמגלגל מיליארדים**... אף אחד מאלו שהכסף נכנס לכיסם לא יפצה פה, כי הוא מפסיד את פרנסתו. היו כאלו שרצו לדבר, אך רמזו להם ופעמים אף נאמר להם במפורש שהם ישלמו בחייהם... אז מי ידבר? ויש גם עניינים של כבוד, יוקרה ותחרות על נתח השוק והאחיזה בתואר "הכשרות המהודרת ביותר" וכו'. כך שאף גוף כשרות לא ינדב מיוזמתו מידע על פגמים שנמצאים אצלו.

נסה לבקש מכל גוף שחיטה, שיציגו לך את הבעיות בשחיטה שיש להם ואת הפתרונות... אתה חושב שהם יסכימו? אתה חושב שביוזמתם הם יודיעו לציבור על הפגמים שלהם, וודאי אם הפגמים הם רציניים או חוזרים על עצמם או כרוכים בהוצאה כספית גדולה כדי לתקנם... אל תהיה תמים! גם בתחומים חשובים כ: ביטחון, בטיחות ובריאות מעלימים פעמים רבות פגמים שיכולים לעלות בחיי אדם, אלו דברים שמפורסמים בתחקירים שונים בכלי התקשורת חדשות לבקרים ובדוחו"ת של מבקר המדינה ואחרים. ואתה חושב שהמערכת לא יודעת מהם בזמן אמת? היא יודעת טוב מאד!

אבל עד שאין נפגעים בנפש לצערנו, פעמים רבות אף אחד לא מדבר ופועל לשינוי. ותחום הכשרות לא שונה..... סליחה, הוא כן שונה. **הנפגעים כאן הם לא בנפש, אלא בנשמה!!!**

שאלה: אז מה יקרה אם נאכל בטעות אוכל לא כשר? הרי אנחנו לא מושלמים ועוברים פה ושם גם עבירות.... אז תהיה לנו לצערנו עוד עבירה?

תשובה: כתוב: "וְאִנְשֵׁי קִדְשׁ תִּהְיוּ לִי אִם אֲתֶם קְדוֹשִׁים וּפְרוֹשִׁים מִשְׁקוּצֵי נְבִלוֹת וּטְרָפוֹת הָרִי אֲתֶם שְׁלִי וְאִם לֹא אֵינְכֶם שְׁלִי (רש"י שמות כב) – אתה מבין מה זה לא שלי? אתה יכול להגיד בתפילה בבכי ובכוונה: "אבינו מלכנו, אין לנו מלך אלא אתה" – אבל אתה משקר! כי אתה לא של הקב"ה יותר, הוא לא אבא ולא מלך עבודך!

דע, כי מי שאוכל טריפות ונבלות לא עובר על עוד עבירה, כתוב בזהר הקדוש בפרשת משפטים שמי שאוכל מאכלות אסורות **צלם אלוקים מסתלק ממנו!** אך מי שכן נשמר ממאכלות אסורות יש לו שמירה, כחנניה מישאל ועזריה שלא אכלו מפת המלך, ובזכות זה נצלו מגוב האריות.

השאלה היא, האם אתה מוכן להסתכן ולהוריד מעצמך ומבני ביתך את הצלם ששומר על האדם ועוד בזמן כזה שסכנה ללכת ברחובות, שיש פיגועים, דקירות, תאונות ואסונות רח"ל... מי לא רוצה שמירה והגנה? מי המשוגע שייקח סיכון? איזה חייל יוצא לקרב בלי אפוד מגן וקסדה? רק חייל שרוצה למות! אז להוריד את הצלם של השמירה וההגנה במו ידיך!?

שאלה: שמע, אני יהודי פשוט. אין לי יכולת, כח וזמן לבדוק את כל מה שכתבת. אני סומך על גדולי ישראל ועל העוסקים במלאכת השחיטה שהם יראי שמים. ואם הם לא עושים את עבודתם נאמנה, הרי שהעוון תלוי על צווארם ואני פטור!

תשובה: אתה צודק בכך שכל מי שלא עוסק בצרכי ציבור באמונה וגורם בכך נזקים ישירים ועקיפים לאחרים ישלם על כך, גם בעולם הזה וגם בעולם הבא. אבל עדיין... **גם אתה תשלם!** תאר לך שעובד פשוט במפעל למשקאות, שם בטעות תרכובת כימית במינון שגוי במשקה והני"ל כבר שווק לחנויות ויכול לגרום לבעיות קשות במערכת העיכול. אתה קונה ושותה... ומשלם בהפניה לחדר מיון, באשפוז ובסבל רב!

נכון שהוא טעה **ואולי** הוא ישלם בכך שיאבד את מקום עבודתו או **אולי** יתבעו אותו לדין (אם יגלו...) אך אתה **ודאי** תשלם בבריאות שלך!

אם יש אנשים במערכת הכשרות שרק הכסף מעניין אותם והם לא יראי שמים או שאפילו הם רק מתרשלים בעבודתם זו לא רק בעיה שלהם, זו בעיקר בעיה שלנו הצרכנים, **כי אנחנו הנפגעים העיקרים!**

להם אולי יהיה תירוץ בעולם הבא שהיה להם תאוה לכסף. ואנו מה נטען? שהיה לנו תאוה לאכול בשר או עוף... כמה דקות הנאה של ביש בשניצל?!

שאלה: אתה רוצה שאני אלך ואבדוק עכשיו את כל המפעלים של השחיטה והשוחטים כו'? כי לי אין את הידע ולא את הזמן. ונראה לי שגם בשמים לא ישפטו אותי שלא עשיתי כן. אתה לא מסכים איתי שזו דרישה לא סבירה מיהודי פשוט, לחקור ולהשתדל כל כך בשביל להינצל מעונש?

תשובה: נכון, לא ישאלו אף יהודי למה לא למדת הלכות שחיטה כדבעי ועשית ביקורות פתע במשחטות ביוזמתך. אבל ישאלו אותך, אם הבנת שכלל הנראה יש בעיות (ואם קראת את הקונטרס ודאי הבנת שהמציאות לא פשוטה) **מה עשית עם זה?**

נכון שאי אפשר לחשוך כל הזמן בכולם, זה לא נורמאלי. כי אולי באוכל שאנו קונים יש דברים שלא אומרים לנו? ובשתייה ובביגוד ובריהיטים וכו'.... ואין סוף לדבר. לכן הכלל הוא לחיות כרגיל... **עד ששומעים שמשהו לא בסדר!**

אף אחד לא ביקש ממך להתגנב למשחטות ולבדוק לשוחט את הסכין, בשנייה שהוא מסובב את ראשו. אבל אם שמעת שיש בעיות, לא קטנות ולא מעטות ובמערכות כשרות רבות, האם המשכת לאכול כרגיל או שניסית לברר על הכשר יותר מהודר או שחיטה קטנה עם סיכוי יותר גבוהה להימנע ממאכלות אסורות?

עשית משהו? שאלת? ביררת? טלפנת למישהו שמבין? או שהמשכת כרגיל ואמרת לעצמך שאתה סומך בעיניים עצומות על מערכות הכשרות?

אם יום אחד תשמע על רופא, שנתן **פעם אחת בטעות** תרופה לא נכונה או שעשה פעולה שהזיקה למטופל, האם תלך אליו אי פעם? נראה לי שלא!

אז מדוע שאתה שומע על בעיות חמורות בתחום של השחיטה, במקומות רבים לעיתים תכופות מאד, אתה ממשיך לאכול כאילו כלום לא קרה? **איך אפשר לשמוע דברים חמורים שנוגעים ישירות לכל אחד מאתנו, מבלי לברר? זה מאכלות אסורות וריבנו של עולם! ותרשה לי להזכיר לך כי את הדברים לא בדיתי מליבי, אלא שמעתי מאנשים בתחום ורבנים גדולים שחלקם צוטטו בקונטרס.**

ואוסיף ואומר, שיש עוד הרבה מה לכתוב על בעיות חמורות נוספות, שאמנם לא נוגעות לשחיטה ישירות, אך הן חלק מהמעטפת של תחום השחיטה ואם הציבור היה מודע **רק להן הוא לא היה צורך בשר ועוף כלל**, והן: צער בעלי חיים, בעיות תברואה, זיופי כשרות, הברחות בשר מהשטחים. שעל כל אחד אפשר לכתוב ספר בפני עצמו. ורק כדי להבין את היקף תופעת ההברחות למשל, להלן קטע מאתר משרד החקלאות ופיתוח הכפר:

"על פי החשד, רשת מברחים (ישראלים ופלסטינים) הכניסו במרמה את הבשר משטחי הרשות הפלסטינית לישראל במשאיות בעלות דפנות כפולות ובשיטות הסלקה נוספות. הבשר המוברח לשטחי ישראל נמכר למסעדות מובילות ובעלות שם וכן לחנויות שונות לממכר בשר, זאת תוך זיוף מקור הבשר וזיוף אישור וטרינרי, תאריכי התפוגה של מוצרי הבשר, תאריכי השחיטה והכשרות. איך עבדה השיטה?"

יבואן פלסטיני רוכש בשר המיועד לרשות הפלסטינית בדרום אמריקה ומייבא אותו ארצה לנמל חיפה. מהנמל בחיפה הסחורה מועברת למחסן בא-רם, ומשם הבשר מוברח בשיטות שונות לשטחי ישראל דרך מחסומים שונים בתת תנאים המנוגדים להנחיות השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות, משרד הבריאות ותוך סיכון שלום הציבור.

הסחורה המוברחת מגיעה למחסן באזור התעשייה עטרות, שם נארזת מחדש תוך זיוף חותמות הכשרות, תאריכי התוקף ואישורים וטרינריים. לאחר אריזת מוצרי הבשר מחדש (שאינו ראוי למאכל אדם), הם מופצים למסעדות מובילות ובעלות שם, וכן לחנויות שונות לממכר בשר. בנוסף יש חשד שעולה להעלמת עסקאות והשמטת הכנסות בשטחי ישראל...

בנוסף, במספר אירועים שונים ברחבי הארץ צוותים של יחידת האכיפה והחקירות המרכזית של משרד החקלאות (פיצו"ח) סיכלו ניסיונות הברחה לאורך מרחב התפר ובאזורים שונים בהם נתפסו אלפי ק"ג בשר. מתחילת שנת 2016 סוכלו ניסיונות הברחה של כ-39,000 ק"ג בשר מוברח. בשלוש השנים האחרונות משרד החקלאות סיכל 363 ניסיונות הברחת בשר המהווים כ-729 טון!"

וזה כמובן רק מה שהם הצליחו לתפוס. ומי יודע כמה טונות הם לא הצליחו לתפוס שכבר שווקו תחת תוויות מזויפות של הכשרויות המהודרות ביותר עם אישורים וטרינריים מזויפים לאולמות אירועים, מסעדות, מלונות, סופרים, אטלזים. יכול מאד להיות שכל אחד מאתנו אכל את זה בחתונה אליה הוזמן, בארוחה אצל משפחה או חברים וגם בביתו שלו.

שאלה: באמת ישר הרבה בעיות, אתה צודק! אי אפשר להתעלם ולטאטא אותן מתחת לשולחן. אני אשאל את הרב שלי מה לעשות, אני מתייעץ עמו לגבי כל שאר הדברים ולכן אתייעץ עמו גם על זה, מה שהוא יגיד לי אעשה!

תשובה: "עשה לך רב" זה חשוב מאד וטוב שאתה שואל את רבך. אבל השאלה האם הרב מבין בהלכות שחיטה כראוי? כי אם הוא לא מבין כראוי, אין לך מה לשאול אותו. כמו שלא תשאל אותו על תקלה חשמלית במקרר. ואם הוא כן מבין, אז אתה מקסימום יכול להביא לו עוף ספציפי, אם יש לך בו ספק או שאלה.

שאלה: אני לא מבין, אם הרב מבין בשחיטה ויכול לפסוק לי על העוף שבידיי, מדוע הוא לא יכול לאשר לי לאכול משחיטה מסוימת?

תשובה: זה מאד פשוט. את העוף שביד שלך הוא רואה ופוסק לפי מה שרואות עיניו. אבל האם הוא יודע מה קורה במשחטה של הכשרות שאתה אוכל? האם הוא היה שם פעם אחת בחייו? איך רב מעז לפסוק לרבים בדבר מסוים לפני שהוא רואה, מברר וחוקר?

הרי הוא לא היה פוסק לך על העוף הבודד שלך בטלפון מבלי לראות אותו, וכיצד יש לו כאלו כתפיים רחבות ותעוזה לפסוק לרבים על מאות אלפי עופות, מבלי שיהיה פעם אחת באותה משחטה בה שוחטים עבור הכשרות שאתה מבקש שיתיר לך, מבלי שבירר עם הנוגעים בדבר שאין שום ספק וריעותא והכל נעשה כהלכה לכתחילה??? איך רב דוחה אפילו חשדות לחשש איסור וקל וחומר עובדות ועדויות של אנשים שעוסקים עשרות שנים בתחום, באמירת "הכל בסדר זה רק שמועות" או "יאכלו ענווים וישבעו" או "נכון שיש בעיות... אבל זה כשר", מבלי לבדוק בעצמו היטב לפני שהוא מורה הוראה לרבים??

שאלה: מעניין אותי האם באמת מה שכתבת בשם הרב מוצפי שליט"א נכון? ואיך הוא אומר דברים כאלו?

תשובה: ראשית אתה מוזמן להיכנס לאינטרנט לראות ולשמוע בעצמך. שנית, תשאל את הרב בעצמו (בארבע עיניים). אני אישית לא מטיל ספק בדבריו של הרב מוצפי שליט"א וניכרים דברי אמת! אם הרב אמר שהיה בכל המשחטות בארץ (או אפילו הגזים והיה ברובן) ואמר מה שראו עיניו ולא מכלי ראשון או שני, אני מאמין לו. תרשה לי לנחש, שהרב הקים בעצמו את בד"צ "בני ציון" מתוך תקווה לייסד כשרות טובה יותר לאחר מה שראו עיניו.

שאלה: אני שמעתי לפני כמה זמן את הרב ברדיו וגם קראתי באתר של הרב, ששאלו אותו על כל המחלוקות הנ"ל והוא אמר שזה הוצאת שם רע, שקר, כזב וכו'... אז הרב שינה את דעתו? או שאולי המציאות השתנתה?

תשובה: מה שהרב אמר במו פיו בשיעור שצולם והוקלט נאמר בצורה ברורה, ואתה יותר ממוזמן לראות ולשמוע בעצמך! האשמות כלפי מערכת הכשרות שנאמרו ממה שראה בעיניו היו קשות וחמורות. אם הדברים הם לא אמת – אזי מדוע נאמרו?

ואם הם כן אמת – מדוע להסתיר מידע כזה חשוב מהציבור ולהכחישו אחר כך?

ואם הרב חזר בו מהדברים והמציאות השתנתה, נשמח מאד לשמוע.

הרי הרב אמר שיש בעיות עם הפועלים הערבים שעובדים במשחטות ועושים מה שהם רוצים. האם כבר אין פועלים ערבים במשחטות?

הרב אמר שאין בדיקה בכשרויות מסוימות של ראות וצומת הגידים. האם התחילו לבדוק ראות וצומת הגידים?

הרב אמר ששוחטים 80-90 עופות בדקה, שההשריה והמליחה לא כמו שצריך וכו'.... אז שהרב יסביר לנו מה נשתנה? האם הכל תוקן?

צריך להגיד את האמת! גם הרב ואני מניח שגם רבנים אחרים שיודעים על תקלות קשות וחמורות במערך הכשרות לא ששים לחשוף זאת. כי הם מפחדים לסכן את שם, את מעמדם, את כשרותם ואפילו את חייהם!

דברים כאלו מטבעם מושכים אש ואף אחד לא רוצה להכניס את ראשו לגוב האריות הזה. כי ברגע שמישהו מעז, להוציא החוצה מידע שעלול לסחרר את המערכת מיד עושים לו "סיכול ממוקד"! (וזה נכון בכל מקום עבודה ובכל תחום).

שאלה: אתה כותב כאן על איומים וכו', יש ממש בדברים? כך מתנהגים יהודים עם גדולי הדור? איך יכול להיות שיאיימו ברצח? וגם אם כן, האם הרבנים לא מפחדים יותר מהקב"ה?

תשובה: לצערי הרב יש בשוק הבשר והעופות גורמים בריונים, שמטילים אימה על הרבנים והרבנים מפחדים לדבר. ואני יודע אישית לפחות על שני רבנים גדולים שהקנה כבר היה מכוון אליהם והם היו כפסע מן המוות. ושמעתי גם עדות ממקור ראשון על רב גדול שאיימו עליו וניסו לשחד אותו על מנת שייתן אישורי כשרות והסמכות שחיטה ואסור להגיד מי ומה כי זה סכנת נפשות ממש! ואכן זו בעיה חמורה מאד, אבל היא לא התחילה היום...

כולם יודעים שבגלל קמצא ובר קמצא חרבה ירושלים, שישבו חכמים בסעודה וראו שמביישים יהודי, אך לא פצו את פיהם. אבל מדוע באמת הם לא אמרו מילה? למה הם שתקו? הרי מי שמלבין פני חברו ברבים שופך את דמו ואין לו חלק לעולם הבא וכו', אז למה הם לא מחו?

כי הם ידעו שדבריהם הם בבחינת דבר שאינו נשמע! כי באותו הדור שלטו בריוניים, שלא הסכימו כדעת חכמים לעשות שלום עם הרומאים ורצו מלחמה. ושחכמים לא הסכימו לדעתם, הם שרפו את כל אוצרות התבואה של ירושלים והביאו רעב נורא. עכשיו תגיד לי, איזה חכם ידבר בדור כזה? איזה חכם ידבר ויוכיח בדור "שלא ברכו בתורה תחילה" – שהתורה לא הייתה חשובה בעיניהם ולא חכמיה. איך אפשר לאיים על חכמים ואחר כך לטעון כנגדם מדוע לא הוכחתם?

אחר כך כידוע בר קמצא הטיל מום באותה עגלה שהייתה מיועדת להקרבה בבית המקדש מטעם הרומאים, וחכמים נחלקו האם להקריב אותה למרות המום. כי מחד איך בעל מום יעלה קורבן על המזבח? ומאידך יש כאן שלום מלכות. ורצו חכמים להרוג את בר קמצא. אז אמר ר' זכריה שיאמרו שמי שמטיל מום בקודשים צריך למות! וחכמים למרבה הפליאה הסכימו אתו.

אבל איך הם הסכימו אתו? הם היו צריכים לעמוד על דעתם **שיהרגו אחד ויצילו את כל העם!** וכי מה אכפת לחכמים מה יאמרו? הרי בית דין יכלו להרוג אותו כהוראת שעה!

אלא שבאותו הדור **חכמים פחדו**, הם ידעו שאף אחד לא ישמע אליהם, כי העם לא כיבד אותם ואת תורתם. חכמים הרגישו בזה ולא היה להם את האומץ לעמוד על שלהם, **זה החריב את ירושלים!** בסופו של דבר ר' יוחנן בן זכאי, מצליח לעקוף את הבריונים ולהגיע לאספסינוס קיסר ומה הוא מבקש ממנו? את יבנה וחכמיה!

למה הוא לא מבקש להרוג את הבריוניים? למה הוא לא מבקש את ירושלים וחכמיה? כי הוא לא העז! **כי כשמבזים את התורה, אין כח לחכמים.** שיש אוירה בעם שלא מחשיבים את התורה, עד כדי כך שגם מי שלמד תורה, לא ברך עליה. אז חכמים שותקים. אין להם אומץ ואין להם כח.

וזה הבעיה בדורנו, שיש בריונים, מכל מיני סוגים ומינים, שמטילים פחד על הרבנים שפוחדים להגיד דעת תורה בפה מלא ולפעמים בכלל (ולא רק בנושא הכשרות). שפוחדים להגיד מה ראו ושמעו, שפוחדים להורות הלכה. אז איזה רב יכול לצאת נגד הבריונים של שוק העופות והבשר? **ולפעמים לצערנו הרב, הבריונים הם הרבנים בעצמם!**

בר קמצא לא סתם הטיל מום בעגלה, הוא הטיל בה מום באוזן ובשפה ולמה?
כי הוא אמר לחכמים כביכול: זה הפגם שלכם! אתם ראיתם בעינכם ולא מחיתם בפיכם!

קראתי לא מזמן באחד הספרים שיצאו על מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל, שכשהרב היה במצרים, היה שם יהודי שהיה אחראי על כל המשחטות, שהיה אדם רשע ואלים שהטיל את מוראו על כולם **והוא האכיל את כולם בשר גמלים, נבלות וטרופות בשביל בצע כסף!**

יום אחד, הגיע יהודי לבית הדין של הרב ואמר, שהוא לא יכול לשתוק יותר מאחר והיהודי הנ"ל הכריח אותו להחתים בחותמת "כשר" בשר "טרף" והוא לא יכול לעשות שקר בנפשו ומוכן לסכן את עצמו. כולם ידעו שהרשע הזה עשה דברים חמורים בכשרות ושהוא בכלל מחלל שבת וכו', אבל לא העזו לפצות פיהם נגדו שחמירא סכנתא מאיסורא.

אז הרב שאל: איך יכול להיות שכולם יודעים, ואין עוד יהודי אחד שמוכן לבוא ולהעיד נגדו? ואז אמר שעל מקרה כזה נאמר: **"לא תגורו מפני איש"** ואותו יהודי זומן לדיון בבית דין ואיים באקדח בבית הדין על הרב זצ"ל. הרב לא פחד ממנו וענה לו כמו שצריך. בסופו של דבר, אותו רשע הסתבך אחר כך וישב בכלא על עברות זיוף כשרות ודברים נוספים.

אך ברור לך שישנם עוד אנשים כאלו היום בתחום בכל מיני מקומות. וכמה יכולים לקיים כמו הרב עובדיה זצ"ל את מאמר הכתוב: **"ולא תגורו מפני איש"**?

אז מצד אחד חייבים להוכיח ומצד שני זה גם מסוכן וגם הציבור לא מוכן לקבל... אז מה עושים? זו בעיה גדולה! גדולה מאד!

ואם נחזור לרישא... הדברים מצולמים ונצפו כבר ע"י אלפים, אז איך אפשר להכחיש ולהגיד בדיוק ההפך? ואם רב אחר מעוניין להכחיש את הדברים, הוא צריך להגיד שהוא היה **בכל המשחטות בארץ ועיניו ראו** דברים אחרים. אבל מי הרב שיכחיש את הרב מוצפי? ומי הרב שראה דברים הפוכים לגמרי בכל המשחטות? תקרא מה אומרים הרב רושגולד, והרב זריצקי והרב לנדא שעוסקים עשרות שנים בתחום, **מי יכול להכחישם? לאיזה רב בעולם יש את הידע ההלכתי והפרקטי של עשרות שנות ניסיון?** מי יכול לעמוד נגד רבנים שעוסקים בתחום עשרות שנים ולהגיד שהכל שקר ולא היו דברים מעולם? אני הראשון שאשמח לדעת שטעיתי ולא היו דברים מעולם.

למעשה מה שאומרים רבנים שקראו את המאמר הזה, **שהבעיות אכן קיימות** אבל...בו נלמד זכות על עם ישראל שסוף סוף הם אוכלים כשר למרות כל הבעיות. אז מי ששומע אותם אומר לעצמו, כל הכבוד לרבנים הללו, ממש צדיקים, לא פחות מר' לוי יצחק מברדיצ'וב. ובאמת לימוד זכות על עם ישראל זה דבר גדול מאד, מבלי לזלזל!

אך מה קורה בפועל? הם מודים בבעיות, אבל **מרדימים את הציבור ואת כל המערכת בתיקון!** כי אם הם היו אומרים, תשמע יש באמת בעיות, אבל בו נלמד זכות שלמרות הכל זה כשר, **ובמקביל נתחיל לתקן ולשפר**, אז זו אמירה אחרת, זו גישה של שכל ישר.

אבל להגיד סוף סוף זה כשר מבלי לדרוש תיקון?! (כשלמעשה רובם המוחלט לא מצוי בתחום עד כדי כך שהם יכולים לחוות דעה בכלל) הנשמע כדבר הזה? זה לא לימוד זכות, זה סיוע לס"מ להמשיך במלאכתו להאכיל את עם ישראל נבלות וטריפות, חלב ודם!

והרבנים צריכים לדעת שהעוון הוא בראש ובראשונה על צווארם, כי הציבור נושא את עינו אליהם ונוהג על פי הדרכותיהם. הם צריכים לעורר את הציבור לתיקון (בכל התחומים) ולא להרדים אותו. הס"מ הוא הרופא מרדים הכי טוב בעולם, לא צריך לסייע לו! וכנראה שברוב הוא כבר "טיפל" ולכן נשאר לציבור – לעמך ישראל לקיים "אמת מארץ תצמח", להתעורר מלמטה, לנדנד את החבל כאן למטה, עד שישמעו את קול הפעמון למעלה.

שאלה: אתה יודע מה, שכנעת אותי - יש בעיות! ואפילו אם רק חלק מהדברים שכתבת נכונים זה חמור מאד וצריך דחוף פתרון! אבל היכן הפתרונות? לא נאכל יותר בשר בהמה ועוף? ואיפה השמחה בבשר ויין בחגים ושבתות? והגוף גם צריך בשר ועוף? עם כל הכבוד לך, להגיד שהכל לא בסדר ולהשאיר אותנו בלי פתרון – זה ממש לא בסדר!

תשובה: צריך לעשות הבדלה בין בשר בהמה לעוף. בבשר בהמה יש הרבה יותר בעיות **ועדיף להימנע בכלל מלאכול אותו ובייחוד חלקים אחוריים**, כמו שכבר אמר רבינו האר"י הקדוש זיע"א בספר "לקוטי תורה" פרשת ויקרא - 'כל חלב וכל דם לא תאכלו – ובחינת יניקת ישמעאל מאברהם מזרוע ימין דז"א מסיומו והוא בחינת חלב הטמא דנוגה. ויניקת עשו מיצחק זרוע שמאלי דז"א בסיומו בחינת דם טמא בסוד הוא אדום ומאכלו אדום ולבושו אדום וכל ענינו דם לכן נאסר חלב ודם אבל בהקרב לגבוה יוכלל נוגה בקדושה ולא ינקו משם והבן. ע"כ ומובא ענין זה גם בספר תקט"ו תפילות לרמח"ל.

רואים מכאן שישמעאל הוא בחינת חלב ואדום בחינת דם. **והתגברותם עלינו כשאיננו נזהרים באכילת חלב ודם. ועל כן להינצל מהם צריכים להיות מאד זהירים שלא לאכול חלב ודם. ולכן עדיף מאד לא לאכול כלל בשר בהמה.** (ועיין גם פלא יועץ ערך בשר, טרף, שוחט) **ובשם הגאון הרידב"ז נאמר, שלא יהיה בהמה כשרה עד ביאת המשיח.** ואי אפשר להשיג בשר בהמה כשר עד ביאת משיח צדקנו (כ"ק האדמו"ר מקאשוי זצ"ל).

ולגביי בשר עוף, רק משחיטה קטנה ואמינה! איפה יש? זו גם בעיה. כי מי ערב לי שהשוחט הני"ל הוא ירא שמים מרבים ולא נופל בכל אותם הדברים שנופלים בשחיטות הגדולות. אך בכל אופן, **זה ודאי הרבה יותר טוב משחיטה תעשייתית** וגם בשמים יראו שעשית לפחות משהו בכדי להינצל מהמכשלות של השחיטה התעשייתית על כל פגמיה.

שאלה: לא תוכל להמליץ לי על אף גוף כשרות או שחיטה קטנה?

תשובה: אני לא אוכל להמליץ מכמה סיבות:

- א. מי שרוצה להתיר, צריך לברר קודם לעצמו, שמה שהוא התיר בסדר ב-100% וקל וחומר שהוא מתיר לאחרים. ואינני יכול להגיד על אף שחיטה שהיא 100% אם לא שהייתי שם בעצמי ובררתי באופן ודאי לפחות ממה שראיתי בעיניי שהכל 100%.
- ב. אומנם יש שחיטות שאני יכול להגיד שממה שחקרתי, הן כנראה טובות יותר מאחרות. אך אם אכתוב את שמן, ישר יגידו שאני פועל מטעמים ועבורם, וישתמע מכך שהדברים נכתבו על כל השאר. וכיוון שאני לא עובד מטעם אף אחד וכל מטרתי לתיקון תחום השחיטה ולהצלת יהודים ממאכלות אסורות, לא אמליץ ושכל אחד יברר ויבדוק.
- ג. מטרת הקונטרס **לעורר את הציבור** שיתחיל לברר ולחקור מה הוא מכניס לפה. זו אחריות של כל אחד ואחד. כמו שאתה מברר על דירה לפני שאתה קונה וכמו שאתה מברר על מוסד חינוכי לפני שאתה שולח את ילדך אליו, וכמו שאתה מברר על הרבה דברים לפני שאתה פועל, כך גם בתחום הזה - **בירור הוא הכרח המציאות**.
- ד. אין מטרתי להציל יהודי זה או אחר בלבד. הרי יכולתי לחפש לי בד"צ יותר טוב או שחיטה קטנה לאחר שחקרתי את הנושא, ולפתור מחשש מאכלות אסורות את עצמי וב"ב ושלום על ישראל... אך לא עשיתי כן! ישבתי וכתבתי במשך תקופה את הקונטרס הנ"ל והוצאתי מכספי להדפיסו ואני שולח אותו בחינם במייל ומוכר בעותק קשיח במחיר עלות, כדי שאוכל להדפיס עוד. ואני מוכן לספוג ביזיונות ולהילחם מול כל מי שצריך, כי **אכפת לי מכל עם ישראל ולא רק מעצמי!** אני רוצה שה"כשר" יהיה באמת "כשר", שה"מהדרין" יהיה באמת "מהדרין" וש"החלק" יהיה באמת "חלק".

שאלה: אפשר בכל זאת לשאול איזה כשרות כבודו אוכל?

תשובה: אני החלטתי לקחת צעד אחורה בשלב זה, ולכן אני וב"ב לא אוכלים כבר תקופה בשר ועופות כלל, גם לא בשבתות וחגים. לא יכולתי לעשות שקר בנפשי אחרי מה שראיתי וביררתי. אנחנו מסתדרים יפה מאד עם דגים... זה לא מחסיר לי כלל מעונג שבת וימים טובים. וזה גם יותר בריא ויש מחקרים על כך. ואם ממש רוצים אפשר למצוא שחיטה קטנה.

שאלה: אני שאלתי אנשים שמבינים בתחום ואמרו לי ששחיטת רבנות היא הטובה ביותר, זה נכון?

תשובה: אינני יודע אילו "מבינים" שאלת, ישנם אנשים בעלי אינטרס מובהק לחזק את מעמדה של הרבנות הראשית וזה בסדר... אבל לא על חשבון האמת!

אם קראת את כל החוברת ודאי הבנת לבד שאי אפשר להגיד מצד אחד שהשחיטה שלנו היא הגדולה ביותר, המהירה ביותר והמקלה ביותר מבחינה הלכתית ובאותה נשימה להוסיף גם הטובה ביותר, זה דבר והיפוכו!

הטובה ביותר היא הקטנה ביותר, האיטית ביותר והמחמירה ביותר.

תאר לך שתעמוד בפני קנית רכב, ותתלבט בין שתי מכוניות מאותו סוג. האחת במחיר זול, משנת 90 שעשתה כבר 300,000 ק"מ יד שישית ולא כ"כ מטופלת, והשנייה יותר יקרה אך משנת 2014, 30,000 ק"מ, יד ראשונה שמטופלת בזמן ורק במוסך מורשה.

איזה רכב לדעתך יותר טוב? מה הייתה קונה? ומה אתה חושב על האדם שיגיד לך שהרכב הראשון הוא ודאי יותר טוב מהשני?

אמת, שיכול להיות שבמקום זה או אחר במקום שנותנים כשרות רגילה/מקומית הכשרות פעמים טובה יותר מבד"צ זה או אחר בגלל **צוות ספציפי** ששוחט שם שהם יותר יראי שמים ומקצועיים. אך ככלל שחיטה של 200,000 עופות ביום לא דומה לשחיטה של 20,000 עופות וזו לא דומה ל-5,000 עופות. ככל שמקפידים יותר זה מאד את קצב השחיטה ומיקר את המחיר והאינטרס של הרבנות להביא לכמה שיותר בתים בישראל עוף או בשר שיש עליו שם "כשר" (שרכזו לשם כך את כל הקולות בהלכה) **והעיקר שיהיה זול!** כי אם זה יהיה יקר, יש חשש שאנשים הרחוקים מתורה

ומצוות לא יקנו אוכל "כשר" כלל. לכן, מצד אחד אפשר להבין אותם, אך מצד שני זה ודאי רחוק מלהיות הכשרות הכי טובה, ומי שקרא מעט והבין את כל הצירופים הקולות בדרך ומה קורה בפועל, יכול להבין לבד שהולכים כאן ממש על הגבול, ושהולכים על הגבול בין "כשר" ל"טרף" אפשר לעבור אותו.

שאלה: אתה לא מפחד לפרסם את שמך? הרי בעצמך כתבת והבאת עדויות שיש כאן עסק עם "קרטלי" ו"אנשי רשע" וכו'? חוץ מזה שידחו אותך בקש ויגידו שלא היו דברים מעולם ועוד תירוצים מתרוצים שונים.

תשובה: אני לא מפחד! מי שמאכילים את עם ישראל נבלות וטריפות צריכים לפחד! אם הייתי מפרסם בעילום שם, היו חושבים שיש כאן איזה ניסיון להוציא "פשקויל" על כשרות זו או אחרת או איזה אינטרס להשמיץ ולא כך הם הדברים (לא כתבתי על מערכת ספציפית). יש כאן ניסיון לעורר את הציבור שרדום ובטוח שהכשרות שהוא אוכל ממנה, היא הטובה ביותר.

אני אמרתי שיש בעיות. אצל חלק הן מצויות מאד, אצל חלק פחות ואצל חלק כמעט ולא...אין 100%. אף מערכת כשרות לא יכולה להגיד שאצלה 100% מהעופות מהודרים. אבל זה לא פוסל את כל השחיטה אם מגיעים קרוב מאד ל100% ועושים מאמצים כנים שלא להיכשל כלל...אנחנו לא מלאכים, רק בני אדם.

אבל כדי לטפל בבעיה צריך לדעת שיש בעיה. אי אפשר למרוח אותנו בסיפורים שיש כל כך הרבה צילומים ועדויות, ושמבינים שתהליך השחיטה הוא מורכב מאד ויש כל כך הרבה דברים במעלה הדרך שיכולים לפסול את השחיטה ולהגיד: "לא היו דברים מעולם", "הנח להם לישראל", "יאכלו ענווים וישבעו", "מוטב יהיו שוגגין..." ועוד משפטים שמאחוריהם מסתתרת תעשייה של טיוח ולא של שחיטה!

כשאדם חולה, הוא צריך להבין שהוא חולה. אם הרופא אומר לו שבדיקות הדם שלו והצילומים לא בסדר, וככל הנראה הוא סובל ממחלה מסוימת, והוא צריך לעשות שינוי בחייו: בסדר יומו, באוכל, לקחת תרופות. אז מה יענה לו החולה? אני לא מרגיש כלום, אתה מדבר שטויות והכל בסדר... זו גישה של ילד קטן, של אדם שמפחד להתמודד, של מישהו שלא רוצה לתקן ולהישאר עם המחלה. אני פרסמתי את שמי ואת כתובת המייל שלי, כדי שיוכלו לפנות אלי ולהעיר על הנכתב, אני לא מתחבא, אני רוצה להתמודד! צריך להיות שיח פתוח על הדברים הללו, מתוך רצון לתקן ולא להפך. אני יודע שזה מאד קשה, כי בשורה התחתונה מדובר בהרבה מאד כסף וכל מערכת רוצה שידעו רק על יתרונותיה ולא על חסרונותיה. אך אשמח מאד אם יפנו אלי אנשים מהתחום, ויספרו לי מה עוד קורה שהציבור לא יודע, וגם אם ח"ו לא דייקתי או אפילו טעיתי בדברים המובאים (למרות שבדקתי טוב)...אשמח לחזור בי ולהודות בטעות.

שאלה: ומה אם יפנו אליך ממערכות הכשרות השונות, ויגידו לך שאתה כלל לא בכיוון ומה שכתבת כאן לא נוגע לכשרות שלהם?

תשובה: אשמח מאד לשמוע זאת, אך עדיין הדברים שכתבתי עומדים בעינים וחובת ההוכחה עליהם! אני ערכתי סקירה די מקיפה ותמציתית של הבעיות בתחום שמהם עולה תמונה קשה מאד. כמובן שלא פרסמתי את הנ"ל לפני שעברו על זה תלמידי חכמים מהשורה הראשונה שמצויים בתחום.

אז חובת ההוכחה אינה מוטלת עלי, אלא על כל הגופים שרוצים שנקנה את תוצרתם! הם ורק הם צריכים להוכיח בצורה הברורה ביותר, שהליך השחיטה אצלם הוא ללא דופי מבחינה הלכתית מהגידול ועד שהעוף או הבשר מגיע אלינו לצלחת. הם ורק הם צריכים להוכיח אם הם רוצים לזכות באמוננו ובכספינו.

לא מזמן פגשתי חבר וספרתי לו על הבעיות הנ"ל. והוא אמר לי שאבא שלו (שהוא רב גדול) ניהל ברבנות הראשית במשך מספר שנים את תחום הכשרות הארצית. אז שאלתי אותו: "ואיזה כשרות הוא אוכל?" ותשובתו הייתה: "אף כשרות! רק משוחט שלו" – זאת אומרת שחיטה קטנה אצל מישהו שהוא סומך עליו. אז אם אדם שהיה ממונה על התחום מספר שנים, לא אוכל מהעוף והבשר שהיה ממונה עליו...כנראה שיש לו סיבות טובות לעשות כן. וכנראה שהוא מבין קצת יותר מהאדם הפשוט וגם מרב הישוב או השכונה שמתיר בלי למצמץ.

שאלה: אז הפתרון שלך הוא, פשוט לא לאכול בשר ועופות אם לא מוצאים שחיטה קטנה או שחיטה בחבורה? אתה לא חושב שזו גזירה שהציבור לא יכול לעמוד בה?

תשובה: אכן לא לאכול בשר ועוף כלל, זו גזירה שאין הציבור יכול לעמוד בה. אך אני מאמין שמי שיחפש וישתדל וימצא באזור מגוריו שחיטה קטנה. בנוסף, אם אנשים ימנעו לעת עתה, אפילו

לתקופה של כמה חודשים בודדים מלצרוך בשר ועוף ובמקביל יתחילו להציף את גופי הכשרות השונים בשאלות (שעולות מן הנכתב כאן) במכתבים, במיילים, בשיחות טלפון. **יתחיל שינוי!** קודם כל כולם יחטפו מכה חזקה בכיס, שזה מעט מהעונש שמגיע למי שמאכיל מאכלות אסורות. ושנית הם יבינו שהציבור לא מוכן יותר להתנהלות הזו, לחוסר ההקפדה ולהסתרה. למעשה הדבר שיכול לעורר שינוי אמתי הוא **דרישה ציבורית לשקיפות במערכות הכשרות** ובמה דברים אמורים....

הציבור צריך להודיע (בממונו ובקולו) שלא ירכוש אף בשר או עוף ממערכת כשרות מהודרת ככל שתהיה שאין לה אתר אינטרנט הכולל בתוכו:

א. שמות/הטלפונים/מיילים של בעלי התפקידים באותה הכשרות על מנת שיהיה אפשר לברר מולם בנושאים שתחת אחריותם.

ב. רשימה שמית של כל השוחטים באותה כשרות, כולל מי הסמיך אותם וכמה שנות ותק יש להם.

ג. רשימה של **כל הפסקים** שהם הולכים לפיהם לחומרא או לקולא בדינים השונים – כדי שכל אחד ידע **בדיוק** מה הוא קונה.

ד. ומעל הכל **מצלמות שירשנו את כל המשחטה!** על השוחטים, בודקי הסכינים, בדיקת חוץ, בדיקת פנים וכו'. (עפ"י מה שפורסם בתקשורת, כתוצאה מפגמים בהתנהלות המשחטות ובעיות חמורות של **צער בעלי חיים**, הורה השר אורי אריאל להציב 400 מצלמות ב36 בתי מטבחים ו13 משחטות שיעבירו את השידור גם לצוות הפיקוח במקום וגם לחדר בקרה בשירותים הווטרינרים, הדבר עודנו מצוי בהלכים וכלל אינו פשוט עקב הליכים רגולטורים) ואומנם היוזמה הנ"ל נועדה למנוע צער בעלי חיים שזה דבר מבורך, אך לא פחות חשוב שהמצלמות יהיו **כלי פיקוח חשוב על כל התהליך ההלכתי הקשור לשחיטה.**

ומדוע זה חשוב ונצרך כל כך לשקף דווקא לציבור מה שקורה שם ולא רק למאן דהו ממשרד הבריאות?

כי אם בכשרות מסוימת אומרים לנו שמהירות השחיטה היא רק 12 עופות לדקה או 16 או 20 - **אנחנו רוצים לראות!**

ואם אומרים שיש בדיקת סכינים כל 4 דקות או 10 דקות או חצי שעה - **אנחנו רוצים לראות!** ואם אומרים שבודקים סכין בנחת ובכוונת הלב – **אנחנו רוצים לראות!**

ואם אומרים שבודקים ריאות וצומת הגידים בכל עוף – **אנחנו רוצים לראות!**

ואם אומרים שלא מנתקים סירכות כלל – **אנחנו רוצים לראות!**

וממאי נפשך, אם אתם באמת מקפידים על כל מה שאתם אומרים, אז מה אכפת לכם שכולנו נראה? אדרבה זה אינטרס שלכם להראות עד כמה אתם מקפידים.

ותאמין לי שכל אחד בתחום ולא משנה אם הוא שוחט, בודק או מולח עופות, שיודע שמסתכלים עליו מיליון עיניים כל רגע, גם אם אין לו טיפת "יראת שמים", יעבוד בדיוק לפי הספר (השולחן ערוך) והנהלים האחרים.

הרי מפעל שחיטה זה לא בסיס צבאי, זה לא מפעל עם פטנטים אין כאן סודות, אין כאן מה להסתיר... אז למה שלא תהיה שקיפות? **סירובן של גופי הכשרות (והמשחטות) לשקף לציבור מה קורה בפנים, יעיד טוב מאלף עדים על העובדה שהם מסתירים מה קורה שם באמת** (ואתם יכולים לנחש בעצמכם שהעוסקים במלאכה מתנגדים למהלך של השר).

נכון שזה לא פותר את כל הבעיות שיש בגידול, בהזרקה, בהעמסה, בפריקה בשחיטת חו"ל ועוד בעיות שונות. אך זה וודאי ישפר את המצב רבות, גם ברמת הכשרות, גם ברמה התברואתית, גם מהיבט צער בעלי חיים ובייחוד באמון הציבור וכבר נאמר "לא עליך המלאכה לגמור, ולא אתה בן חורין לבטל ממנה" (אבות ב' ט"ז). כל אחד מאתנו צריך לפעול לתיקון לפי כוחו, כשרונו ומעמדו והוא יתבע על כך לדין אחרי 120 מדוע לא עשה מה שהיה יכול לעשות על מנת לתקן.

שאלה: אתה באמת חושב שאיזה גוף כשרות שהוא ישים מיוזמתו מצלמות במפעל שלו. או שיסכים שמשרד החקלאות יעשה כן. ועוד שיוציא גם שידור החוצה שיהיה לציבור "חלון ראוה" למה שנעשה בפנים ולא רק למפקח או שניים?

תשובה: אני לא מבין מה כל כך בעייתי בזה? מה לא הגיוני בזה? הרי גם כן יש במשחטות רבות מצלמות בין כה וכה, אז למה לא לחברן לאינטרנט שכולנו נראה מה קורה?
תחשוב שיש יהודי שיש לו דוכן לממכר מיץ תפוזים טבעי בשוק. ושנים הוא מוכר מיץ תפוזים סחוט וטרי להנאת העוברים ושבים. יום אחד פורצת שמועה, שהיהודי הנ"ל מוסיף מים למיץ וגם סוכר (ואולי עוד דברים) ואנשים לאט לאט מדירים את רגליהם מהדוכן שלו והמכירות יורדות. מה עשה אותו האיש? שם מצלמה שמצלמת את הדוכן מבפנים והציב מסך מחוץ לדוכן, כך שכל העוברים ושבים יוכלו לראות מה נעשה בפנים.

ואז...אם הוא באמת ישר ולא מהל במשקה דבר, כעת יש לו הוכחה מנצחת, וכל הקונים ישובו אליו ואף יתווספו לו קונים חדשים שיעריכו את שקיפותו וישרו.
ואם הוא מהל מה שמהל... הוא כעת לא יעשה זאת יותר ויתחיל לעבוד בצורה ישרה. ואם הוא יעשה חשבון עם עצמו שלהיות ישר לא משתלם לו....הוא פשוט יסגור את הדוכן (וכמובן יכול להיות שהוא ימצא עוד שיטות לרמות...) עד כאן המשל.

והנמשל ברור. הרי מה שכתבתי כאן הוא לא פרי דמיוני, אלא מבוסס על מסמכים ועדויות של אנשים שעוסקים שנים בתחום ועוד יש באמתתתי חומר רב למלא ספרים שלמים. למי שמאמין, די בדברים הללו. ומי שאינו מאמין, לא יועיל אם אוסיף עוד דפים רבים. וגם לאלו שחושדים שיש לי כאן איזה אינטרס ונגיעה בדבר, האם הם יכולים להפריך את הדברים? (אדרבה, אשמח אם יוכיחו שטעיתי).

אם אנשים רבים יהיו מוכנים לפנות בדרישה לגופי הכשרות השונים להצבת המצלמות ובמקביל להימנע מלאכול בשר ועוף, תאמין לי שברגע שהמכירות יתחילו מעט לרדת הם ירשתו את כל המפעל במצלמות וגם יעשו סיורים לקבוצות ויחידים, ויביאו לידיעת הציבור את כל המידע הנדרש ואף מעבר. והחשוב ביותר, הם ישפרו את רמת הכשרות!
ואם לא שווה להם לעבוד בצורה ישרה, והם לא מעוניינים לשנות סדרי עולם...נראה מה יקרה אם אף אחד לא יצרוך את התוצרת שלהם או שתהיה להם ירידה משמעותית במכירות... **הם יקרסו מהר מאד.**

מי שקרא את הקונטרס עד תומו ולא מאמין לנכתב בו או שכן מאמין אבל רוצה להמשיך כרגיל בחייו, יש לו בחירה חופשית. אבל מי שרוצה באמת לשנות ולא רק להציל את עצמו עם שחיטה קטנה, אלא את כל עם ישראל, וגם את כל אלו שאוכלים בכשרות הבסיסית ביותר (שזה רוב עם ישראל) **חייב להצטרף לדרישת השקיפות, ועד אז לא לצרוך מוצרי בשר ועוף!**

ישנם דברים שהציבור לא צריך לחכות שהשינוי יבוא מלמעלה (כי זה לא יקרה) - אלא עליו לעשות רעש למטה ואז דברים יתחילו לזוז למעלה - וכך גם בנושא הכשרות!

זה לא קל, אבל זה אפשרי! ואם יקומו כמה אלפי יהודים גיבורים, שמוכנים לעשות שינוי ולהימנע למשך תקופה קצרה מאכילת בשר ועוף, שמוכנים לדרוש שקיפות מגופי הכשרות השונים, בטוחני כי הדבר יפעל את פעולתו והם יזכו את הרבים לאכול אוכל כשר באמת! **מה גדול יהיה שכרם בעולם הזה ובעולם הבא, שכר מזכי הרבים!**
אז מה כל אחד מכם יכול לעשות?

1. להתפלל שעם ישראל יתעורר ונצליח לתקן!
2. לעבור לשחיטה קטנה.
3. להפסיק לאכול עוף ובשר (או להוריד צריכה באופן משמעותי).
4. לפנות לגופי הכשרות באמצעות: טלפון, פקס, מייל ולהודיעם כי תפסיקו לקנות את תוצרתם עד שהם יהיה שקופים לגמרי לציבור (בייחוד בכל מה שקשור לוידאו חי).
5. להעביר חוברת זו לאחרים בעותק קשיח או בקובץ במייל.
6. לתרום (כל סכום מתקבל בברכה) עבור הדפסת חוברות נוספות לחלוקה ע"מ לעוררת את הציבור ולגרום לשינוי
7. להתפלל שעם ישראל יתעורר ונצליח לתקן!